

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
ಬುಧವಾರ, 25ನೇ ಜುಲೈ 2012

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ
ಪೂರ್ವಾಹ್ನ 10 ಗಂಟೆ 15 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಸಭಾಪತಿ (ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್. ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ) ಅವರು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

1. ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು

ಅ) ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವವರೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ Power of Attorney ಕೊಟ್ಟಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ನೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ ತಾವು ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ತಮಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಹತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಶಹಾಪೂರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಈಗ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜುಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ಖುಷಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಸದಸ್ಯರೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು?

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳ ವಿವರ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ

568; ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಶೆಟ್ಟಿ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳಿವೆ;
- ಆ) ಈ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟು;
- ಇ) ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂಳಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟು;
- ಈ) ಹೀಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು; ಕಳೆದ 05 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಷವಾರು ನೀಡುವುದು;
- ಉ) ಬಾಕಿ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪುನಃಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶಿತ ಕ್ರಮಗಳೇನು;
- ಊ) ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಯಾವ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 3542 ಕೆರೆಗಳಿವೆ.
- ಆ) ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳ ಯೋಜಿತ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 99,152 ದಶಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿ ಆಗಿದೆ.
- ಇ) ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹೂಳಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲು ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಹೂಳಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಶೇಕಡ 25 ರಿಂದ 30 ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ) ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆರೆಗಳ ಭಾಗಶಃ ಹೂಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ/ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ

ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಆಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಅನುದಾನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಆಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಮಾಡಿರುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಉ) ಕೆರೆಗಳ ಪುನಃಶ್ವೇತನ ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ/ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಅನುದಾನದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು.

ಊ) ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ/ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಅವುಗಳಡಿ ಭಾದಿತವಾಗಿರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿ ಯೋಜಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಯಾದಲ್ಲಿ ಭಾದಿತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ “ಈ” ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವರ್ಷ	ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ
2007-08	5,079
2008-09	25,643
2009-10	11,299
2010-11	11,990
2011-12	14,850

ಅನುಬಂಧ							
ಯೋಜನಾ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 2007-08 ರಿಂದ 2011-12ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನಾ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ/ಪುನಃಶ್ಲೇಷಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲಾದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು							
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-12	ಐದು ಸಾಲುಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ
		ವೆಚ್ಚ	ವೆಚ್ಚ	ವೆಚ್ಚ	ವೆಚ್ಚ	ವೆಚ್ಚ	
1	2	3	4	5	6	7	8
	ಅ) ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳು						
1	4702-00-101-1-09-132 ಕೃಷಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ	854.96	241.69		6,489.00	8,851.00	16,436.65
2(ಅ)	4702-00-101-1-12-059-XIII ನೇ ಆ ಆ ಅನುದಾನ ಕೃಷಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳು					1323.56	1323.56
(ಆ)	470-00-101-1-12-422-XIII ನೇ ಆ ಆ ಅನುದಾನ ಕೃಷಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ					280.89	280.89
(ಇ)	470-00-101-1-12-423-XIII ನೇ ಆ ಆ ಅನುದಾನ ಕೃಷಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಗಿರಿಜನ ಉಪ ಯೋಜನೆ					113.56	113.56
	ಅ-ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	854.96	241.69		6,489.00	10,569.01	18,154.66
	ಆ-ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು						
3	4702-00-101-1-07-436 ಕೆರೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ-ನವೀಕರಣ	1,946.79	6,932.61	7,357.94	4,920.65	2,390.49	23,548.48
4	4702-00-101-1-06-139 ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಒಡೆದ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಕೆರೆಯ ಹೂಳಿತ್ತುವುದು	249.45	65.45	26.88	4.35	37.07	383.20
5	4702-00-101-1-07-139 ಕೆರೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ	5,745.43	5,019.52	3,438.27	2,420.21	2,699.69	19,323.12
6	4702-00-101-1-13-132-ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪುನಃಶ್ಲೇಷಣೆ					8,226.02	8,226.02
7	4702-00-101-1-07-133 ಕೆರೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ-ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ			2,443.56			2,443.56
8	4702-00-101-1-07-422 ಕೆರೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಉಪ ಯೋಜನೆ		206.48	1,013.54			1,220.02
9	4702-00-101-1-07-423 ಕೆರೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ ಗಿರಿ ಜನ ಉಪ ಯೋಜನೆ		109.61	380.80			490.41
	4702-00-101-2-80-139 ಕರ್ನಾಟಕ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಜಲವರ್ಧನೆ ಯೋಜನೆ ಸಂಘ) ಪ್ರಧಾನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	2,522.94	2,522.94	3,760.00	9,886.09	26,391.17	45,083.14
	ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಟ್ಟು	10,464.61	14,856.61	18,420.99	17,231.30	39,744.44	100,717.95
	ಒಟ್ಟು	11,319.57	15,098.30	18,420.99	23,720.30	50,313.45	118,872.61

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಳಿಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಶೇಕಡ 25 ರಿಂದ 30 ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, 2007-08ರಲ್ಲಿ 5,079 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳನ್ನು ಎತ್ತಿದರೆ, 2008-09ರಲ್ಲಿ ಅದರ ಐದರಷ್ಟು ಹೊಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. 2011-12ರಲ್ಲಿ 14,850 ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕೆಲಸವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇವೊತ್ತು 25,643 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಳು ಎತ್ತಿದೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು, ಯಾವ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ, ಇದರ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾವು ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತ್ತಿದ್ದನ್ನು measurement ಮುಖಾಂತರವೇ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅಂದಾಜಿನ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಹೊಳು ಸಂಗ್ರಹ ಆಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಹೊಳು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಅದರ ಉದ್ದಳತೆ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸಂಗ್ರಹ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಉದ್ದಳತೆಯ measurement ನೋಡಿ ಇಷ್ಟು ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಹೊಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಕಾಳಜಿ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳೆತ್ತಲು ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಐದು ಲಕ್ಷ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೂಳು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೂಳು ಎತ್ತುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು, ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 3.70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೂಳು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಕೇವಲ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೂಳನ್ನು ಎತ್ತುವಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 30-40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಿಲ್ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ Assistant Executive Engineer ಇದ್ದರು ಅವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ವರ್ಗದವರು, ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅವರನ್ನು ಫೇರಾವ್ ಮಾಡಿಸಿ, manpower ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು 20 ದಿವಸಗಳಿಂದ ರಜೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹೂಳು ತೆಗೆದಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ Junior Engineer ರವರು bill ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಳೇ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಹೂಳು ಎತ್ತಲಾಗಿದೆ ಎಂದು bill pass ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ

ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಹೂಳು ಎತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ COD ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಆರೋಪದಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು measurement ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೂಳು ಎತ್ತಿರುವಂತಹ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ measurement ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. bill ಬರೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತೊಂದು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. Measurement ಅನ್ನು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೋ specific ಆದ ಕೆರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ 3.70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನಾಳೆಯ ದಿವಸವೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಯಾರದೋ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೋಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನೋಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಇದೆ. Junior Engineer ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರ ರಕ್ಷಣೆಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರೇ ಬೇಕು. ಯಾವನೋ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವನು ಇರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯವರಾಗಿರಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ. ಅವನು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ನಾನು ನಾಳೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ

ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಒಬ್ಬಳು ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀವು ಹೋಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವಂತಹ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಶಾಸಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, you are an efficient Minister. I am not questioning the honesty and integrity. ನೋಡಿ ವಿಧಾನಸಭೆ ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೇಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಕೇಳುವಂಥದ್ದು ಸರಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರ ಬಹಳ ನಿಷ್ಪವಂತ ಅಧಿಕಾರಿ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕುರ್ಚಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡವನು ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ. ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಆದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ವರದಿ ತರಿಸಿ ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ರಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ

612; ಶ್ರೀ ಮರಿತಿಬ್ಬೇಗೌಡ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಗಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿಪರ ಧೋರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತರಬೇತಿ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಹವ್ಯಾಸಿ ತಂಡಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ಸದರಿ ರಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ; ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುದು (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ಉತ್ತಮ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದೆಯೇ;
- ಈ) ವೃತ್ತಿಪರ ಧೋರಣೆ ಹೊಂದಿರುವ ಇಂತಹ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಆ) ಹೌದು.

- 1) ನಾಟಕೋತ್ಸವ
- 2) ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ
- 3) ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ
- 4) ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ

ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇ) ಹೌದು.

ಈ) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧ-1

ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾತಂಡಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕಂಪನಿಯ ವಿವರ
1	ಮಾಲೀಕರು ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಗುಡಿಗೇರಿ ಕೇರಾಫ್, ಮಾಡರ್ನ್ಸ್ ಲಾಡ್ಜ್, ಸ್ಟೇಷನ್ ರಸ್ತೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಜಿಲ್ಲೆ
2	ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ಕೃಪಾ ಪೋಷಿತ ಪಂಡಿತ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿಗಳವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ
3	ಶ್ರೀ ಚಿಂದೋಡಿ ಶ್ರೀ ಕಂಠೇಶ್, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಆರ್. ಡ್ರಾಮ ಕಂಪನಿ ದಾವಣಗೆರೆ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನ ಪೈಲ್ವಾನ್ ನಂಜಪ್ಪನವರ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ಹಿಂಭಾಗ)
4	ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಬಿ. ರೇಣುಕಾ, ಶಂಕರ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಕುಮಾರವಿಜಯ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಚಿತ್ರಗಿ ವರವಡಗಿ ಪೋಸ್ಟ್, ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ
5	ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಬಿ. ಶೇಖ್ ಮಾಸ್ತರ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಗುರು ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಹಾನಗಲ್, ಕೇರಾಫ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಮಿಷನ್, ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಬಿಜಾಪುರ
6	ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಎಂ.ಕೆ. ಹಟ್ಟಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
7	ಶ್ರೀ ವೀರಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಮಂಡಲಗೇರಿ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಗುರು ತೋಂಟದಾರ್ಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಮಂಡಲಗೇರಿ ಯಲಬುರ್ಗಾ ತಾ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ

8	ಶ್ರೀ ಅಯ್ಯಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಹಿರೇಮಠ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಗುರು ವಿಶ್ವರಾಧ್ಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಜೇವರಗಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
9	ಶ್ರೀ ರಾಜಣ್ಣ ಜೇವರಗಿ, ಮಾಲೀಕರು ವಿಶ್ವಜ್ಯೋತಿ ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ (ಗದಗ) ಜೇವರ್ಗಿ, ಕೇರಾಫ್ ಜ್ಯೋತಿ ಹೋಟೆಲ್ ಜೇವರ್ಗಿ ಕೆ. ಜೇವರ್ಗಿ ತಾ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
10	ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮ ಬಸವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಆಶಾಪುರ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ
11	ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಶಿರಡಿ ಸಾಯಿಬಾಬಾ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಕೋಡೇಕಲ್ ಮುಕ್ಕಾಂ, ವಿಠಲಾಪುರ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ
12	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್, ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಮುತ್ತಂಗಿ, ಹುಮನಾಬಾದ್ ತಾ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ
13	ಶ್ರೀ ರಾಜು ತಾಲಿಕೋಟೆ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಖಾಸ್ಗತೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ತಾಳಿಕೋಟೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ. ಕಾಲೋನಿ ಎಂ.ಐ.ಜಿ 11 28, ಇಂದಿರಾನಗರ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ
14	ಶ್ರೀ ನಾಗಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಘನ ಮಠೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ, ಕುಂಟೋಜಿ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ತಾ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ
15	ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಠ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ
16	ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ಹತ್ತೆ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಸೌಮಿ ಸಮರ್ಥ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ ಅಶೋಕ ಚೌಕ, ಬುಧವಾರ ಪೇಟ್ ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ ಪೋಸ್ಟ್, ಸೋಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

17	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ಸುದೀರ್, ಮಾಲೀಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾವೈಭವ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಂ.31, ಎಸ್.ಐ.ಸಿ. ಕಾಲೋನಿ ವೆಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಕಾರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ, ಶಂಕರಮಠದ ಹತ್ತಿರ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು
18	ಶ್ರೀ ಚಂದೋಡಿ ಎಲ್. ಚಂದ್ರಧರ್, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಆರ್. ಡ್ರಾಮ ಕಂಪನಿ ದಾವಣಗೆರೆ ನಂ.3371/10. ಎಂ.ಸಿ.ಸಿ. 'ಬಿ' ಬ್ಲಾಕ್ ಕುವೆಂಪುನಗರ, ದಾವಣಗೆರೆ-577 004
19	ಶ್ರೀ ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ಎಣ್ಣೆ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎ.ಎಫ್ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಬೀದರ್ ವಾಂಜಿಕ ಕಾಲೋನಿ, ಭವಾನಿ ಮಂದಿರ ಹತ್ತಿರ ಹುಮನಾಬಾದ್ ತಾ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ
20	ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಮಡ್ಡೆ, ಶ್ರೀ 1008 ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಮೈಂದರ್ಗಿ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ ತಾ ಸೋಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ
21	ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ನಾಗೇಶ ಮಾಸ್ತರ್, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಪಂಚಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಗ್ರಾಮ ವಿಠಲಾಪುರ, ಹುಮನಾಬಾದ್ ತಾ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ
22	ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀ ಶಿರಡಿ ಸಾಯಿ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ನಿರ್ಣವಾಡಿ, ಹುಮನಾಬಾದ್, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ
23	ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಬಿ. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಬೆಣಕಿ ಪಳ್ಳಿ ಮುಕ್ಕಾಂ, ಕಲ್ಲವಾಡಿ (ಬಸವನಗರ) ಭಾಲ್ಕಿ ತಾ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ
24	ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ, ಹಡಗಲಿ ರಸ್ತೆ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ
25	ಶ್ರೀ ಗೋಣಿ ಬಸವೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಬಾಗಳಿ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ
26	ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಮಂಡಳಿ) (೦), ಹೊನ್ನಾಳಿ, ಅಭಿಯಂತರಂಗ, ಹೊನ್ನಾಳಿ

27	ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು, ನಾಟಕಮನೆ ನಂ.181/2, ಕಸಬಾ ಗ್ರಾಮ, ಶಿರಾ ಗೇಟ್ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿನಗರ, (ಸಿಟಿ ಕ್ಲಬ್ ಹತ್ತಿರ) ತುಮಕೂರು
28	ಸ್ಥಾಪಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಶ್ರೀ ರಂಗ ರಂಗ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾವೃಂದ, ರಂಗನೆಲೆ ಸದಾಶಿವನಗರ (ಬಲಮುರಿ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಿಂಭಾಗ) ತುಮಕೂರು
29	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಮರೇಶ್ವರ ವಿಜಯ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ, ಊರುಕೆರೆ, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
30	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘ, ವಿಶ್ವಣ್ಣ ಲೇಔಟ್, ಶಾಂತಿನಗರ, ತುಮಕೂರು
31	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ಭೈರವ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಸದಾಶಿವನಗರ, ತುಮಕೂರು
32	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘ ಕೊರಟಗೆರೆ
33	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕುಸುಮ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಮೇಳೇಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು
34	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇಸಿರಂಗ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು
35	ಹುಲಗಪ್ಪ ಕಟ್ಟೀಮನಿ, ಸಂಕಲ್ಪ, ಮೈಸೂರು
36	ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಕದಂಬ ರಂಗ ವೇದಿಕೆ, ಮೈಸೂರು
37	ಶ್ರೀ ಮಂಡ್ಯ ರಮೇಶ್, ನಾಟನಾ ಮೈಸೂರು
38	ಶ್ರೀ ಸುಗುಣ, ನಿರಂತರ (ರಿ), ಮೈಸೂರು
39	ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ಥನ ಜನಮನತಂಡ, ಮೈಸೂರು
40	ಶ್ರೀ ಗುರುವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಜೇವರ್ಗಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
41	ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಜ್ಯೋತಿ ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ನಾಟ್ಯಸಂಘ (ಗದಗ) ಕೇರಾಫ್ ಜ್ಯೋತಿ ಹೋಟೆಲ್, ಜೇವರ್ಗಿ

42	ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯಸಂಘ, ಬೆಣಕಿಪಳ್ಳಿ ಚಿಂಚೋಳಿ
43	ಕೈಲಾಸಂ ವೇದಿಕೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ
44	ಸಮುದಾಯ ತಂಡ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ
45	ಓಂ ಸಾಯಿ ಬುಡಗ ಜಂಗಮ ಜನಪದ ನಾಟ್ಯ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ
46	ಗುಲ್ಬರ್ಗ ರಂಗಕಲಾವಿದರ ಸಂಘ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ
47	ರಂಗಮಾಧ್ಯಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ
48	ಚೆನ್ನವೀರೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘಮುತ್ಯಾನ ಬಬಲಾವ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
49	ರಂಗಮೇಶ ಕಲಾತಂಡ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಚ್. ಕೋಲಾರ ಮಣ್ಣೂರ ಕಾಲನಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ರಸ್ತೆ, ಬಿಜಾಪುರ
50	ಕಲಾಮಾಧ್ಯಮ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎನ್, ದೇಶಪಾಂಡೆ ಬನ್ನೀಳಕ್ಷೇ ದಿವಟಗೆರಿಗಲ್ಲಿ, ಬಿಜಾಪುರ
51	ಸಂಸ್ಕೃತಿರಂಗ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ರಾಮು ಜಲನಗರ ಬಿಜಾಪುರ (ಶ್ರೀ ಎಂ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ)
52	ಬೆಳಗುರಂಗ, ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ ಬಾದಾಮಿ ಕೋರ್ಟ್ ಕಾಲನಿ, ಬಿಜಾಪುರ
53	ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಬಿರಾದಾರ ನಾಟ್ಯಕೇಶ್ವರಿ ಹಂದಿಗನೂರ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ತಂಡ ಸೌಂದರ್ಯನಿವಾಸ, ರಕ್ಷೀ ನಗರ, ಮನಗೂಳಿ ರೋಡ ಬಿಜಾಪುರ
54	ರಂಗಚಾವಡಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎನ್.ಎಂ.ಬಿರಾದಾರ ಸಾ ಸಿಂದಗಿ
55	ಶ್ರೀ ಗುರು ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಹಾನಗಲ್ ಕೆರಾಫ್ ಲಲಿತಕಲಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಕಂಪೌಡ್ ಬಿಜಾಪುರ

56	ಶ್ರೀ ಖಾಸ್ಗತೇಶ್ವರ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ತಾಳಿಕೋಟೆ ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ. ಕಾಲೋನಿ ಎಂ.ಐ.ಜಿ. 1128 ಇಂದಿರಾನಗರ ಬಿಜಾಪುರ
57	ಶ್ರೀ ಘನಮಠೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಕುಂಟೋಜಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ
58	ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ವಿಜಯ ನಾಟಕ ಸಂಘ ಚಿತ್ತರಗಿ ಸಾ:ವಡವಡಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ
59	ಮಾಸ್ತರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ ನಾಟಕ ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು
60	ರಂಗಕಹಳೆ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
61	ಹಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಥಿಯೇಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು
62	ನಂದನ, ಬೆಂಗಳೂರು
63	ಗೆಜ್ಜೆ-ಹೆಜ್ಜೆ ರಂಗ ತಂಡ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ಅಶ್ವತ್ ನಾರಾಯಣ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 617 ಅನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮರಿತಿಬ್ಬೇಗೌಡರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ಅಶ್ವತ್ ನಾರಾಯಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ, ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕನ್ನಡ ಪರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳ ಇರುವಂತಹ ಕಡೆ ನೀರು ಹರಿಯುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಾಟಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವೃತ್ತಿಪರ ತಂಡಗಳಿವೆ. ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಪನಿ ಕಲಾವಿದರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಕೆಲವೇ ತಂಡಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ monopoly ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಂಡಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನುದಾನ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗದೇ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತಾರತಮ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ “ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ” ಎನ್ನುವಂತಹ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ನಾಟಕ ರಂಗಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥದ್ದು ನಾಟಕ ತಂಡಗಳು. ಇಂತಹ ನಾಟಕ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು subsidy ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಗಳಿಗೆ

ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಟಕ ತಂಡದಲ್ಲಿ backdrop ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಲಾವಿದರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರುಗಳು ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿ practice ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ನಾಟಕ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ:- ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ವರ್ಷದ 365 ದಿವಸವೂ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 635

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ್‌ರಾವ್ ಮುಲ್ಯಾಪೂರೆಯವರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಚಿವರು ಕಾಲವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 212

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರು)

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

573; ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಜು (ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ; ಇದರ ಪೈಕಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾವುವು; (ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಒದಗಿಸುವುದು)

- ಆ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ತನಕ ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು;
- ಇ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆಯೇ; ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವಿವರ ಒದಗಿಸುವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ)

- ಅ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನೀಕರಣ/ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) 2012-13 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯೋಜನಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ₹ 260.39 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾರ್ಚ್ 2012 ರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ₹ 454.14 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಹೊಸ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯೋಜನೆಗಳ ಹಾಗೂ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಾಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ	ಮಾರ್ಚ್ 2012 ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ	2012-13ನೇ ಸಾಲಿನ ಅನುದಾನ	ಷರಾ
1	ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಏ.ನೀ.ಯೋ	141.92	143.95	0.00	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
2	ಬನ್ನಹಳ್ಳಿಹುಂಡಿ ಏ.ನೀ.ಯೋ	16.25	19.90	0.50	ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
3	ತಾರಕ ಏ.ನೀಯೋ	31.62	48.11	0.05	ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
4	ಡಿ.ಡಿ ಅರಸು ನಾಲೆಯ ಲೈನಿಂಗ್ ದುರಸ್ತಿ	5.00	6.21	0.13	ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
5	ಕಬಿನಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 0.00 ಯಿಂದ 140 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಲೈನಿಂಗ್	193.10	143.02	47.31	1. ಕಿ.ಮೀ 0.00 ಯಿಂದ 100ರ ವರೆಗಿನ ಲೈನಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. 2. ಕಿ.ಮೀ 100 ರಿಂದ 140 ರ ವರೆಗಿನ ಲೈನಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.
6	ಹಾರಂಗಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆಗಳು	19.20	11.45	6.00	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
7	ಚಾಮರಾಜನಗರ-ಹರವೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆರೆಗಳೂ ಸಹಾ ಸೇರಿದಂತೆ)	212.00	24.85	75.00	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
8	ಕಟ್ಟೇಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಾಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ	90.00	40.90	25.00	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
9	ತಾರಕ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ ಲೈನಿಂಗ್	7.00	0.01	3.50	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
10	ಹಾರಂಗಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ ಲೈನಿಂಗ್	12.60	10.69	6.15	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
11	ಕಬಿನಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ ಲೈನಿಂಗ್	9.70	0.00	4.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ
12	ಹಾರಂಗಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ಲೈನಿಂಗ್	31.75	0.00	8.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ

13	ಮಾಧವಮಂತ್ರಿ ಅಣಕಟ್ಟು ನಾಲೆಯ ಆಧುನೀಕರಣ	19.00		6.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ
14	ಮಿರ್ಲೆ & ರಾಮಸಮುದ್ರ ಅಣಕಟ್ಟು ನಾಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ	64.00		20.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ
15	ದೇವರಾಯ ಅಣಕಟ್ಟು ನಾಲೆಯ ಆಧುನೀಕರಣ	21.00		8.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ
16	ಚಾಮರಾಜ ಅಣಕಟ್ಟು ನಾಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ	132.00		40.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ
17	ಸಿ.ಡಿ.ಎಸ್ ವಿಸ್ತರಣಾ ನಾಲೆಯ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿ	17.00		6.00	ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ 13.07.2012 ರಂದು ದೊರತ್ತಿದ್ದು, ಟೆಂಡರ್ ಅಹ್ವಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
18	ಕೆರೆಗಳ ಪುನಃಶ್ವೇತನ - (ಕೈಗೊಂಡಿರುವ 64 ಕೆರೆಗಳು)	118.85	5.05	4.75	
	ಒಟ್ಟು		454.14	260.39	

(ಎನ್.ಆರ್. ವಿಜಯಸಾರಥಿ)

ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿ (ತಾಂತ್ರಿಕ, ಎಂಎಂಐ-3),

ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಜು:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ: 5 ರಲ್ಲಿ ಕಬಿನಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ "0" ಯಿಂದ 140 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ವರೆಗೆ lining ಕಾಮಗಾರಿ ಎಂದು ಸುಮಾರು 193.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸದೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, lining ಕಾಮಗಾರಿಯು ಮುಗಿಸಿ tail end ಗೆ ನೀರು ತಲುಪಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಕಳಪೆ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಅತಂತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೀರು tail end ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಟೆಂಡರ್‌ದಾರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಮತ್ತು ಹರವೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಲಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾವುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಯೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇವಲ 5-6 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಜೀವನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟರು ಕೂಡ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಆ ಒಂದು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕೋಟೆಯ ನುಗ್ಗು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲ ದಂಡೆ

ನಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕರಣ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತೋರಿಸಿ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನದಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಅಭಾವ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಖುದ್ದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕಬಿನಿ ಬಲ ದಂಡೆ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ “0” ಯಿಂದ “140” ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರವರೆಗೆ concrete lining ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ನೀರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಅಷ್ಟು drop ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನೀರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಇವತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಚಾಮರಾಜ ಹರವೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. Jack well ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೈಪ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅತೀ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವೆರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಂದು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕೋಟೆಯ ನುಗ್ಗು ನಾಲೆಯ ಆಧುನಿಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ

ಹೇಳಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

214; ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಕ್ಷೇತ್ರ)

- 1) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಭೂ ಸ್ವಾದೀನ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು;
- 2) ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ;
- 3) ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ಆರ್. ನಿರಾಣಿ (ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು)

- 1) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿ ವತಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟು 8249-23 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಎ-ಗು	ಏಕಘಟಕ ಸಮಕೀರ್ಣ ಎ-ಗು	ಒಟ್ಟು ಎ-ಗು
1	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	1332-29	3660-27	4993-16
2	ಯಾದಗೀರ್	3256-07	---	3256-07
	ಒಟ್ಟು	4588-36	3660-27	8249-23

- 2) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಪನೂರು ಮತ್ತು ನಂದೂರು (ಕೆ) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 650 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯಾದಗಿರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 39 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಕಪನೂರು ಮತ್ತು ನಂದೂರು (ಕೆ) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 294 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದು, 100 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಉಳಿದ 256 ಹಂಚಿಕೆದಾರರು ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾದಗಿರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವ 39 ಹಂಚಿಕೆದಾರರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದುವರೆದಂತೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 17362 ಅತೀ ಸಣ್ಣ/ಸಣ್ಣ/ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು 11 ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 356 ಅತೀ ಸಣ್ಣ/ಸಣ್ಣ/ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು 1 ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- 3) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು, ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ಇದರನ್ವಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- 1) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಹಿಂದುಳಿಕೆ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಡಿ.ಎಮ್ ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು.
- 2) ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವಲಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನೀಯುವುದು.

- 3) ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರಿಡಾರ್ (ಎಸ್‌ಕೆ‌ಡಿ‌ಸಿ‌ಪಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು. ಈ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವುಳ್ಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 4) ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸುವುದು.
- 5) ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನಾಕರ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಎಂಎಸ್‌ಎಂ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಪ್ರಗತಿ ಆಧಾರದ ಆಕರ್ಷಕ ಉತ್ತೇಜನ ಹಾಗೂ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 6) ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧಕವಾದ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- 7) ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ್ಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8,249 ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂಥದ್ದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ Chamber of Commerce ಗೆ ಬಂದು ಯಾರ್ಯಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಏಕೆ

infrastructure development ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಜಾಗವನ್ನು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ allotment ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಮೂಲಭೂತವಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನೇನು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ allot ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ 294 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 100 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತಹ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇನ್ನು 256 ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ 356 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಬಾಂಬೆ, ಪುಣೆಗೆ ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎರಡು ಸಲ ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ: ಡಿ.ಎಂ. ನಂಜುಂಡಪ್ಪನವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಸಾರಿ ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥದ್ದು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರನ್ನು ಕರೆ ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ 356 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉದನೂರಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಗವನ್ನು allotment ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗವನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಬಂದಾಗ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಜಾಗವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರು ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಒಳಗೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಕಳಕಳಿ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗಬೇಕು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪದೇ ಪದೇ ಬರಗಾಲ ಆವರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕರೆ ಜನರು ಗುಳೆ ಹೋಗುವಂಥದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಪಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ಉದನೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಯಾರು ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅವರ ಜಾಗವನ್ನು ತಕ್ಷಣ cancel ಮಾಡಿ ಯಾರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯುವಪೀಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸಚಿವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ನಿರಾಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಶಾಸಕರಾಗಿರುವಂತಹ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಾ: ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ವರದಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಾಲ್ಕು ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ concession ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಸಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ

ಸಹಿತ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂಥದ್ದು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು, ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ division wise ಸಹಿತ rod show ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಇರಬಹುದು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು. ಬೆಳಗಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂಥದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು. ಇನ್ನೊಂದು, ನಾವು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20% ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ MoU (Memorandum of Undertaking) ಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 80% ರಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ Tier-2, Tier-3 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ unit ಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹಿತ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ Airport ಇರಬಹುದು, broad-gauge ಇರಬಹುದು, ಆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ರಾಯಚೂರು, ಯಾದಗಿರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು Industrial Cluster ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು Pharmaceutical Cluster ಗಳನ್ನು ಯಾದಗಿರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಲುವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ Common Unit Treatment Plant ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥದ್ದು ಇರಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ individual units ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚುಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವೇನು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವಂತಹ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು 60% ಮಾತ್ರ implement ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು 40% ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ idle ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ Tier-2 ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ Tier-3 ಬರತಕ್ಕಂಥವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬರಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹುದು, marketing ಇರಬಹುದು, project report ಮಾಡಿಸುವಂಥದ್ದು ಇರಬಹುದು, training ಕೊಡುವಂಥದ್ದು ಇರಬಹುದು ಈ ಎಲ್ಲವುಗಳಕುರಿತು ಅವರುಗಳನ್ನು ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಕರೆದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕರೆದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು warning ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಅದೇ ಜಾಗವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಹೊಲವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಭೂಮಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ನಿರಾಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರುವಂಥದ್ದು, Tier-3 City ನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುವಂಥದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. Training ಕೊಡುವಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೀದರ್ ಆ ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮುಂದುವರೆದಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವನಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಗನೇ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ಎರಡು ಕೂಡಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ

241 ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು 2011 ರಲ್ಲಿ ಟೀಮ್‌ಲೀಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮತ್ತು ಐಐಜೆಐ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;
- ಆ) ರಾಜ್ಯದ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ;
- ಇ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಮೇ: ಟೀಮ್‌ಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ಐ.ಐ.ಜೆ.ಟಿ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 2011 ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 2012 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ವರದಿಯು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಸದರಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖ/ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಆ) ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ (ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಅಧಿಸೂಚನೆ) ಅಧಿನಿಯಮ 1959 ರ ಪ್ರಕಾರ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ

ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಇ) ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14ರ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವ ಖಾಸಗಿ ಇದ್ದಿಮೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಶೇ. 100 ರಷ್ಟು ಗ್ರೂಪ್-ಸಿ ಹಾಗೂ ಡಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. 80ರಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣ 2012-13 ರಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 4.5 ಲಕ್ಷ ಯುವಜನರಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮಹತ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ವತಿಯಿಂದ ಕೌಶಲ್ಯ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2008 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 2008-13ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 10.00 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮಹತ್ವದ ಗುರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಅದರ ಅನ್ವಯ, 2008-09 ರಿಂದ 2011-12ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 8,09,436 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಗಮದ ಮುಖಾಂತರ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 35 ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯೋಗ

ಮೇಳಗಳು ಹಾಗೆ 185 ಮಿನಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮೇಳಗಳನ್ನು
ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4,94,889
ಉದ್ಯೋಗಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಪೈಕಿ, 2,57,507
ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ
ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತ
ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ನಮ್ಮ
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು
ಕೇಳಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ, ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ
8ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 12ರಷ್ಟು, ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ
ಶೇಕಡ 13ರಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಐದು ಲಕ್ಷ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ
ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿತ್ತು. ಆ
ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ
ಇವತ್ತು 'Job Fair' ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ
ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಯುವಕ-
ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಗಮದ
ಮುಖಾಂತರ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 35 ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯೋಗ ಮೇಳಗಳನ್ನು
ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4,94,889 ಉದ್ಯೋಗಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳು
ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಪೈಕಿ 2,57,507 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ
ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ
ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14ರ ಪ್ರಕಾರ
ಕರ್ನಾಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ
ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ
ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್-ಸಿ ಹಾಗೂ
ಗ್ರಾಂಟ್-ಡಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ.80ರಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು

ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಡಾ|| ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇತರೇ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, 2009-14ನೇ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಕಾಂ., ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ Vocational Training ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “4.50 lakhs youth will be trained in vocational trades in current year as per the hon’ble Chief Minister’s Budget Speech for 2012-13”. ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕಡೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗೊಂದಲಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಖಾಲಿ ಇರುವಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವಿ ಕಡೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೂಡ ಅವರದೇ ಆದಂತಹ ನಿಯಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಗಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣ ನೀಡಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಯುವಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾಡದೇ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟೇಶ್‌ವರವರು ಕೇಳಿರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ M/s. Team Lease ಹಾಗೂ IIIT ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು

ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2011ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುದೇ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವಂತಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, inter-State comparison ಅನ್ನು higher educationಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಂದರೆ ಬಹಳ vast argument ಬರುತ್ತದೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. Engineers ಆಗುತ್ತಾರೆ. 185 ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ, 185 ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ, it's a big educational hub. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ನಾನಾ ರೀತಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನಿದ್ದರೂ M/s. Team Lease ಹಾಗೂ IIT ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಏನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಏನಿದ್ದರೂ placement agencies. ನಾವು ಸಹ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. Karnataka Employment Centre ಎಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು training as well as placement ಎರಡನ್ನೂ ಈಗ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ ಏನಿತ್ತು, ಅವು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಒಂದು decision ಆಯಿತು, ಆ ವಿಷಯ ತಮಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಯಾವುದೇ vacancy ಕೊಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ public advertisement ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ನಂತರ ನಾವು ಸುಮಾರು 30 ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು Humanm Resources Development (HRD) Centers ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ M/s. Team Lease ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಣಿಪಾಲ್ ಸೆಂಟರ್, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮಂಡ್ಯ, ಚಾಮರಾಜ ನಗರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ HRD Centers ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ convert ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರು register

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರವು register ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಜೊತೆಗೆ placement ಅನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದೇ ಸೆಂಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 1,440 ಐಟಿಐ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು highest Industrial Training Institutes ಇವೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 36 Trades ಇದೆ. ಅಂದರೆ, Electrician, Mechanic, Turner, Fitter - ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಈ ಎಲ್ಲಾ Trades ನಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹದಿಮೂರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 8ರಷ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತು HRD Centers ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಮೂಲಕ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುವಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು i.e., 8% organized sector ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. So, they are entitled for benefits like ESI, PF., etc., ಎಲ್ಲಾ ಬೆನಿಫಿಟ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷದ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ನೂರ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. In the entire country, we are number 3 for providing employment. Maharashtra stands firstr.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 'Job Fair' ನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, Maharastra stands first in the country and Delhi stands second for providing employment. Karnataka is No. 3 in the country. Out of 28 states, we stand at No.3 for providing employment. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು Shops & Establishments ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. Plantations ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು 4 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ 6000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 3500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೇತನ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. They

are getting ₹ 6000/- ಇವತ್ತು 5 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಗಾರ್ಡ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 5 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿಯಮವಿದೆ. ಟೊಯೋಟಾ ಮತ್ತು ಬಾಸ್ಕೋನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. VOLVO ಸಂಸ್ಥೆ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿಯವರ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ 80-90% ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2009-14 ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡತಕ್ಕ incentives, benefits ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಡಿ ಮತ್ತು ಸಿ ಗ್ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 100ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು, even at the managerial level, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನೇ ತುಂಬಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದರ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅದರ ಪಾಲನೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ:- ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯದ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ our boys are capable now. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ constitutionally ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ fundamental right. ನಮ್ಮವರನ್ನೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14ರಲ್ಲಿ we have forced them to recruit our Kannadiga boys.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಫೋಟೋಕರ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಲಕ್ಷ್ಮಣರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕುಂಠಿತ ಗೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

634; ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅದರಲ್ಲೂ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?
- ಆ) ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.
- ಇ) ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉದ್ಯಮದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಈ) ಸದರಿ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ದಾರರಿಗೆ ಕಷ್ಟಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ (ರಾಜುಗೌಡ) (ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಚಿವರು)

ಅ) -ಇಲ್ಲ-

ಆ) 2009-14ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉತ್ತೇಜನ/ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

- 1) ಶೇಕಡ 100 ರಷ್ಟು ರಫ್ತು ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿನಾಯಿತಿ.
- 2) ಐ ಎಸ್ ಒ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪಡೆಯಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ.75 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 75,000) ಸಹಾಯಧನ.
- 3) ಪೇಟೆಂಟ್ ಪಡೆಯಲು ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಚೇರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕದ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.75 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 1.25 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ವಕಾಲತ್ತು ಶುಲ್ಕದ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 75,000) ಸಹಾಯಧನ.
- 4) ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು.
  - ಎ) ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ಕೊಯ್ಲು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 1.00 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ.
  - ಬಿ) ಬಳಕೆಯಾದ ನೀರಿನ ಮರು ಬಳಕೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 5.00 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ.
  - ಸಿ) ಶೂನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 5.00 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ.
- 5) ಶಕ್ತಿಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ (ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ) ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
  - ಎ) ಶಕ್ತಿ ಉಳಿತಾಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮೊದಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯ

ಮಾಡಿದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 5.00 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ.

ಬಿ) ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಧನದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 500 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ.

6) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸ್ಥಾವರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ತಗುಲುವ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು (ಗರಿಷ್ಠ ₹ 50.00 ಲಕ್ಷ) ಸಹಾಯಧನ.

ಇ) ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲಾಖೆಯು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

1) ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

2) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

3) ಟೆಕ್ನಾಕ್, ಸಿಡಾಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ/ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

4) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ/ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ/ವೆಂಡರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

5) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ/ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ "ಉದ್ಯಮಿಯಾಗು-ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡು" ಎಂಬ ಪ್ರೇರೇಪಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ಈ) ಈಗ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಚ್ಚಾಮಾಲುಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮುಕ್ತ (ಡಿ-ಕಂಟ್ರೋಲ್) ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೂ, ಕೆಲವು ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಬಿಟುಮಿನ್, ಪ್ಯಾರಾಫಿನ್‌ಮೇಣ ಮತ್ತು

ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಐ.ಡಿ.ಸಿ. ಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ದಯಾನಂದ ರವರ ಪರವಾಗಿ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ

325; ಶ್ರೀ ವೀರಕುಮಾರ್ ಅಪ್ಪಾಸೋ ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಂಜೂರಾದ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅವು ಯಾವುವು (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು);

ಆ) ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಿಕಪ್ ನಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು;

ಇ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಏತ ನೀರಾವರಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಪಿಕಪ್ ನಾಲೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಈ) ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಉ) ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಟ್ಟು 10 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಒಂದು

ಇ) ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ) ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉ) ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ

ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆ ಮಂಜೂರಾದ ವರ್ಷ	ಏ.ನೀ.ಯೋ ಹೆಸರು	ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ	ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ವೆಚ್ಚ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಂತ
1	ಬೆಳಗಾಂ	ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	2008-09	ಬೋರಗಾಂವ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	469.00	433.84	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
2	ಬೆಳಗಾಂ	ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	2008-09	ವಡ್ತಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	30.00	15.00	ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
3	ಬೆಳಗಾಂ	ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	2008-09	ಮುಗಳ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	27.20	13.52	ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
4	ಬೆಳಗಾಂ	ರಾಯಬಾಗ	2009-10	ಬೆಂಡವಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	295.00	274.55	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
5	ಬೆಳಗಾಂ	ರಾಮದುರ್ಗ	2010-11	ಕಲ್ಲಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಬಿಸಿಬಿ & ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	66.75	0.00	ಏ.ನೀ.ಯೋ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
6	ಬೆಳಗಾಂ	ಅಥಣಿ	2011-12	ಹೊಸಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	178.67	0.99	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ

7	ಬೆಳಗಾಂ	ಅಥಣಿ	2011-12	ಲೋಕುರ (ಸೈಟ್-1) ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	150.00	0.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
8	ಬೆಳಗಾಂ	ಅಥಣಿ	2011-12	ಲೋಕುರ (ಸೈಟ್-2) ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	150.00	0.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
9	ಬೆಳಗಾಂ	ಅಥಣಿ	2011-12	ಲೋಕುರ (ಸೈಟ್-4) ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	148.00	0.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
10	ಬೆಳಗಾಂ	ಅಥಣಿ	2012-13	ಲೋಕುರ (ಸೈಟ್-3) ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	121.00	0.00	ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಶ್ರೀ ವೀರಕುಮಾರ ಅಪ್ಪಾಸೋ ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಗೂ ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಟೆಂಡರ್ ಸಹ ಕರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೋ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ 9-10 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ, ಕೆಲವು ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಲೋಕೂರ್, ಅಲ್ಲಿ 4 ಸೈಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿಲ್ಲ, ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, work order ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹೊಗೆನೆಕಲ್ ಜಲಪಾತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣದ ಬಗ್ಗೆ

518; ಶ್ರೀ ಅಶ್ವತ್ ನಾರಾಯಣ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ಹೊಗೆನೆಕಲ್ ಜಲಪಾತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ;
- ಆ) 400 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಪ್ರದೇಶವು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದು, ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೋಜಣಿ (ಸರ್ವೆ) ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಕೋರಿದ್ದು ಈ

ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ; ಸರ್ವೆ ಮುಗಿದಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

- ಇ) ವಿವಾದಿತ ಜಲಪಾತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು 1340 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪುರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮವೇನು;
- ಈ) ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯದೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾನೂನು ತೊಡಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.
- ಆ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಸರ್ವೆ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಜಂಟಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಜಂಟಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಮತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಅಸಹಕಾರದಿಂದ ಜಂಟಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಂಟಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು. ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಹಲವು ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಜಂಟಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇ) ಧರ್ಮಗಿರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಹೋಗೇನಕಲ್ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಳವು ವಿವಾದಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಜಂಟಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈವರೆಗೂ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಕಾರಣ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಈ) ಕಾನೂನು ತಂಡದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲದಾವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಜಲ ವಿವಾದದ ಕಾನೂನು ತಂಡಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯು ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಶ್ವಥ ನಾರಾಯಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸಿತಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೋಗೇನಿಕಲ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರವಾಸಿತಾಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 26, 2008 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತ ಇದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1340 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಥವಾ ತಮಿಳುನಾಡು

ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಗಡಿ ಅಳಿಯುವ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊಗನೆಕಲ್ ಫಾಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆ ನಡೆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ದೂರನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಲ್ಯೆಮಹಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ದೂರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ನಿಶ್ಚಯ ಆಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಏಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಗಡಿ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವುದು ಕಂದಾಯ ಅಥವಾ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಯಲಲಿತಾ ಅವರು ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚೆಕ್‌ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಈ ರೀತಿಯ ಕಿತಾಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀಡತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮುದ್ದಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಗನೆಕಲ್ ಹೋರಾಟ ಸಮಿತಿಯವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಶಂಕಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಕರುಣಾನಿಧಿಯವರು ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟು ಭಯ ಅವರಿಗೆ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ

ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೇಕೆದಾಟು ಅಥವಾ ಹೊಗೆನೆಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನವಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 2-3 ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷದ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರವಾಸದೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಲ ಭೇಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇದು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಚಾರ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ

ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಕೂಡ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದು ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು repercussions ಆಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಮುಂದು):- 1995-96ರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ IV Stage ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ತಮ್ಮ objection ಹಾಕಿದ್ದರು. ಹೊಗೇನಕಲ್ಗೆ ನಾವು objection ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಸುಮಾರು 9.5 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದಾಗಿದ್ದವು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಒತ್ತಾಸೆಯಿಂದ ಆಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿತ್ತು. ಆ ನೀರು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ 1/5ದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ನೀರನ್ನು ತರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆಗಲೇ 3-4 ವರ್ಷ ತಡವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ Central Water Commission (CWC) ನವರು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ objection ನನ್ನು ಕೆಲವು ಕರಾರು-ಕಂಡೀಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರು. ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು, 9.5 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ objection ನನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ದಯಮಾಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹೊಗೇನಕಲ್ಗೆ ಹಾಕಿರುವ objection ನನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎನ್ನುವಂತಹ proceedings ಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ಕರಾರು-ಕಂಡೀಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೇನು ಇಲ್ಲ

ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ನಮ್ಮದು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಎನ್ನವುದು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂದತಕ್ಷಣ ಇದಕ್ಕೆ objection ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಏನೆಂದು objection ಎಂದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ವಿಚಾರ. ಒಂದು ಕಡೆ allocation ಹಾಗೂ within their States ಎರಡಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ, CWC ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ objection ಹಾಕಬೇಕೆಂದು Detailed Project Report (DPR) ಕೊಡಲೇ ಒಂದುವರೆ ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಕೊನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು DPR ನಿಂದ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ 1.4 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರಿನ ಬದಲು 2.1 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ extend ಮಾಡಿದರು. ಈ ಒಂದು objection ಜೊತೆಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕ-ತಮಿಳುನಾಡು ಗಡಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 67ಕಿ.ಮೀ. common border ಇದೆ. ಅದರ ಸರ್ವೆ ಆಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ನದಿಗಳು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು Islandಗಳು ಇವೆ. ಆ Island ಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು National Survey of India ದವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸಮೇತವಾಗಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಚಿದಂಬರಂ ರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 2005ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮೈಸೂರುವರೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು objection ತೆಗೆದಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳು ಇರುವುದಿಂದ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ Legal Consultant, Sri Fali S. Nariman ರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ

ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯಂತೆ boundary fix ಮಾಡಲು ಒಂದು Original Suit (OS) ನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಬಂದಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ನಾವು ನಮ್ಮ Original Suit ಹಾಕಲು ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ Law Department ನವರು, Lefal Cell ನವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 361 ಮಾನ್ಯ ಹೊರಚ್ಚಿಯವರು ಗೈರು ಹಾಜರಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ 581 ಕೇಳಿ.

ವರಾಹಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕುರಿತು

581; ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪ ಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ವರಾಹಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಚಾಲನೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಎಂದು ಮುಗಿಸಲಾಗುವುದು; (ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವರ್ಷವಾರು, ಕಿ.ಮೀ.ವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ವರಾಹಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 32 ವರ್ಷ ಆದರೂ ಸಹ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು;
- ಇ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದೆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವ ಔಚಿತ್ಯವೇನು ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವಂತಹ ವರಾಹಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖಾ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 1994-95 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ, ವರಾಹಿ ಡೈವರ್ಶನ್ ವಿಯರ್ ಹಾಗೂ

ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಮತ್ತು ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 2006-07ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಾಕಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. (ವರ್ಷವಾರು ಹಾಗೂ ಕಿ.ಮೀ. ವಾರು ಪ್ರಗತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.)

- ಆ) ವರಾಹಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು 1979 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಅಂದಿನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2003ರವರೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ 0.00 ಕಿ.ಮೀ. ನಿಂದ 21.00 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 2003 ರಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಯೋಜನಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾದ ವರಾಹಿ ಡೈವರ್ಷನ್ ವಿಯರ್, ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ, ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಕಿ.ಮೀ. 21.00 ನಂತರದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆಗಳ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸದರಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು 4(1), ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆ, 6(1), ಅವಾರ್ಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ 8 ಗ್ರಾಮಗಳ ಋಮ್ಹಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿನ ಮರವಳಿ, ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೃತಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಬೇಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ರೈತರು ಅಡಚಣೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತದನಂತರ, ಸದರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರವಳಿ, ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ

ಕೃತಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಂಇ 180 ಆರ್‌ಇಹೆಚ್ 2010, ದಿ:17.04.2012 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಆದೇಶದನ್ವಯ ಮುಂದಿನ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಇ) ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಎ.ಐ.ಬಿ.ಪಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರೊದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 4(1) ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಗತಿಯ ವರ್ಷವಾರು ಹಾಗೂ ಕಿ.ಮೀ ವಾರು ವಿವರಗಳು
ವರಾಹಿ ಯೋಜನಾ ವಿಭಾಗ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ
ಅನುಬಂಧ-1

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕೆಲೋ ಮೀಟರ್	ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಹಂತ ಪಟ್ಟಿ ಜಮೀನು					ಅವಾರ್ಡ್ ದಿನಾಂಕ	ಷರಾ
		ಗ್ರಾಮ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಕ್ರೆ	4(1) ಪ್ರಕಟಣೆ ದಿನಾಂಕ	8(1) ಪ್ರಕಟಣೆ ದಿನಾಂಕ	9(1) ಅವಾರ್ಡ್		
1	2	3		4	5	6	7	8
1	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯು 0.00 ರಿಂದ 1.50 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳಂಜೆ	-	-	-	-	-	15.40 ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಳ (38.03 ಎ) ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ 228/94, ದಿ.9.02.1996ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2	ವರಾಹಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಹೆಡ್‌ವರ್ಕ್ ಕಾಮಗಾರಿ	ಕುಳ್ಳಂಜೆ	-	-	-	-	-	105.00 ಮೀಟರ್‌ನ 1.02 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿ:16.02.1995 ರಂದು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ
3	ವರಾಹಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಹೆಡ್‌ವರ್ಕ್ ಕಾಮಗಾರಿ (180.00 ಮೀಟರ್)	ಕುಳ್ಳಂಜೆ	1.7	04.08.1994	23.03.1995	ಆಗಿದೆ	22.02.1997	170 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಣ ಜಮೀನು ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
4	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯು 1.50 ರಿಂದ 3.125 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳಂಜೆ	2.45	19.04.1995	07.02.1996	-	14.02.1998	15.35 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿ:15.06.1995 ರಂದು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
5	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯು 3.125 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 4.00 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳಂಜೆ	-	-	-	-	-	15.40 ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಳ (38.03 ಎ) ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ 228/94, ದಿ.9.02.1996 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

6	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 4.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 8.80 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಪಾಲಾಡಿ-76	18.87	11.02.1995	28.11.1996	ಆಗಿದೆ	14.06.1999	30.44 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿ:24.08.1993 ರಂದು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
7	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 8.80 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 12.60 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಪಾಲಾಡಿ-76	28.68	29.01.1996	26.06.1997	ಆಗಿದೆ	26.06.1999	37.96 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿ:17.02.1995 ರಂದು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
8	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 12.60 ರಿಂದ 15.125 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಪಾಲಾಡಿ-76	23.95	19.10.1996	31.01.1997	ಆಗಿದೆ	11.09.2000	14.34 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿ:20.07.1995 ರಂದು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
9	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 15.125 ರಿಂದ 17.523 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಪಾಲಾಡಿ-29	9.77	28.02.1996	02.01.1997	ಆಗಿದೆ	05.04.1999	14.06 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿ:07.04.1995 ರಂದು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
10	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 17.523 ರಿಂದ 20.883 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಪಾದರ್ನಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ	17.78	31.05.1996	08.08.1997	ಆಗಿದೆ	04.11.1998	28.31 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
11	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 21.00 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 21.730 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಪಾದರ್ನಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ	1.99	2003-04	28.05.2007	ಆಗಿದೆ	22.11.2007	12.41 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
12	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 21.730 ರಿಂದ 22.00 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಮೊಳಹಳ್ಳಿ	2.25	2005-06	27.11.2009	ಆಗಿದೆ	21.04.2008	1.45 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
13	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 22.00 ರಿಂದ 23.00 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಮೊಳಹಳ್ಳಿ	8.83	2005-06	27.11.2009	ಆಗಿದೆ	21.04.2008	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮರು ಕಿಂಡರ್ಡ್ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. 9.38 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
14	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 23.00 ರಿಂದ 24.00 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಅಗತ ಮತ್ತು ಸಿ.ಸಿ. ಲೈನಿಂಗ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ.	ಮೊಳಹಳ್ಳಿ	1.48	2005-06	27.11.2009	ಆಗಿದೆ	21.04.2008	6.88 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.

15	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 24.00 ಕೆ.ಮೀ. ರಿಂದ 24.280 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಆಗತ ಮತ್ತು ಸಿ.ಸಿ. ಲೈನಿಂಗ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ	ಯಡ್ವಾಡಿ-ಮತ್ಯಾಡಿ/ಮೊಳಹಳ್ಳಿ	0.75	2005-06	27.11.2009	ಆಗಿದೆ	21.04.2008	11.45 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
16	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 24.280 ರಿಂದ 25.00 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಆಗತ ಮತ್ತು ಸಿ.ಸಿ. ಲೈನಿಂಗ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ.	ಯಡ್ವಾಡಿ- ಮತ್ಯಾಡಿ	7.09	2003-04	28.05.2007	ಆಗಿದೆ	24.7.2004	3.46 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
17	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 25.00 ರಿಂದ 25.247 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಯಡ್ವಾಡಿ- ಮತ್ಯಾಡಿ	2.79	2003-04	28.05.2007	ಆಗಿದೆ	24.7.2004	3.24 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
18	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 25.247 ರಿಂದ 28.00 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಮೊಳಹಳ್ಳಿ	8.18	2005-06	27.11.2009	ಆಗಿದೆ	21.04.2008	17.25 ಎಕರೆ ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ. 2.68 ಎಕರೆ ಹೊಂಬಾಡಿ-ಮಂಡಾಡಿ, ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
19	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 28.00 ರಿಂದ 29.00 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಹೊಂಬಾಡಿ-ಮಂಡಾಡಿ.	8.36	2005-06	02.09.2009	ಆಗಿದೆ	05.08.2008	0.64 ಎಕರೆ ಜಪ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ. 5.76 ಎಕರೆ ಹೊಂಬಾಡಿ-ಮಂಡಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
		ಜಪ್ತಿ	0.8	2003-04	03.06.2006	ಆಗಿದೆ	06.03.2006	
20	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 29.00 ರಿಂದ 30.00 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಹೊಂಬಾಡಿ-ಮಂಡಾಡಿ.	10.41	2003-04	03.06.2006	ಆಗಿದೆ	05.08.2008	5.04 ಎಕರೆ ಹೊಂಬಾಡಿ-ಮಂಡಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
21	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ 30.00 ರಿಂದ 44.00 ಕೆ.ಮೀ. ವರೆಗೆ	ಹೊಂಬಾಡಿ-ಮಂಡಾಡಿ. ಜಪ್ತಿ, ಕಾಳಾವರ, ಅಸೋಡು, ವಕ್ಕಾಡಿ, ಕುಂಭದಾಳಿ, ತೆಕ್ಕಟ್ಟೆ	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ	ಜಪ್ತಿ 2004-05	ಜಪ್ತಿ 28.05.2007	ಆಗಿದೆ	8.5.2008/ 3.6.2006	ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
22	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 1, 1ಎ, 2, 3, 4	ಕುಳ್ಳಂಚೆ	1.70	04.08.1994	23.03.1995	ಆಗಿದೆ	22.02.1997	2.36 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.

23	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 9	ಹಾಲಾಡಿ-76	1.065	17.10.2006	28.11.2007	ಆಗಿದೆ	12.08.2010	1.065 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
24	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 11	ಹಾಲಾಡಿ-76	3.94	28.10.2006	13.12.2007	ಆಗಿದೆ	18.01.2010	3.94 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
25	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 12	ಹಾಲಾಡಿ-76	2.41	07.06.2006	13.12.2007	ಆಗಿದೆ	29.12.2009	2.41 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
26	ವರಾಹಿ ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ 13	ಹಾಲಾಡಿ-76	4.16	13.12.2008	04.09.2007	ಆಗಿದೆ	29.12.2009	4.16
27	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 16ರ ಮುಖ್ಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ, ಮತ್ತು ಮೈನರ್-1, ಮೈನರ್-2, ಮೈನರ್-3 ಒಟ್ಟು 27 ಕಿ.ಮೀ.	ಕಟ್ಟಿಂಜೆ, ವಂಡಾರು, ಬಿಲ್ಲಾಡಿ, ಹಳ್ಳಾಡಿ-ಹರ್ಕಾಡಿ, ಶಿರಿಯಾರ	40.7, 4.15, 13.17, 10.13	01.08.2011/ 03.03.2011/ 03.07.2011	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಜಂಟಿ ಸ್ಥಳ ತನಿಖೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. 18.94 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
28	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 19	ಹಾಲಾಡಿ-28	3.11	2005-06	17.11.2009	ಆಗಿದೆ	18.12.2009	2.28 ಎಕರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
29	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 21	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ	1.05	2005-06	17.11.2009	ಆಗಿದೆ	18.12.2009	4.45 ಎಕರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
30	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 24ರ	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ	11.37	10.08.2011	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಜಂಟಿ ಸ್ಥಳ ತನಿಖೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. 2.91 ಎಕರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.
31	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 25ರ ಮುಖ್ಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ ಮತ್ತು ಮೈನರ್-1 ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಒಟ್ಟು 12.20 ಕಿ.ಮೀ.	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ, ಹೆವ್ವಾಡಿ-ಹರ್ಕಾಡಿ, ಯಡ್ವಾಡಿ-ಮತ್ವಾಡಿ	42.90 20.45 3.95	29.03.2011/ 03.03.2011/ 10.08.2011	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಜಂಟಿ ಸ್ಥಳ ತನಿಖೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. 6.06 ಎಕರೆ ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ 7.75 ಎಕರೆ ಹಳ್ಳಾಡಿ-ಹರ್ಕಾಡಿ, 3.25 ಎಕರೆ ಯಡ್ವಾಡಿ-ಮತ್ವಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದೆ.

32	ವರಾಹಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 42, 45, 48, 47ರ ವರೆಗೆ	ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಯಡ್ತಾಡಿ-ಮುತ್ತಾಡಿ, ಹೆಸತ್ತೂರು, ಹೊಂಬಾಡಿ ಮಂಡಾಡಿ, ಕೊರ್ಗಿ, ಕೆದೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಜಪ್ಪಿ, ಉಳ್ಳೂರು, ಕಂದಾವರ, ಕಾಳಾವರ, ಬಸ್ರೂರು, ಬಳೂರು, ಅಸೋಡು, ವಕ್ಕಾಡಿ, ಕೋಣೆ ಹಂಗಳೂರು, ಕೋಟೇಶ್ವರ,	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ವಿತರಣಾ ನಾಲೆ 27, 29, 31, 32, 34, 35 ಭಾಗಶಃ ಬೇಡಿಕೆ ಅಂದಾಜನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಸರ್ವೆಯಲೆಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
----	--	---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--

ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ವರ್ಷವಾರು ಹಾಗೂ ಕೆ.ಮೀ. ವಾರು ವಿವರಗಳು ವಿಭಾಗ ನಂ-2, ವರಾಹಿ ಜಲಾಶಯ ಯೋಜನಾ ವಿಭಾಗ, ಸಿದ್ದಾಪುರ

ಅನುಬಂಧ-1

ಕ್ರ. ಸಂ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಮ	4(1) ಅಧಿಸೂಚನೆ ದಿನಾಂಕ	6(1) ಅಧಿಸೂಚನೆ ದಿನಾಂಕ	9(1) ಅಧಿಸೂಚನೆ ದಿನಾಂಕ	ಅವಾರ್ಡ್ ದಿನಾಂಕ	ಷರಾ
1	2	3	4	5	6	7	8
33	ಸಿದ್ದಾಪುರ ಹೊರಿಯಬ್ಬೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಡೈವರ್ಷನ್ ಮಿಷನ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ	ಮಚ್ಚಟ್ಟು	04-01-2004	1-05-2005	ಆಗಿದೆ	31-08-2006	61.82 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
34	ವರಾಹಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಎಡದಂಡೆ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆ ಸೇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮೇಲ್ದಾಟುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ.	ಕುಳ್ಳಂಜೆ	06-06-2005	28-01-2006	ಆಗಿದೆ	19-11-2007	0.70 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
35	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 0.30 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 1.00 ರವರೆಗೆ	ಹೊಸಂಗಡಿ	27-01-2005	09-09-2005	ಆಗಿದೆ	26-04-2007	2.71 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
36	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 1.0 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 2.00 ರವರೆಗೆ	ಹೊಸಂಗಡಿ					

37	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 2.0 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 3.00 ರವರೆಗೆ	ಉಳ್ಳೂರು-74	02-04-2005	20-12-2006	ಆಗಿದೆ	20-06-2007	13.39 ಮತ್ತು 0.06 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
38	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 3.0 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 4.00 ರವರೆಗೆ	ಉಳ್ಳೂರು-74	4-2-2005 ಮತ್ತು 02-04-2006	20-12-2006 ಮತ್ತು 17-10- 2006		20-06-2007 ಮತ್ತು 19-03- 2009	
39	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 4.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ	ಉಳ್ಳೂರು-74	02-04-2005	20-12-2006		20-08-2007	
40	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 5.0 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 6.385 ರವರೆಗೆ	ಉಳ್ಳೂರು-74	27-01-2005	10-07-2005	ಆಗಿದೆ	30-05-2007	5.26 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 8.72 ರಿಂದ 8.10 ಕಿ.ಮೀ. ವರೆಗಿನ ಟನಲ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಹಾಗೂ ಸರಪಳಿ 6.385 ರಿಂದ 6.72 ಕಿ.ಮೀ ಅಪ್ಪೋರ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಸರಪಳಿ 8.10 ರಿಂದ 8.40 ಕಿ.ಮೀ. ರವರೆಗೆ	ಉಳ್ಳೂರು-74					
41	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 8.40 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 9.00 ರವರೆಗೆ	ಉಳ್ಳೂರು-74	28-02-2005 ಮತ್ತು 2-04-2006	20-12-2008 ಮತ್ತು 20-07- 2006	ಆಗಿದೆ	22-08-2007 ಮತ್ತು 18-08- 2008	23.67 ಮತ್ತು 0.25 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ
	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 9.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 10.00 ರವರೆಗೆ		28-02-2005	20-12-2006	ಆಗಿದೆ	22-08-2007	
42	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 10.00 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 11.00 ರವರೆಗೆ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	27-10-2008	17-11-2007	ಆಗಿದೆ	15-09-2009	20.40 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ
	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 11.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 12.00 ರವರೆಗೆ	ಸಿದ್ದಾಪುರ					
	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 12.00 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 13.00 ರವರೆಗೆ	ಸಿದ್ದಾಪುರ					
43	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 13.00 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 14.00 ರವರೆಗೆ	ಶಂಕರನಾರಾಯಣ	10-3-2005 ಮತ್ತು 18-10-2005	26-11-2005 ಮತ್ತು 20-09- 2006	ಆಗಿದೆ	14-05-2007 ಮತ್ತು 25-03- 2009	8.88 ಮತ್ತು 14.59 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ
	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 14.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 15.00 ರವರೆಗೆ	ಶಂಕರನಾರಾಯಣ					

44	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 15.00ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 18.00 ರವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳುಂಜೆ	18-03-2007	03-11-2007	ಆಗಿದೆ	21-12-2010	56.43 ಎಕರೆ ಪಟ್ಟಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ
45	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 18.00 ಕಿ.ಮೀ ರಿಂದ 17.00 ಕಿ.ಮೀ. ರವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳುಂಜೆ					
46	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 17.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 18.00 ಕಿ.ಮೀ ರವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳುಂಜೆ					
47	ವರಾಹಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಸರಪಳಿ 18.00 ಕಿ.ಮೀ. ರಿಂದ 18.725 ಕಿ.ಮೀ ರವರೆಗೆ	ಕುಳ್ಳುಂಜೆ					

(ಸಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ತಾಂತ್ರಿಕ-1)

ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ವರಾಹಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ 1979ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 32 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಏಕೆ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆಗೆ Accelerated Irrigation Benefit Programme (AIBP) ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ 4(1) ಆದ ನಂತರ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುರೋಪವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಮಧ್ಯೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಸಂಘರ್ಷ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರೈತರಿಗೆ ನೀವು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ರೈತರು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ 6(1) ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ 6(1) ಆಗದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಡಿ. 6(1) ಆಗದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಅವರದೇನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ರೈತರದ್ದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆದ ನೋವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಇಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಒತ್ತಡ ತಂದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು

ಗಲಭೆಗಳಾಗಲು ಆಸ್ವದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 6(1) ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ 6(1) ಆಗುವವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆ ಇದು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. 1979ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ಮೊದಲು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು. ನಂತರ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ Left Bank ಎಂದು ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿ 21 ಕಿ.ಮೀ. ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ 21 ಕಿ.ಮೀ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದು ಆದಮೇಲೆ forest and pollution clearance ಗೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು small diversion ware ಇತ್ತು, ನಂತರ ಅದು ಡ್ಯಾಂ ಆಯಿತು, ಡ್ಯಾಂ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ forest and environment ನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ diversion ಆಯಿತು. ಇದು ಆಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ 4-5 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ total project dam, ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ back water spread, total capacity of the dam ಅದರ ಆಧಾರದ Canal ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು orientation ಸಿಗಬೇಕು. ಇವು ಎಲ್ಲವು Canal ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ . . . ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ತಡವಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ತೆವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಯಾರೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣೆ ಮತ್ತು ಮಿಮ್ಕಿ ಭೂಮಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈತ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ, land records ಮಾತ್ರ Revenue land, Government land ಎನ್ನುವುದು ಬಂತು, ಆಗ ಇದು ಬಹಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು policy decision ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಅದು ಕೂರ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು

ಉಡುಪಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ 17-4-2012ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇವು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ಇರುವುದರಿಂದ ಖಾತೆದಾರರ land holding ನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಆ ಭೂಮಿಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಖುಮ್ಮಿ ಭೂಮಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ತಕರಾರುಗಳು ಇವೆ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಈ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸುಮಾರು 219 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಭೂಮಿ ಖುಮ್ಮಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ, 4(1) ಆದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಟೆಂಡರ್ ಆಗಿದೆ, 6(1) ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರೈತರು ಎಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲ... ಕೆಲವು ಕಡೆ 6(1) ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ ಬಂದಿವೆ, Award stage ಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಆ ಅವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾರಾದರೂ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ land compensation ಕೊಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷವರೇ, ರೈತ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆಗಬಹುದು, ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಹೂಳಿನ ಕುರಿತು

465; ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಜಿನಗಾ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಷ್ಟು?
- ಆ) ಇದರಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಹೂಳಿನ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು?
- ಇ) ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ;
- ಈ) ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದ್ದರೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು? (ವರ್ಷವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಉ) ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ? (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು 1953 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಾಗ ಜಲಾಶಯದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 132.47 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಇರುತ್ತದೆ.
- ಆ) 2008 ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಹೈಡ್ರೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸರ್ವೆ ಅನುಸಾರ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ 31.62 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, 2010 ರಲ್ಲಿ Expression of interest ಅನ್ನು ಕೋರಿ ಜಾಗತಿಕ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ) ಈ ಸಂಬಂಧ ಈವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉ) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಪನಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಯಲ್ ಡ್ರೆಡ್ಜಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, ಹೂಳಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೂಡಲೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಜಿನಗಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 132 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದು, 31 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಷ್ಟು ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಗಗಳಾದ ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರೈತರ 6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನದಿ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜೀವನದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ಸಹ ಈ ನದಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹೂಳನ್ನು 'ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ' ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತೆಗೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ನೀಡಿರುವುದು ದುರ್ದೈವ ಮತ್ತು ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಪೂರ್ವಾಪರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಮಗಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಂತು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ

ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಆ ಭಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತುಂಗಭದ್ರ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ನೀಡಿದ್ದು, ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು 31 ಟಿಎಂಸಿ ಯಷ್ಟು ಹೂಳು ತುಂಬಿದೆ ಎಂದು hydrographic survey ನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. It is a global challenge. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆಯುವುದು ಇನ್ನೂ greater challenge ಆಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೂಳು ತುಂಬಿದೆ. ಆ ನದಿಯ ಉದ್ದಗಲ, ಆಳ ಹಾಗೂ ನದಿ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನದಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತೆಗೆದು transport ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಆ ಹೂಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ dispose ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ global tender ಮಾಡಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ನಮ್ಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಸರಿ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾರ್ಮಲ್ ಆಗಿ sea drudging ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ drudging ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಆರ್ & ಡಿ ಮಾಡಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ hydraulic cutter ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ special vacuum pumps ಗಳಿಂದ slurry ಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆಯಲು conveyor system ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಂಜಸ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರೇ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಹೂಳು ಸುಮಾರು 2.8 Crores

Cubic Meter ನಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ 20 ಟನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅಂತಹ 25 ಲಕ್ಷ ಲಾರಿ ಲೋಡ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸವಾಲಿದೆ. ಅವರು ಪಾಯಿಂಟ್ 4 (.4) ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ sampling, analysis ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮರಳು, ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಉಕ್ಕಿನ ಕಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ analysis ಮಾಡಿ economic feasibility ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ even if there is 20% of sand, it might be economically feasible ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮರಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು experiment ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಎಲ್ಲವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅವರ ಜೊತೆ ಒಂದು ಎಂಟಿಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸುಮಾರು 16 ರಿಂದ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ sampling ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರವು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, Public-Private Partnership (PPP) ಮೇಲೆ ಅಥವಾ economic feasibility ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭಾಗ. ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದು ಭಾಗವಾದರೆ 31 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಅಣೆಕಟ್ಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು ಸುಮಾರು ಎಂಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Original structure strength ಏನು? ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಅಥವಾ ಎರಡು ಮೀಟರ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. It is just a possibility. ಅದನ್ನು explore ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ Dam Safety Committee ಇದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ safety is also very important. ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಎರಡನೆಯ option ಆಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ತಳಹಂತದಲ್ಲಿ Balancing Reservoirs ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ನಾಲ್ಕು Balancing Reservoirs ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಆ ನಾಲ್ಕು Balancing Reservoirs ಗೆ Technical Advisory Committee (TAC) ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ tribunal ಗೆ clarifications ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 5ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದು ಬಂದ ನಂತರ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 2-3 option ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂದೇಶ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತುಂಗಭದ್ರ ಜಲಾಶಯದ ಹೂಳೆತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ಇದೇ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ 80 ಅಡಿಯ ನಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಾಗರಾಜ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಳೆತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 132 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 32 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಗಳಷ್ಟು ಹೂಳಿದೆ. ಒಂದು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 10,000 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, 3 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇವತ್ತು ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು is it economically viable?

Mr. CHAIRMAN:- Is it viable, ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವೆಷ್ಟು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಪ್ರಥಮರಾಗೋಣ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರೇ, ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಉತ್ತರ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತರಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಗಲುವಂತಹ ವೆಚ್ಚ ನಾವು ಬಳಸುವ Conveyor System ನಂತರ ಶಾಂತಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. The cost is variable. ಅಂದರೆ, ಡಂಪಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಹತ್ತಿರ ಸಿಕ್ಕರೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ದೂರ ಇದ್ದರೆ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಹೂಳೆತ್ತುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಜಲಾಶಯದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಡಂಪಿಂಗ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, the approximate cost will be around ₹ 1,200 crores per T.M.C.,

ಶ್ರೀ ಆಚಾರ್ ಹಾಲಪ್ಪ ಬಸಪ್ಪ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ 132 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ 32 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ಹೂಳು ತುಂಬಿದೆ. ಆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಸಚಿವರು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಾದರೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂನ ಹೂಳೆತ್ತುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲಾವಕಾಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಾಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾಡಿದ್ದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯುನೆಸ್ಕೋದಿಂದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವೆಂದು
ಘೋಷಣೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

328; ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯುನೆಸ್ಕೋದಿಂದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವೆಂದು ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಅರಿವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ; (ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು).
- ಆ) ಈ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪುವುದೇ; ಈ ಭಾಗಗಳ ಜನರು, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು, ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನವೇ, ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಆಗುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆಯೇ;
- ಇ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ? (ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು)

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯವು 2003ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು UNESCO ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲು ಗುರುತಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಜಾಗದ ಹೆಸರು	ಪ್ರದೇಶ (ಚ.ಕಿ.ಮೀ)
ಪುಷ್ಪಗಿರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	102.59
ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	181.29
ತಲಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	105.00

ಪಡಿನಾಲ್ಪನಾಡ್ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	184.76
ಕೀರ್ತಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	79.04
ಕುದುರೆಮುಖಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ	600.32
ಸೋಮೇಶ್ವರ ವನ್ಯಧಾಮ	88.40
ಸೋಮೇಶ್ವರ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	112.92
ಆಗುಂಬೆ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	57.09
ಬಾಳಹಳ್ಳಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	22.63

ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ದಿನಾಂಕ 17-06-2011 ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ದಿನಾಂಕ 14-05-2012ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಪಾರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ವಿನಂತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ತಾಣಗಳು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ UNESCO website ನಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ UNESCO ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲೀ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯು ತಿಳಿದು ಬಂದ ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯು ತಿಳಿದು ಬಂದ ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ದಿನಾಂಕ 07-07-2012 ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಶ್ವ

ಪಾರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವಂತೆ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಆ) ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹಾಗೂ ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ 10 ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಪಾರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯುನೆಸ್ಕೋಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆ.
- ಇ) ಈಗಾಗಲೇ ದಿನಾಂಕ 17-06-2011 ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಕೋರಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ದಿನಾಂಕ 14-05-2012ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ವಿನಂತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಿನಾಂಕ 07-07-2012 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ರಾಜ್ಯದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ದಕ್ಕೆಯಾದಮತೆ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಪಾರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ನಾಣಯ್ಯ (ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರ ಪರವಾಗಿ):- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೊಡಗು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನದ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು 1600 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದಕ್ಕಿರುವಂತಹ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಅರಣ್ಯಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ, ಯಾವುದೂ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನುಗಳು ಅಲ್ಲ. ಪುಷ್ಪಗಿರಿ ವನ್ಯಧಾಮ, ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ವನ್ಯಧಾಮ, ತಲಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಧಾಮ, ಪಡಿನಾಲ್ಕುಂಡ್ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ, ಕೀರ್ತಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇದು ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರುವಂತಹವುಗಳು. ಕುದುರೆಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಸೋಮೇಶ್ವರ ವನ್ಯಧಾಮ, ಸೋಮೇಶ್ವರ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ, ಆಗುಂಬೆ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಬಾಳಹಳ್ಳಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಒಂದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟವನ್ನು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವೆಂದು UNESCO ದವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆಗುವಂತಹ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. UNESCO ದವರು ಅವರಾಗಿಯೇ ಈ ತಾಣವನ್ನು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 911 ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು ಇವೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಅರಣ್ಯ ಶ್ರೇಣಿಗಳು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ monsoon rain bearing zone ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕೆ ಬೇಕು. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟವನ್ನು ವಿಶ್ವಪಾರಂಪರಿಕ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವಂತಹ ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ

ಆತಂಕವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು Madhav Gadgil ಎನ್ನುವವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹತ್ತಿರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೀಶ್ವರ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಆ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಆ ವರದಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 'ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗಡೆ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವಂತಹ ಜನರು ಯಾರು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಂತಹ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಯೂ ತೊಂದರೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ, 'buffer zone' ಎಂದು ಇದೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ತಾಣವನ್ನು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ, ಐಹೊಳೆ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹಂಪೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿವೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಯುನೆಸ್ಕೋದವರು ಬಂದು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವಂತಹ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 'ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಕಷ್ಟವೇನು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ-ಸುಖದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಂಪಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಆನೆಗುಂದಿ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೋದಾಗ UNESCO ದವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಇದೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು

ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯುನೆಸ್ಕೋರವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಐದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರಾಂಚಲದಲ್ಲಿ ನಂದಾದೇವಿ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ Keoladeo National Park, ಅಸ್ಸಾಂ Kaziranga National Park ಮತ್ತು Manas National Park ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಯುನೆಸ್ಕೋರವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅವರವರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿರುವಂತ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಿಗೆ, 'ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ' ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಾಯಬೇಕು. UNESCO ದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಾಣವನ್ನು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ್:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿ ಅವರು.

ಡಾ: ಎಸ್.ಆರ್. ಲೀಲಾ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ವಿಚಾರ. ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ನಾವು ಐದಾರು ಬಲವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರವಾದಿಗಳು, ಚಿಂತಕರು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಟ್ಯಾಗ್ ಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯುನೆಸ್ಕೋದವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಬರದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಸ್. ವೀರಯ್ಯ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಿದಾಗ ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ದಿನಾಂಕ 25 ಜುಲೈ 2012ರ ಸಮೂಹ 3ರ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸುವ ಒಟ್ಟು 34 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪೈಕಿ 32 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕುರಿತು

87; ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಷ್ಟು? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ?
- ಆ) ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ; ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳೇನು?
- ಇ) ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 77 ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 15 ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ 1 ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಹೌದು, ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯು 13-06-2007 ರಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

1. ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವೇತನ ನೀಡುವಿಕೆ
2. ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿ ಅನುದಾನ ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಕಾಯುವಿಕೆಯನ್ನು 7 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ/ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ/ಮಹಿಳಾ ಅಥವಾ ಅಂಗವಿಕಲರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 5 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಾಯುವಿಕೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.
3. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ/ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು.
4. ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನುದಾನಿತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇತನ, ಪಿಂಚಣಿ ಮತ್ತಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
5. ಅನುದಾನಿತ ಐ.ಟಿ.ಐ.ಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ನಡತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮೇಲ್ವನವಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
6. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನುದಾನ ಸಂಹಿತೆಗೆ ಹೊಸ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅನುದಾನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ಇ) ಹೌದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ

86; ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿದೆ;
- ಆ) ಒಂದೊಂದು ಕೆರೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ;
- ಇ) ಆ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆಯೇ; ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ? (ಹೋಬಳಿವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 100 ಕೆರೆಗಳಿವೆ.

2009-10 ರಿಂದ 2011-12 ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು 75 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, 36 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

- ಆ) ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ 75 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ 36 ಕೆರೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು 39 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಕೆರೆಯ ಹೆಸರು	ಮಂಜೂರಾದ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಹೂಳಿನ ವಿವರ		ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)
				ಒಟ್ಟು ಹೂಳಿನ ಪರಿಮಾಣ (ಘ.ಮೀ. ಗಳಲ್ಲಿ)	ದರ (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	
1	2	3	4	5	6	7
ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು						
1	ನೆಲಮಂಗಲ	ಮದಗ ಕೆರೆ	30.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 191/08-09	5865.00	54.99	322516.35
2	ನೆಲಮಂಗಲ	ಕಂಬಾಳು ಕೆರೆಯ ಕಾಲುವೆಗಳ ಲೈನಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಕಾಮಗಾರಿ	20.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 30/08-09	3933.08	35.00	1376762.80
3	ನೆಲಮಂಗಲ	ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	20.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 260/08-09	8640.00	35.00	302400.00
			25.00 ಲಕ್ಷ ಡಿ.ಆರ್. ನಂ 9/11-12	37368.00	47.00	1756296.00
4	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಉಜ್ಜನಿಗೌರಮ್ಮನ ಕೆರೆ 09-10 & 10-11	30.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 111/08-09	37125.00	44.70	1659487.50
	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ		30.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 111/08-09	36450.00	44.70	1629315.00
5	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ರಾಜಪ್ಪಟ್ಟಿ ಕೆರೆ	35.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 249/08-09	49050.00	62.29	3055324.50
6	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಬೀಡಿಗರೆ ಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 100/08-09	26565.00	45.50	1208707.50
7	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ತಲಗವಾರ ಕೆರೆ	30.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 112/08-09	42187.50	62.29	2627859.38
8	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಲಿಂಗನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ 09-10, 10-11 & 11-12	10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ನಂ. 68/07-08	7345.00	40.00	293800.00
			10.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 68/07-08	14625.00	40.80	596700.00
9	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ತಿಪ್ಪೂರುದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ	30.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 24/08-09	28113.75	54.99	1545975.11
10	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ತಿಪ್ಪೂರು ಚಿಕ್ಕಕೆರೆ	25.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 113/07-08	31875.00	46.00	1466250.00

			25.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 158/08-09	31875.00	46.00	1466250.00
11	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಆರೂಡಿ ಊರಮುಂದಿನ ಕೆರೆ	25.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 175/08-09	37485.00	54.99	2061300.15
12	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಕೊನಘಟ್ಟ ಕೆರೆ	25.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 159/08-09	4350.00	55.00	239250.00
13	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಹಣಬೆ ಕೆರೆ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	40.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 251/08-09	53040.00	54.99	2916669.60
14	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಗುಂಡಂಗೇರೆ ಕೆರೆ	45.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 250/08-09	43500.00	54.99	2392065.00
		ಗುಂಡಂಗೇರೆ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ & ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾಮಗಾರಿ	95.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 61/10-11	56460.00	43.00	2427780.00
15	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಬನ್ನಿಮಂಗಲ	10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 47/08-09	11550.00	42.00	485100.00
16	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಬೆಟ್ಟಕೋಟೆ	10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 258/09-10	4942.00	44.64	220610.88
17	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ	10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ.257/08-09	15021.40	46.28	695190.39
18	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ವಿಜಯಪುರ ಅಮಾನಿ ಕೆರೆ	20.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 104/07-08	4725.00	55.15	260583.75
19	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಚಿಕ್ಕಸ್ವಣ್ಣಬಂಡೆ ಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ.225/08-09	5400.00	42.18	223772.00
20	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಬೂದಿಗೇರೆ ಕೆರೆ	10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 259/08-09	4800.00	58.61	281328.00
21	ಹೊಸಕೋಟೆ	ನೆಲವಾಗಿಲು ಕೆರೆ	11.50 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 330/08-09	10000.00	45.00	450000.00
			20.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 35/11-12	12000.00	51.00	612000.00
22	ಹೊಸಕೋಟೆ	ನಿಡಘಟ್ಟ ಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 165/08-09	12650.00	49.47	625795.50
				9810.00	36.00	353160.00
23	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಹಸಿಗಾಲ ಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 165/08-09	9500.00	49.00	465500.00
				10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 187/08-09	5850.00	36.00
24	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಸೂಲಿಬೆಲೆ	10.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 184/08/09	5976.00	43.00	256968.00
		ಸೂಲಿಬೆಲೆ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	30.00 209/10-11	13926.00	45.00	626670.00

25	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಮಲ್ಲಸಂದ್ರ ಕೆರೆ ಹೊಳೆತ್ತುವುದು ಹುಲ್ಲು ಹೊದಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.	21.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 55/09-10	10000	43.02	430200.00
26	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಮದಗ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	20.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. 75/08-09	28500.00	55.00	156750.00
27	ನೆಲಮಂಗಲ	ಮರಳಕುಂಟೆ ಕೆರೆ ಹೊಳೆತ್ತುವುದು ಏರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	12.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. 331/09-10	4000.00	38.48	153920.00
28	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಭುವನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	25.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 32/09-10	22962.60	49.40	1134352.44
29	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಸಮೇಶನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	27.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 31/09-10	28079.00	42.00	1179318.00
			10.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 41/09-10	9000.00	51.00	459000.00
30	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿ	18.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. 284/09-10	6910.00	47.00	324770.00
31	ಹೊಸಕೋಟೆ	ತಾವರೆ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	20.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. 283/09-10	11540.00	45.00	519300.00
32	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಕುರುಬರಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	17.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. 334/09-10	4800.00	41.00	196800.00
33	ಹೊಸಕೋಟೆ	ವಾಗಟ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	24.70 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 56/09-10	12246.00	41.00	502086.00
34	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಬೆಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	23.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 57/09-10	6694.67	40.00	267786.80
35	ನೆಲಮಂಗಲ	ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ಕೆರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	10.00 66/07-08	4760.00	46.00	218960.00
36	ಹೊಸಕೋಟೆ	ದೊಡ್ಡನಲ್ಲೂರುಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	20.00 ಡಿ.ಆರ್. 11/11-12	25983.00	46.00	1195218.00
ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು						
1	ನೆಲಮಂಗಲ	ಕುಲುಪನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	30.00 189/08-09	32587.00	54.60	1779250.20
2	ನೆಲಮಂಗಲ	ಬಿಲ್ಲಿನಕೋಟೆ	30.00 190/08-09	34856.00	54.60	1903137.60
3	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಚಿಕ್ಕ ಹೆಜ್ಜಾಜಿ ಕೆರೆ	25.00 157/08-09	2240.00	55.00	123200.00
4	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಅರಳುಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೆರೆ	30.00 110/08-09	0.00	0.00	0.00
5	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಮೂಡಲಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ 09-10, 10-11 & 11-12	20.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 76/08-09	20502.00	55.02	1128020.04
			10.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 38/07-08	5737.00	54.65	313527.05

			20.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. 76/08-09	28500.00	55.00	1567500.00
6	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಮಧುರೆ ಅಮಾನಿಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 165/07-08	3770.00	55.00	207350.00
			350.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 157/11-12	161000.00	53.00	8533000.00
7	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಮಾಚಗೊಂಡಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	25.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 219/08-09	30000.00	54.57	1637100.00
			25.00 ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 42/11-12			0.00
8	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ತಟ್ಟಮಾಚನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 171/07-08	1093.69	40.00	43747.60
9	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಇಸ್ತೂರು ಕೆರೆಯ ಏರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ 09-10	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 162/08-09	11070.00	45.00	498150.00
		ಇಸ್ತೂರು ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ 10-11	25.00 210/10-11	16395.00	47.17	773352.15
10	ಹೊಸಕೋಟೆ	ತನಿಯೂರು ಕೆರೆ	13.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 33/08-09	16000.00	47.75	764000.00
		ತನಿಯೂರು ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	28.00 263/10-11	11640.00	51.94	604581.60
11	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಕೊಳತ್ತೂರು ಕೆರೆ	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 34/08-09	17325.00	49.00	848925.00
12	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಹೊಸಕೋಟೆ ದೊಡ್ಡಕೆರೆ	50.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 412/08-09	23100.00	55.02	1270962.00
			40.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 37/11-12	10000.00	51.00	510000.00
13	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಮಲ್ಲಸಂದ್ರ ಕೆರೆ 09-10 & 10-11	15.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 166/08-09	15331.80	52.70	807985.86
			20.00 ಲಕ್ಷ ಡಿ.ಆರ್. ನಂ. 38/11-12	11000.00	45.00	495000.00
14	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಮಾಚೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಕೋಡಿ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಏರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	19.50 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 340/09-10	10000.00	42.20	422000.00
15	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಅಟ್ಟೂರು ಕೆರೆಯ ಹೊಳೆತ್ತುವುದು ಮತ್ತು ಏರಿ ಕಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	20.00 ಲಕ್ಷ ಎಸ್.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 164/08-09	16593.75	49.20	816412.50
16	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಮೇಡಿಮಲ್ಲಸಂದ್ರ ಕೆರೆ ಏರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	20.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. 37/08-09	21200.00	49.75	1054700.00
			10.00 ಡಿ.ಆರ್. ನಂ. 34/11-12	12000.00	51.00	612000.00

17	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಅರೇಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಏರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	10.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್ 186/08-09	14145.00	39.75	562263.75
18	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಕೊಡ್ಲಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಏರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	15.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್ 32/08-09	16640.00	42.50	707200.00
				9945.00	39.00	387855.00
19	ಹೊಸಕೋಟೆ	ದೊಡ್ಡಮಲ್ಲೂರು ಅಮಾನಿಕೆರೆ ಹೊಳೆತುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಲುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	10.00 ಎಸ್.ಇ.ಆರ್ 185/08-09	7990.00	49.60	3963304.00
			25.00 ಡಿ.ಆರ್. ನಂ. 10/11-12	37836.00	50.00	1891800.00
20	ನೆಲಮಂಗಲ	ಭರಡಿ ಕೆರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ	10.00/ 66/07-08	11655.00	30.00	349650.00
21	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಸೊನ್ನೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 26/11-12	37344.00	44.00	1643136.00
22	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ದೊಡ್ಡತುಮಕೂರು	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 27/11-12	24240.00	43.00	1042320.00
23	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಕೊಟ್ಟಿಗೆಮಾಚೇನಹಳ್ಳಿ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 30/11-12	17520.00	28.00	490560.00
24	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಪಾಲನಜೋಗೇಹಳ್ಳಿ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 28/11-12	38424.00	45.00	1729080.00
25	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ಹೆಗ್ಗಡೆಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 29/11-12	39000.00	45.00	1755000.00
26	ನೆಲಮಂಗಲ	ಟಿ. ಬೇಗೂರು	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 8/11-12	24060.00	48.00	1154880.00
27	ನೆಲಮಂಗಲ	ನಿಡುವಂದ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 31/11-12	37581.00	51.00	191663.00
28	ನೆಲಮಂಗಲ	ಮಣ್ಣೇಅಮಾನಿಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 32/11-12	24595.00	50.00	1229750.00
29	ನೆಲಮಂಗಲ	ಬಿದಲೂರು ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 33/11-12	14739.00	35.00	515865.00
30	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ದೇವಸ್ಥಾನ ಹೀಲೆ ಅಮಾನಿ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 6/11-12	30000.00	46.00	1380000.00
31	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಆಲೂರು ದುದ್ದನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 7/11-12	34464.00	46.00	1585344.00
32	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಬಿದಲಾಪುರ ಅಮಾನಿ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 8/11-12	24082.00	48.23	1161474.86
33	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಕೊನಗಿನ ಬೆಲೆ ಕೆರೆ	25.00 ಡಿ.ಆರ್. 9/11-12	13832.00	48.23	667117.36
34	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಹೊಸಕೋಟೆ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆ	20.00 ಡಿ.ಆರ್. 36/11-12	25000.00	45.00	1125000.00
35	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	38.00 ಡಿ.ಆರ್. 39/11-12	55120.00	53.00	2921360.00

1078

LEGISLATIVE COUNCIL

36	ಹೊಸಕೋಟೆ	ಮಾಕನಪಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	20.00 ಡಿ.ಆರ್. 40/11-12	2296.00	35.00	803600.00
37	ನೆಲಮಂಗಲ	ನೆಲಮಂಗಲ ಕೆರೆ	200.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ 138/11-12	68000.00	53.00	3604000.00
38	ನೆಲಮಂಗಲ	ಬನ್ನಮಂಗಲ ಕೆರೆ	10.000 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 137/11-12	62000.00	53.00	3286000.00
39	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ನಗರ ಕೆರೆ	225.00 ಸಿ.ಇ.ಆರ್. ನಂ. 158/11-12	183751.00	53.00	9738803.00

ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ

464; ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) 2012 ನೇ ಜೂನ್ 7 ಮತ್ತು 8 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೇಶದ ಕಂಪನಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು; ಅವುಗಳು ಯಾವುವು (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ಈ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಷ್ಟು ಕಂಪನಿಗಳು ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ;
- ಇ) ಈ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ.
- ಈ) ಈ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು; (ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ಆರ್. ನಿರಾಣಿ (ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು)

- ಅ) 2012 ನೇ ಜೂನ್ 7 ಮತ್ತು 8 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ 24 ದೇಶಗಳ 115 ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು. ವಿವರವನ್ನು ಅನುಭಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ಸದರಿ ಸಮಾವೇಶದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ 751 ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (MOU/EOI/ROI) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ 18.91 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ.

ಈ) ಈ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 30-6-2012 ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ₹ 16.31 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಜು ₹ 18.00 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬಿಲ್‌ಗಳು ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಭಂದ-2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ANNEXURE – 1

Countrywise list of companies participated in GIM – 2012

Type	Company	Country
1	BTM Group Companies	Australia
2	Avatar Green Energy Group	Australia
3	Diemould Tooling Service Ltd	Australia
4	Rousseau & Cooper Law Firm	Bahamas
5	Apotex Pharmachem (I) Pvt Ltd	Canada
6	APOTEX RESEARCH PVT. LTD	Canada
7	Chinaland Solar, China	China
8	L'oreal India	France
9	CLEIA	France
10	PSA PEGEOT CITROEN	France
11	SYSTEM CONTROLS FRANCE	France
12	Bosch Ltd.	Germany
13	Ceramtec GMBH, Germany	Germany
14	MEP-OLBO	Germany
15	SCHNEIDER ELECTRIC INDIA PVT LTD	Germany
16	Germany Trade and Invest	Germany
17	LD Software Solutions	Holland
18	AT India Auto Parts Private Limited	Indonesia
19	Eumed Service P Ltd.	Ireland
20	Essar Concessions India Limited	Israel

21	Danjo Consulting SpA	Italy
22	Bando (India) Pvt. Ltd.	Japan
23	Honda Motor Cycle & Scooter India Pvt. Ltd.	Japan
24	Keihin Fie P Ltd	Japan
25	Musashi Auto Parts India Pvt. Ltd.	Japan
26	NPR Auto Parts Manufacturing (I) Pvt. Ltd	Japan
27	Richimen Petroleum Ltd	Japan
28	Seiren India Pvt Ltd	Japan
29	TYCO ELECTRONICS CORPORATION INDIA (P) LTD	Japan
30	UBE Industries Ltd	Japan
31	Air Conditioning Enterprise Co., Ltd.	Japan
32	APOLLO JAPAN CO., LTD	Japan
33	Carbon Free Consulting Corporation	Japan
34	CMO Worldwide Inc	Japan
35	Familiar Co., Ltd.	Japan
36	Fujikin Incorporated	Japan
37	HEART LINE Co., Ltd	Japan
38	Hiroataka Ichizaki	Japan
39	Kubota Iron Works Co., Ltd	Japan
40	Mentecworld Co., Ltd	Japan
41	Mitsubishi Research Institte, Inc.	Japan
42	Mizuho Corporate Bank	Japan
43	NAKADA SEEDS	Japan
44	NFG K.K	Japan
45	OGAWA ECONOS, INC Tokyo Office	Japan
46	One Square Inc.	Japan

47	PACIFIC INDUSTRIAL CO., LTD.	Japan
48	Politech Japan Co, Ltd	Japan
49	SINTOKOGIO, LTD	Japan
50	Smart Solar Internaational Inc.	Japan
51	SYSTEM ONE CO, LTD	Japan
52	TAKADA KAHEI SHOTEN CO.LTD	Japan
53	TODA Inc.	Japan
54	Tohoku Electronic Industrial Co., ltd	Japan
55	Tomei Engineering Co., Ltd	Japan
56	B Connect Limited	Kenya
57	Diamond Techno Corp Ltd	Kenya
58	Naif	Kuwait
59	Ryimans Infratech pvt ltd	Oman
60	Matrix Middle East	Oman
61	TEEJAN TRADING & CONTRACTING CO LLC	Oman
62	Ejabi Trading Co. Ltd (Technoplus Group)	Saudi Arabia
63	Technoplus Group (Ejabi Trading Co. Ltd)	Saudi Arabia
64	Ascendas (India) Ltd	Singapore
65	Information Technology Park Limited	Singapore
66	Vans Chemistry	Singapore
67	APG BMS Infrastructre	Singapore
68	Dream Incubator Singapore	Singapore
69	HIMALAYAA CONSULTANCY, SINGAPORE	Singapore
70	International Enterprise (E) Singapore	Singapore
71	Vans Chemistry Pte Ltd	Singapore
72	VTU Millennium (S) Pte Ltd	Singapore

73	Acciona (Spain)	Spain
74	Nodelay India	Spain
75	Jin How Yeng Enterprise Co, Ltd	Taiwan
76	TS INTERSEATS INDIA PRIVATE LTD.	Thailand
77	Veeram Health care (U) Ltd	Uganda
78	G.B. foods	UK
79	Medreich Limited	UK
80	Mytrah Energy (India) Limited	UK
81	OPG Power Ventures Plc	UK
82	Track Components Ltd	UK
83	Triumph Motorcycles	UK
84	Weir Minerals (I) Pvt Ltd	UK
85	AIMS Europe ltd	UK
86	Mulani International	UK
87	Smartsources Consulting UK	UK
88	Suvarna Capital limited	UK
89	G.B.M.T. Structural Steel Manufacturing Ind. LLC	United Arab Emirates
90	Gulf Extrusion Co. LLC	United Arab Emirates
91	SYSMUNDO SOLUTIONS LLC	United Arab Emirates
92	TOSH GROUP	United Arab Emirates
93	Adwit Global	USA
94	AEL data Services LLP	USA
95	Avatar Green Energy Pty Ltd	USA
96	Cargill India Pvt. Ltd.	USA

97	eLogic Infotech Pvt Ltd	USA
98	GE India Technology Centre Pvt. Ltd	USA
99	Invenger technologies Pvt. Ltd	USA
100	M/s LINCOLN HELIOS (INDIA) LTD	USA
101	Netapp India Pvt Ltd	USA
102	Solxcmanage LLC	USA
103	Sun Forest City Ventures Ltd.	USA
104	World Water Works India Pvt. Ltd	USA
105	ALLWYN INFRA	USA
106	BEACON 5 INVESTMENTS	USA
107	COMPOSITE GLOBAL ENERGY LTD	USA
108	EMN Corporation	USA
109	Infineo Technologies Inc	USA
110	Inprise Inc	USA
111	K B ENTERPRISE	USA
112	Sparksoft Ventures	USA
113	SRISHA Inc	USA
114	Zuna Capital Partners. LLC	USA

ANNEXURE – 2
Statement Showing Expenditure incurred towards Global
Investor Meet 2012 as on 30.6.2012

SI No	Particulars	Expenditure
		(in Rupees)
1	Media – Print, Electronic, Other Media such as hordings, displays in airports, etc.	3,53,82,496
2	Printing of brochures, speeches, policies, Invitations, Envelops, Stickers, ID Cards, etc.	26,85,952
3	Rent, Stage, sound lighting and other arrangements	14,31,725
4	Preparations of exhibition area in 2 halls	-
5	Establishment of media centre and providing additional facilities like office, CMs secretariat, help desks, etc.	15,00,000
6	Hotel accommodation and logidtics	
7	Catering	50,00,000
8	Roadshows (Within and outside the country)	5,42,60,831
9	Investor kits, mementoes, cultural programmes etc.	-
10	Hiring of furniture providing technical services like power water etc.	-
11	Consultation fees for branding and communication agency	-
12	Consultation fees for knowledge partner and Transaction Advisor and agency travel for	6,00,15,704

	roadshows	
13	Consultancy fees for Event Manager	23,50,319
14	Miscellaneous	50,00,00
	Total	16,31,27,027

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ಯಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ
ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಬಗ್ಗೆ

210; ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾರು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು;
- ಆ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ನಂತರ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು;
- ಇ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿವರ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಸ್ಥೆವಾರು ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ಆರ್. ನಿರಾಣಿ (ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ವತಿಯಿಂದ 83-23 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ 201-35 ಎಕರೆ

ಹಿಡುವಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:

ವರ್ಷ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ		
		ಸರ್ಕಾರಿ (ಎ-ಗುಂ)	ಹಿಡವಳಿ (ಎಂ-ಗುಂ)	ಒಟ್ಟು (ಎಂ-ಗುಂ)
2009-10	ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟ್	83-23	192-03	275-26
2010-11	---	--	4-33	4-33
2011-12	ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ	--	--	--
		--	4-39	4-39

ಆ) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಣ್ಣೇನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೆ ನಂ: 11/1 ಮತ್ತು 11/2ರಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು 3-05 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಜಂಟಿ ಅಳತೆ ವರದಿಯಂತೆ ಆಯಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರದ ಕಾರಣ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಇ) ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ₹ 150.00 ಲಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಪ್ರವೇಶ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಒಳ ರಸ್ತೆಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತಿತರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1, 2 ಮತ್ತು 3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೂಬಿನಕೆರೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ 2ನೇ ಹಂತ, ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಹಾಗೂ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

25TH JULY 2012

1089

ANNEXURE-1

Sl. No.	Name of the Allottee	Plot No.	Extent Allotted In Sq. mtrs.	Date of Allotment Letter
1	2	3	4	5
	Mandya District – Tubinakere			
A	2009-10			
1	M/s. Prasura Enterprises, No. 137, 2 nd Cross, Sharadadevinagar, (North), Mysore-22	14	1605.00	08.01.2010
B	2010-11	Nil		
C	2011-12			
	M/s. Poornima Enterprises, Propriet Sri. Prashanth .M.s No. 4184, 10 th Cross, 17 th Main, Near Sangam Circle, Vijayanagar II Stage, Mysore-570017	56-CA	2087.00	10.06.2011

ANNEXURE-2

Sl. No.	Name of the Allottee	Plot No.	Extent Allotted In Sq. mtrs.	Date of Allotment Letter
1	2	3	4	5
	Mandya District – Hebbal IInd Phase			
A	2009-10			
1	M/s. Infosys Technologies Ltd., Hebbal I.A., Mysore	CA. 6(P)2	1384.50	08.02.2010
B	2010-11			
1	M/s. Peninsula Solutions, No. 11.431, Contour Road, Goklum 3 rd Stage, Mys.	11-P-III	2000.00	31.07.2010
C	2011-12	Nil		

ANNEXURE-3

Sl. No.	Name of the Allottee	Plot No.	Extent Allotted In Sq. mtrs.	Date of Allotment Letter
1	2	3	4	5
	Mandya District – Gejjalagere			
A	2009-10			
1	M/s. Sri. Gurudev Industries, No. G-3, Saphagiri, Chikkasundra (New Bus Stand), Bangalore-67	22 & 23	4000.00	22.08.2009
2	M/s. Sree Confectionery, Proprietor Sri. V. Suryakiran, No. 7, 2 nd Stage, Kaverinagar, Mandya	11	1000.00	01.09.2009
3	M/s. Rachana Enterprises, Proprietor Sri. C. Shivappa, S/o. Sri. ChinnaSwamy, Thaggahalli Post, Mandya	53-B	4000.00	01.09.2009
4	M/s. Panchalingeshwara & Rice Industries, Proprietor Sri. J. Vasalingu S/o. Sri. Gopagowda,	53-C	4000.00	01.09.2009

	Maragowdahally, Thaggahalli, Mandya Taluk., Mandya			
5	M/s. Maghan Interio (P) Ltd., No. 21/A, lind Floor, above reliance communication 80ft. Rood, Koramangala 1st Block, Bangalore-2	55 & 56	7600.00	07.09.2009
6	M/s. Sanwa Diamond Tools, Plot No. 39, Somanahally I.A., Maddur	34 & 5	14400.00	07.09.2009
7	M/s. Sri Byraveswar Agro Rice Industries, Proprietor Sri. P. Ravikumar, Arkeshwaranagar, Guttali Road, Mandya	53-A	2411.00	22.10.2009
8	M/s. G.G. Alu Diecasting, Proprietor Girishappa. H.E., Plot No. 12/C, Somanahally I.A., Mandya	9	2000.00	22.10.2009
9	M/s. Chitra Briquitted Fels, Proprietor Sri. Shankar, S/o. Karigowda, New Koppa Road, Shivapura Village, Maddur	57-A	2000.00	24.10.2009
10	M/s. Abaya Surya Industries, Proprietor Sanjayakumar, S/o. Appajaiah, 3 rd Cross, R.L. Extension, Maddur	08	2000.00	10.11.2009

11	M/s. Manjunatha Enterprises, Plot No. 54-A, Gejjalagere I.A., Maddur	54-B	2000.00	10.11.2009
12	M/s. Geetha Garments, Proprietrix Smt. A.C. Meena, No. 101, 6 th Cross, 2 nd Main, Swaranasandra, Mandya	13-A	1000.00	04.12.2009
13	M/s. Preethi Enterprises, Proprietors S.K. Yethiraj, S/o. P. Krishnagowda, Maddur Taluk, Mandya District	54-A	1000.00	08.12.2009
14	M/s. B.K.S. Service Station & Weigh Bridge, Proprietor Sri. B.K. Shankarliongegowda, No. 1, U Block, KIADB., I.A., Bommasandra Housing Layout, Hosre Road, Bangalore	59-P	2295.00	23.01.2010
15	M/s. Balaji Readymade Garments, Proprietor Sri. M. Chandrashekar, Mysore	54-D	2000.00	26.03.2010
16	M/s. Ranganatheshwara Industries, Proprietor Sri. Bhaskar .R. No. 3733, 5 th Cross, 20 th Main, 2 nd Stage, Vijayanagar, Mysore	16-B	1000.00	26.03.2010
B	2010-11			

1	M/s. M.S.C. Readymade Garments & Tailoring Centre, Proprietrix Smt. M.W. Chandravathi, No.650, "Shivakrupa", B.M. Road, Maddur	20	2020.00	03.05.2010
2	M/s. Sree Venkateshware Industries, Proprietor Sri. K.t. Kumar, S/o. Thimmegowda, No. 9, Somahally, Maddur Talk	21	2000.00	14.05.2010
3	M/s. Bhagya Lakshmi Industries, Proprietrix Smt. Bhagya, No. 893, 25 th Cross, Hebal 2 nd Stage, Mysore	54- Part	3000.00	27.05.2010
4	M/s. Manjo Industries, Proprietorix Thayamma, W/o. Chikkeregowada, Keshthi Village, Maddur Taluk, Mandy District	01	912.00	13.09.2010
5	M/s. Bhyraveshwara General Engineering Works, Proprietrix Smt. Lalitha, Siddanahally Bevoor, Mandya Post, Maloor Hobli, Channapatna Taluk	57-A	1000.00	27.01.2011
C	2011-12			
1	M/s. Welspun Corporation Ltd., Mr. Rajashekar & R.A, No. 29, Thavan 1 st Main, Bandigowda Layout, Behind SBM Bank, Mandya	57-A	2000.00	14.07.2011

ಮುಷ್ಕರಗಳಿಂದಾಗುವ ಮಾನವ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟ ಕಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ

211; ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು; (ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರಗಳಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಮಾನವ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟವೆಷ್ಟು? (ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ಸದರಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾದ ಬೀಗಮುದ್ರೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಎಷ್ಟು?
- ಈ) ಮಾನವ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳಾವವು?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ

2008-09	2009-10	2010-2011
200	850	1927

- ಆ) ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರಗಳಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಮಾನವ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟದ ವಿವರ

2008-09	2009-10	2010-2011
350	42100	44245

- ಇ) ಸದರಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾದ ಬೀಗಮುದ್ರೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

2008-09	2009-10	2010-2011
3	3	5

ಈ) ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1947 ರ ಅನ್ವಯ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾಲೀಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

601; ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಇರುವಂತಹ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆಯೇ? ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ, ಶೌಚಾಲಯ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹೊಂದಿವೆಯೇ? (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಓದುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು) ಐ.ಟಿ.ಐ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು?
- ಇ) ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಕಾಲೇಜಿನ ವಿಶಾಲ ಮೈದಾನ ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆ ತಾಣವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 195 ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಡಿಜಿಇಟಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ 1578 ಹುದ್ದೆಗಳ ಪೈಕಿ 548 ಕಿರಿಯ ತರಬೇತಿ ಸಹಾಯಕರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಎದುರ ಅತಿಥಿ ಬೋಧಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಬಾಲಕರು) ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸೆಂಟರ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸ್‌ನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜರ್ಮನ್ ಬಹುಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅದೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ, ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರವು ಸಹ ಸದರಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಮೈದಾನದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ-1

LIST OF AIDED PRIVATE ITI'S	
Sl. No	Name & Adress of the ITI
BANGALORE URBAN DISTRICT	
1	Ghousia ITC, Hosur Road, D.R. College Post, Bangalore-29
2	B.T.L. ITC., 259/B, Bommasandra Industrial Estate, Hosur Road, Bangalore-560099.
3	Acharya ITC, No. 15, 1 st Cross, Peenya Industrial Estate, 1 st Stage, Bangalore-58.
4	Muslim Orphanage ITC, No.43, Dikenson Road, Bangalore-42
5	Technical Training Center for Deaf, No. 28/2, Hains road, New Bamboo Bazar, Bangalore-51
6	Ayyappan ITI MM. Road Cross, Opp. Nandidurga Road, Jayamahall Extn, Bangalore-46
7	BiBi Fathima ITC, No. 5, Jamia Education Complex, Ilyas Nagar, Sarakki Gate, Kanakapra Road, Bangalore-78
8	Acharya ITC, No. 241, Bommasandra Industrial Area, Hennagara Gate, Hosur Road, Bangalore-99.
9	Loyola ITC, Mount St. Joseph, P.B. 7645, IIMB Post, Banneraghatta Road, Bangalore-76.
10	Acharya ITC, 1 st Cross, Bannerughatta Road, Bangalore-29
BANGALORE RURAL DISTRICT	
11	J.C.S.ITC, Nelamangala-562 123.
RAMANAGARA DISTRICT	
12	Hombegowda ITC, Kengal-571 502, Chennapattna Tq.,

	Ramanagara Dist.
13	Sri Mahalingeshwara ITC, Sri Degulamutt, Industrial Estate, Bangalore Road, Kanakapura 562 117. Ramanagara Dist.
14	Sri Maruthi ITC, Magadi-562 120, Ramanagara Dist.
15	Jame-ul-uloom ITC, Bannikuppe, Hejjala Post-562 109, Bidadi Ho., Ramanagara Dist.
TUMKUR DISTRICT	
16	H.M.S . ITC Shettihalli Road, Tumkur-572 102.
17	Raghavendra ITC, 9 th Cross, S.S. Puram, Tumkur-572 102.
18	Siddhartha ITC, Maralur, SSIT Campus, Tumkur-572 105.
19	Siddhartha ITC, Kunigal-572 130, Tumkur Dist.
20	Lal Bahaddur ITC, Madhugiri-572 132
21	Sri Shankreshwara ITC, Rangapur, Tiptur Tq-572 202 Tumkur Dist.
22	Maruthi ITC, Dabbeghatta Road, Turuvekere-572 227, Tumkur Dist.
23	Vidyavahini ITC, SIT Extn., Tumkur-572 103.
24	C.S.I.Vocation ITC, P.B.No. 101, B.H. Road, Tumkur-572101
25	Dr. Harshavardhana ITC, Shed No. C2, KSSIDC Industrial Estate, B.M. Road, Kunigal-572 130. Tumkur Dist.
26	Sri Venkateshwara ITC, Huliyur Durga, Kunigal Tq., Tumkur Dist-572 123
27	Sri M. Vishweshwaraiah ITC, Ambedkar Nagar, B.M. Road, Kunigal-572 130, Tumkur Dist.
CHIKKABALLAPURA DISTRICT	
28	Sir M.V. ITC, C.V.V. Campus, Chikkabalapura-562 101.

KOLAR DISTRICT	
29	M.I.T.C ITC, Opp. Katte Sri Anjaneya Swamy Temple, Agrahara main Road, Mulabagilu-563 131. Kolar Dist.
30	Hilal ITC, Robertsonpet, K.G.F.-563 122.
31	Noorie ITC, Andersonpet, Gonomakana Halli Road, K.G.F.-563 113.
32	Srinivasa ITC, No. 1974, Vivekananda Nagar, Bangarpet-563 114., Kolar Dist.
33	Sri Kengal Hanumanthaiah ITC, Bethamangala-563 116, Bangarpet Tq. Kolar Dist.
34	Kolar ITC, Khadripura, Kolar-563 101.
35	Jyothi ITC, Bhatrahalli, Kolar
CHITRADURGA DISTRICT	
36	Durga ITC, Goravinakallu Road, Hosadurga-577 527, Chitradurga Dist.
37	T.M.A.E. Society's ITC, Chitradurga-577 501.
38	T.M.A.E. Society's ITC, Hiriyr-572 143.
39	SJM ITC, Chitradurga-577 502.
SHIMOGA DISTRICT	
40	T.M.A.E Society's ITC, S.P.M. Road, Shimoga-577 202.
41	S.J.P. ITI, Shiralakoppa-577 428, Shikaripura Tq., Shimoga Dist.
42	Sri. Akkamahadevi ITC, H.K. Road, Virakthmutt, Shiralakoppa-577 428., Shimoga Dist.
43	T.M.A.E Society's ITC, Chennagiri Road, Bhadravathi-577 301.

44	Jagadguru Panchacharya ITC, K.R. Puram Road, Shimoga-577 202.
45	Sri Channamallikarjuna ITC, H.K. Road, Shiralakoppa-577 428, Shikaripura Tq., Shimoga Dist.
DAVANAGERE DISTRICT	
46	Annapurnamma N.H. Shankarappa ITC, Nyamathi, Honnali Tq-577 223, Davanagere Dist.
47	T.M.A.E. Sri Maharudraswamy ITC Channagiri-577 213.
48	Renukamba Rural ITC, kariganur Cross, Kukkawada, Davanagere Dist-577 525
49	ABSSK Samaj Khoday 'C' Venkusa ITC, 5 th Main, 12 th Cross, High School Extn., Harihara-577 601, Davanagere Dist.
50	R.V.V.S. ITC Nittuvalli New Extn., Near H.K.R. Circle, Dange Park Road, Davanagere-577 004.
51	Sri Kolushanteshwara ITC Arasikere-583 125, Harapanahalli Tq., Davanagere dist.
DHARWAD DISTRICT	
52	Shaw. D.J. Chedda ITC, Rajajinagar, Hubli-32. Dharwad dist.
53	S.J.M.V. Sangha ITC, Moorusavira Mutt Compound, Hubli-580 028, Dharwad dist.
54	Jeeveshwara Shikshana Samithi ITC. Old Hubli, Hubli-580 024. Dharwad Dist.
55	S.S.K. Hithavardhaka Sangha Y.T. Miskin ITC, Dajibanpet, Hubli-580 029. Dharwad Dist.
56	L.E.A. Avvappanna Attigeri ITC, Town hall, Dharwad-580 001.
57	Sri Jagadgru Ajathanagalingamahaswamy Vidyapeetha ITC, Navalagunda-582 208, Dharwad Dist.

58	Student Aid ITC, Sapthapur, Dharwad-580 001.
59	Karnataka Hulipatil ITC, Hubli-580 030.
60	Mahila Vidya Peetha ITC, Hubli, Dharwad Dist.
61	Prof. K.S. Sharma ITC, Gokul Road, Hubli-580 030, Dharwad Dist.
62	Vikas ITC, No. 4&5, 1 st Floor, Padma Complex, Sangam Talkies Road, Dharwad
63	Most Rev. Y.P.Dandin ITC, Near CSI College of Commerce, Dharwad-01
64	Ashrafee ITC, Jawahar Nagar, Near Gurunath Nagar, Old Hubli-24, Dharwad Dist.
65	Sri Guru Gorakshanath ITC, Gopal Road, Hubli-30, Dharwad Dist.
66	Multitech ITC D.G. Shetty Building, Opp. KEB Office, Saptapur, Dharwad-580001
GADAG DISTRICT	
67	Sri. Kotturswamy ITC, Naregal, Rona Tq-582 119, Gadag Dist.
68	Sanjaya Gramina Vidhy Samsthe ITC Hole Alur-582 203.
69	Bapuji ITC, Lakshmeshwara, Shirahatti Tq-582 116., Gadag Dist.
70	Madara Chennaiah ITI, Shirola, Naragunda Tq-582 212. Gadag Dist.
71	Sri. Jagadgru Tontadarya ITC, Dambala-582 113., Mundaragi Tq., Gadaga Dist.
72	Sri Siddappa Kamblu Memorial ITC, Gadaga-582 101.
73	Sri Annadaneshwar ITC Gajendragad Rona Tq., Gadag Dist.

HAVERI DISTRICT	
74	T.M.A.E. Society's Sri. Maharshi Valmiki ITC, Ranebennur-581 115., Haveri Dist.
75	T.M.A.E. Society's Tonkada Veerappa ITC, Haveri-581 100.
76	Sadguru Seva ITC, Akki-Alr, Haveri Dist.
BIJAPUR DISTRICT	
77	V.V. Sangha N.N. Bolashetty ITC, Thalikote-586 214. Bijapur Dist.
78	Sindhagi Shanthaveera Pattadhyakshara ITI, Moratagi-586 123, Sindagi Tq., Bijapur Dist.
79	Anjuman ITI, Muddebihal-586 212., Bijapur Dist.
80	Anjuman ITI, Sindhagi-586 128., Bijapur Dist.
81	B.D.P.H.W.A. ITI, Mathapathi Galli, Bijapur 0586 101
82	Sanganabasaveshwara ITC, Lachyana, Indi Tq, Bijapur Dist-586 211
83	Indira ITC, Loni, Indi Tq., Bijapur Dist.
BAGALAKOTE DISTRICT	
84	Jagadguru Gangadhara Murusaviramatt ITC, Ilakal, Hunagunda Tq-587 125.
85	Kalidasa ITI, Badami-587 201, Bagalkote Dist.
86	Al-Meejan ITI, Bagalakote-587 101,
87	Banashankari Rural ITI, Banashankari, Cholachagudda, Badami Tq-587 208, Bagalkote Dist.
88	Sriman Madhwacharya ITI, Near APMC, Badami Road, Bagalakote-587 101.
89	V.V. Sangha Sri M.V. Panchakshari ITI, Theradal,

	Jamakhandi Tq-587-315.
90	Anjuman ITI, Bagalkote.
91	R.R. Computer Academy ITC, Bagalkote-587 102
92	Siddalingshwara ITC, Sirr, Bagalkote Dist
93	Janatha Shikshana Samithi ITC., Banahatti, Bagalkote Dist.
BELGAUM DISTRICT	
94	Bharatesh ITI, P.B.Road, Belgaum-590 016.
95	S.S. Edcation Trust ITC, Shivabasavanagar, Belgaum-590 010.
96	Islamiya ITC, Belgaum-590 001.
97	Neelakanteshwara Vidyavardhaka Samsthe ITI, Bailahongala-591 192.
98	Babukaka Shirgaonkar ITC Ugarkhurd, Belgaum.
99	Dr. Shivabasava ITC Shivabasavanagar Belgaum-590 010.
100	Allamaprabhu ITC Chikodi Belgaum Dist.
101	Maratha Mandala ITC Nippani.
UTTARA KANNADA DISTRICT	
102	Mallikarjuna ITI, Siddar, Karwar-581 301.
103	Sri Somanatha ITI, Binaga, Karwar-571 364.
104	Bharath Liberal Education Trust ITC, Dandeli.
105	AshaKiran Rural ITC, Opp. K.P.T.C.L. Gride, Ganesh Temple Road, Ambevadi, Dandeli, Uttara Kannada Dist-581 325.
MYSORE DISTRICT	
106	Mesco ITI, nM. 37/1, Subhash Nagar, Linik Road, N.R. Mohalla, Mysore-570 007.
107	M.E.S. ITI, Eidgah Ground, Ummer Khayam Road, Tilak Nagar, Mysore-570 021.

108	N.I.E. ITI, No. 65, Vishweshwaraiah Nagar, Mysore-570 008.
109	Mysore Rural ITI, Gramapanchayath Office Road, Hinakal, Mysore-570 017.
110	St. Philomina ITI, B.N. Road, Mysore-570 001.
111	Vidyavardhaka ITI, Gokulam, Mysore-570 002.
112	Jagadguru Sri Shivarathreeswara ITC., Mysore-Ooty Road, Nanjangud-571 302.
113	Vishweshwaraiah ITC, # 1535, 'C' & 'D' Block, Anikethana Road, Kuvempu Nagar Mysore-570 023.
114	Veerabhadreshwara ITC, Alanahalli, Mysore
115	D. Banumaiah ITC, M.G. Road, Udyagiri, Mysore-570 019.
CHAMARAJANAGAR DISTRICT	
116	J.S.S. ITI Chamarajanagar-571 313.
117	Vivekananda Girijana Kalyanana Kendra ITC, B.R. Hills, Yelandur Tq. Chamarajanagara Dist.
118	Varma ITC, No. D-2, Industrial Shed, Industrial Estate, Kollegala-571 440, Chamarajanagar Dist.
DAKSHINA KANNADA DISTRICT	
119	St. Alloyisius ITC, K.R. Rao Road, Kodial Bail, Mangalore-575 003, Dakshina Kannada Dist.
120	Syed. Madani ITC, Ullal, Mangalore-574 159.
121	K.A.C.E.S.Stitch Craft ITI Balmatha, Mangalore-575 001.
122	Mulki Ramakrishna Punja ITI, Mulki-574 154.
123	Narayanaguru ITI, Kudroli, Mangalore-575 003.
124	A.G.Sons ITI, Kodangallu Post, Mudubidare-574 197, Dakshina Kannada Dist.

125	Mahalingeshwara ITI, Kombettu, Puttur-574 201, Dakshina Kannada Dist.
126	Dharmasthala Manjunatheshwara ITC, Venur-574 242, Belthangady Tq. Dakshina Kannada Dist.
127	Kurunji Venkataramanagowda ITI, Sulya-574 239.
128	Hebeich ITI, Mangalore-575 001.
129	Xavier ITI, Asaigoli-Konaje-574 199
130	Brahmashree Narayanaguru ITC, 9 th Block, Gurunagara, Katipalla-575 030, Mangalore Tq., Dakshina Kannada Dist.
131	Bethany ITC, Nelyadi-574 229, Puttur, Tq., Dakshina Kannada Dist.
UDUPI DISTRICT	
132	St. Mary's ITC, Chitapady, Udupi-576 101.
133	Reverend Father Robert Z.M. D'Souza Memorial ITC, Padakone Nada Post, Kundapura-576 262, Udupi Dist.
134	Barakur National ITC, Heradi, Barakur-576 210., Udupi Dist.
135	Trinity ITC, Udyavara, Jnana Saadhana, Udupi-574 118.
HASSAN DISTRICT	
136	Siddeshwara ITC Tanniruhalla, B.M. Road, Hassan-573 201
137	Adichunchanagiri ITC, Mysore Road, Channarayapattna-573 116, Hassan Dist.
138	Sri. Rameshwara ITC, Arasikere, Hassan District-573 103.
139	Nithaji ITI, Vidyanagar, Hassan
140	Sahyadri National ITI, B.H. Road, Hassan.
141	Chandrashekara Bharthi ITC, Malekallu Tirupathi, Huliya Road, Arasikere Tq., Hassan Dist.

142	Bharath ITC, Doddametukurke, Arasikere Tq, Hassan Dist.
143	Vishweshwaraiah ITC, Alur-573 213, Hassan Dist.
144	New Horizan ITC, Salagame Road, Hassan.
145	Sri Ranganatha ITC, Haralahalli-573 211, Mavinakere Post, Holenarasipura Tq. Hassan Dist.
146	Sangameshwara ITC, Javerahallimutt, Sangameshwara Extn., Hassan-573 201.
147	Sri Mahadeshwara ITC, Konanur-573 130, Arakalgd Tq., Hassan Dist.
148	Malleshwari ITC, Champakanagara, Sakaleshpura-573 134, Hassan Dist.
149	Pushparavi National ITC, Gandasi Handa Post, Gandasi Hobli, Arasikere Tq., Hassan Dist.
150	Yagachi ITC, Kandali-573 217, Hassan Dist.
151	P.E.S ITC, PES Campus, Arakalgd Hassan Dist.
152	Pushkarni ITC, #7, KSSIDC, Industrial Area, B. Kattihally, B.M. Road, Hassan
153	Sri Ranga ITC, Hemavathi Nagar, Last Stage, Near Ring Road, Chikka kondagula, Hassan Dist.
154	Hasanamba ITC, Kuvempunagar Hassan-573 201.
155	Sri Manjunatheshwara ITC Dasarakoppalu Hassan.
MANDYA DISTRICT	
156	Adichunchanagiri ITI, Melukote, Pandavapura Tq-571 431.
157	Nalvadi Krishnaraja Wadeyar ITC, Mysugar Company Ltd., M.C. Road, Mandya.
158	Tavaregere ITC, M.C. Road, Near Acetite Town Mandya-571 403.

159	Ranganatha ITC Baburayana koppalu Srirangapattana Tq., Mandya Dist.
CHIKKAMAGALORE DISTRICT	
160	Sri Jagadguru Renukacharya ITC, Balehonnuru-577 112, N.R. Pura Tq., Chikkamagalre Dist.
161	Karnataka ITC, P.B. No. 12, Chikkamagalore-577 101.
162	Sri Jagadguru Mallikarjuna Murugha Rajendra ITC, Birur-577 116, Kadur Tq., Chikkamagalur Dist.
163	Sri Dharmasthala Manjunatheshwara ITC, Samse-577 124, Chikkamagalur Dist.
164	Maruthi ITC, Doddapete, Kadur-577 548, Chikkamagalur Dist.
KODAGU DISTRICT	
165	K.V.G. ITC, Bagamandala-571 247, Madikeri Tq., Kodagu Dist.
GULBARGA DISTRICT	
166	Adarsha Education Trust Prof. Choudary ITI, Neharu Gulbarga-585 104.
167	Vocational Educational Society ITI, Darga Road, Santrasawadi, Gulbarga-585 105.
168	H.K.E. Society ITI, Gulbarga-585 102.
169	H.K.E. Society ITI, Nimbarga, Alanda Tq-585 244.
170	H.K.E. Society ITI, Kamalapura-585 313.
171	Sri mahanteshwara Vidhya Vardhada Sangha ITC, Afjalpur, Gulbarga Dist.
172	Zohra ITC, Old Jevergi Road, Jewargi Colony, Gulbarga-585 102

173	Dr. B.R. Ambedkar ITC Kamalapura Gbaraga Dist.
174	Priyadarshini Indhira Gandhi ITC, Gulbaraga.
YADGIRI DISTRICT	
175	Charabasaveshwara ITI, Shahapura-585 233.
176	Jawahar ITI, 3-3-40, Kunbarwadi, Yadgiri-585 201.
KOPPAL DISTRICT	
177	Sri. Jagadguru Tontadarya ITI, Mandalagiri, Yelburga-583 236.
178	Janatha Seva ITI, Julai Nagar, Gangavathi-583 227.
179	Channabasaveshwara ITC, Malagatti, Kushtagi Tq., Koppal Dist.
RAICHUR DISTRICT	
180	Valabellari Tatanavar ITI, Sindhanur, Raichur Dist.
181	A.M.E.S. ITI, Raichur-584 101
BELLARY DISTRICT	
182	T.M.A.E. Societies ITI, Hampi Road, Hospet-583 201
183	T.M.A.E. Societies Timmaiah Shetti ITI, Kadalabalu Road, Ramanagar, Hagaribommanahalli-583 213
184	Jagadaguru Kotturuswami ITI, Siraguppa-583 121
185	Vishveshwaraiah ITC, Near Municipal High School, Behind Dr. Naregal Hospital, Chittawadgi, Hospet, Bellary Dist.
186	Jagadguru Kotturuswami ITI, Bellary
187	
188	SPGU ITC Kuduthini Bellary Dt.
189	Gurusiddeshwara I.T.C., Kalmata, Kampli-583 152, Bellary Dist.

BIDAR DISTRICT	
190	K.R.E. Society's Karanataka ITI, Manahalli, Gandhigunj, Bidar-585 403
191	Sri Veerabhadreshwara Education Societies ITI, Humnabad-585 330, Bidar Dist.
192	Shanthy Vidyavardhaka Education Societies ITI, Bhalki-585 328, Bidar Dist.
193	Rural ITI, Aurad-585 286
194	Basaveshwara ITC, Basavakalyana, Bidar
195	Basaveshwara Physically Handicapped ITC, Bidar

ಅನುಬಂಧ-2 (LAQ 601)

ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿವರ

DISTRICT	TALUK	S.NO.	ITI Name	Trainees on Roll
BAGALKOTE	Bagalakote	1	Bagalakote (W)	185
	Bilagi	2	Bilagi	170
	Badami	3	Guledagudda	71
	Jamakhandi	4	Jamakhandi	167
BANGALORE RURAL	Devanahalli	5	Devanalli	98
	Hosakote	6	Hosakote	244
BANGALORE URBAN	Blore South	7	B.T. Center, Tumkur Rd, Bangalore-22	2234
	Blore South	8	Hosur Rd, Bangalore-29	1330
	Blore South	9	Hosur Rd, Bangalore-29 (W)	94
	Blore North	10	Tumkur Road, Bangalore-22	1046
	Blore South	11	Wilson Garden, Bangalore-27	104
	Bangalore Urban	12	Hoskerekhalli (BSK 3 rd Stg)	141
BELGAUM	Belgaum	13	Belgaum	499

	Belgaum	14	Belgaum (W)	116
	Bailahongala	15	Nesargi	81
	Chikkodi	16	Nippani	80
	Ramdurga	17	Ramadurga	135
	Chikkodi	18	Sadalaga	179
	Savadatti	19	Savadatti	106
	Gokak	20	Gokak	220
	Bailahongala	21	Kittur	168
BELLARY	Bellary	22	Bellary	789
	Hospet	23	Hospet	117
	Huvinahadagali	24	Huvinahadagali	285
	Kudligi	25	Kudligi	81
	Sandur	26	Vittalapura	84
	Huvinahadagali	27	Itagi	220
	Koodlagi	28	Kuditini	181
	Sandur	29	Sanduru	150
BIDAR	Bidar	30	Bidar	200
	Humnabad	31	Humnabad	98

	Aurad	32	Aurad	115
	Basavakalyana	33	Basavakalyana	121
BIJAPUR	Bijapur	34	Babaleshwar	105
	Bijapur	35	Bijapur	518
	Muddebihal	36	Nalathwad (W)	212
CHAMRAJNAGAR	Gundlupet	37	Gundlupet (W)	94
	Kollegal	38	Kollegala	134
	Gundlupet	39	Beguru	153
CHIKKABALLAPURA	Bagepalli	40	Bagepalli	76
	Shidlegatta	41	Shidlegatta	236
	Gudibande	42	Gudibande	118
	Gowribidanur	43	Gowribidanur (W)	195
CHIKKMAGALUR	Chikmagalore	44	Chikmagalore	131
	Kadur	45	Kadur	106
	Tarikere	46	Tarikere	159
	Koppa	47	Koppa	116
	Skkarayapatna	48	Skkarayapatna	162
CHITRADURGA	Chitradurga	49	Bharamasagar	106

	Challakere	50	Challakere	98
	Chitradurga	51	Chitradurga (W)	83
	Hiriyuru	52	Hiriyuru	193
DAKSHINA KANNADA	Belthangadi	53	Belthangadi	73
	Mangalore	54	Mangalore	644
	Mangalore	55	Mangalore (W)	85
	Puttur	56	Puttur (W)	326
	Buntwal	57	Vittla	191
DAVANGERE	Chennagiri	58	Chennagiri	84
	Davanagere	59	Davanagere	597
	Jagaluru	60	Jagaluru	196
DHARWAD	Dharwad	61	Dharwad	158
	Hubli	62	Hubli	1008
	Kalaghatagi	63	Kalaghatagi	81
	Navalgunda	64	Navalgunda	227
	Dharwad	65	Hubli-Dharwad	270
GADAG	Gadag	66	Gadag (W)	111
	Mundargi	67	Mundargi	78

	Naragunda	68	Naragund	202
	Rona	69	Sudi	124
GULBARGA	Chincholi	70	Chincholi	71
	Gulbarga	71	Gulbarga	772
	Gulbarga	72	Gulbarga (W)	95
	Afzalpura	73	Afzalpura	136
	Chittapur	74	Wadi	57
	YADAGIRI	Yadgir	75	Gurumitkal
Jevargi		76	Jevargi	141
HASSAN	Arakaljud	77	Arakalgud	74
	Arsikere	78	Arasikere	105
	Channarayapatna	79	Channarayapatna (W)	68
	Hassan	80	Hassan	308
	Holenarasipur	81	Holenarasipur	277
	Holenarasipur	82	Paduvalahippe	204
	K.R. Nagar	83	Mosalehosalli	121
	Channarayapatna	84	Udayapura	139
	Sakaleshpura	85	Sakaleshpura	114

	Alur	86	Aluru	150
	Holenarasipur	87	Haruharapura	121
	Beluru	88	Beluru	139
	Channarayapatna	89	Baguru	145
HAVERI	Hanagal	90	Akki Alur	91
	Haveri	91	Guttal	61
	Shiggav	92	Shiggav	241
	Haveri	93	Hirekerur	149
KODAGU	Somvarpet	94	Alur-Siddapura	156
	Madikeri	95	Madikeri	243
	Virajpet	96	Ponnampet (W)	81
KOLAR	Mulbagil	97	Devarayasamudra	345
	Bangarpet	98	KGF	905
	Mulbagilu	99	Mulbagilu	172
	Kolar	100	Kolar (W)	104
KOPPAL	Gangavathi	101	Gangavathi	128
	Kushtagi	102	Hanumasagar	109
	Koppal	103	Koppal	73

	Yelburga	104	Kukanur	383
	Yelburga	105	Mangalore Grama	80
	Koppal	106	Thalakal	95
	Yelburga	107	Yalburga	117
MANDYA	Maddur	108	K.M. Doddy	79
	K.R. Pet	109	K.R. Pet	180
	Maddur	110	Maddur	183
	Malavalli	111	Malavalli	457
	Mandya	112	Mandya	209
	Pandavapura	113	Pandavapura	80
	Hunsur	114	Hunsur	100
	Mysore	115	Mysore-07	951
	Mysore	116	Mysore-08	86
	Nanjangud	117	Nanjangud	264
	Periyapatna	118	Periyapatna	92
	Saligrama	119	Saligrama	165
RAMANAGARA	Kanakapura	120	Kanakapura	436
	Ramnagar	121	Ramnagar	188

	Magadi	122	Magadi	245
	Kanakapura	123	Harohalli	205
RAICHUR	Lingasugur	124	Lingasugur	70
	Lingasugur	125	Mudugal	76
	Raichur	126	Raichur	598
	Devadurga	127	Devadurga	137
SHIMOGA	Bhadravathi	128	Bhadravathi	823
	Shimoga	129	Shimoga (W)	355
	Shikaripura	130	Shikaripura	176
	Shoraba	131	Shoraba	141
	Sagara	132	Sagara	218
	Shimoga	133	Theerthahalli	167
TUMKUR	Turuvekere	134	Ammasandra	94
	Pavagada	135	Pavagada	115
	Shira	136	Shira	158
	Tiptur	137	Tiptur (W)	275
	Tumkur	138	Tumkur	174
	Turuvekere	139	Turuvekere	141

	Koratagere	140	Koratagere	226
	Kunigal	141	Kunigal	223
UDUPI	Udupi	142	Peradur	78
	Udupi	143	Udupi	143
	Kundapura	144	Bidkal Katte	199
UTTARA KANNADA	Joida	145	Dandeli (W)	31
	Haliyal	146	Haliyal	264
	Honnavar	147	Honnavar	319
	Karwar	148	Karwar	354
	Mundagodu	149	Mundagodu	132
	Mungod	150	Pala Grama	67
	Bhatkal	151	Bhatkal	190
	Siddapura	152	Siddapura	218
	Ankola	153	Ankola	259
TOTAL				33653

ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

217; ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ನಾರಾಯಣಪುರ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 11ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಸುವ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು;
- ಆ) ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಹರಿದ ನೀರು ಎಷ್ಟು; ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹರಿದಿದ್ದರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾರಾಯಣಪುರ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಕಾರ 10,000 ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ 10,000 ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಆ) ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 8800 ರಿಂದ 8900 ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾರಾಯಣಪುರ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಆಧುನೀಕರಣ (Remodelling) ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ 25 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ

216 ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ; ಮಾಸಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು; (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು);
- ಆ) ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತದೆ;
- ಇ) ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರುವ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 343 ಜನ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಸಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕಲಾವಿದರ ವಿವರ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲೆ	ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	34
2	ಅಳಂದ	22
3	ಚಿಂಚೋಳಿ	1
4	ಅಫಜಲಪುರ	29
5	ಜೇವರ್ಗಿ	13
6	ಸೇಡಂ	7

7	ಚಿತ್ತಾಪುರ	12
8	ಸುರಪುರ	2
9	ಶಾಹಪುರ	3
	ಒಟ್ಟು	123

ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲೆ	ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಯಾದಗಿರಿ	–
2	ಸುರಪುರ	2
3	ಶಾಹಪುರ	3
	ಒಟ್ಟು	05

- ಆ) ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ವಾರ್ಷಿಕ 400 ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅರ್ಹ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- ಇ) ಇಲ್ಲ - ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲೇ ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ.

215; ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆತ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನು;
- ಆ) ಕನ್ನಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಅನುದಾನವೆಷ್ಟು; ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು; ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು;

- ಇ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು;
- ಈ) ಈ ಅನುದಾನದಿಂದ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ 11 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಂತೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನಾವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
3. ಬಿಜಾಪುರ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿಜಾಪುರ.
4. ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
5. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ.
6. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.
7. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.
8. ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
9. ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತುಮಕೂರು.
10. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

11. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಇದಲ್ಲದೇ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಸ್ಥೆ/ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು	₹ 32.00 ಲಕ್ಷ
2. ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ	₹ 10.00 ಲಕ್ಷ
3. ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬಾಗಲಕೋಟೆ	₹ 25.00 ಲಕ್ಷ
4. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು	₹ 25.00 ಲಕ್ಷ
5. ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ	₹ 25.00 ಲಕ್ಷ
ಒಟ್ಟು	₹ 117.00 ಲಕ್ಷ

ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಾ ತಿಬಿರ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ₹ 7.80 ಲಕ್ಷ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಆಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಡ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ (ನಿಯಾಸ್) ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಲಾಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ತಲಾ ₹ 250.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಯಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ₹ 1698.75/- ಲಕ್ಷ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಗಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ₹ 406.46 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇ) 2009-10ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 11 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಂತೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಖಾಂತರ ಅನುದಾನವನ್ನು

ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾಂ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತಲಾ ₹ 25.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ₹ 10.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು / ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ

ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳು

1. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು

- ಅ) ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳ ಶಾಸನ ಸಂಪುಟಗಳು
- ಆ) ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ದಾಖಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಗಣಕೀಕರಣ
- ಇ) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳ ವಿಷಯವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ
- ಈ) ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪುಟದ ಅನುವಾದ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ
- ಉ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದವಿವರಣ ಕೋಶ
- ಊ) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯ ಕೋಶ

2. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

- ಅ) ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಸೂಚಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು
- ಆ) ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಷಯ ಕೋಶ
- ಇ) ಉಪಭಾಷಾ ನಿಘಂಟುಗಳ ರಚನೆ
- ಈ) ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆಡಳಿತ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಕೋಶ

3. ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿಜಾಪುರ

- ಅ) ಮಹಿಳಾ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವ ಶಾಸನಗಳು, ಪುರಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು; ಐತಿಹ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ
- ಆ) ರಾಣಿಯರ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಅಡುಗೆ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

4. ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಂಕರಘಟ್ಟ

- ಅ) ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪದಕೋಶ (6 ಸಂಪುಟಗಳ ಮುದ್ರಣ)
- ಆ) ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ (ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ)

5. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ

- ಅ) ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ
- ಆ) ಶರಣ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ
- ಇ) ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
- ಈ) ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೋಶ

6. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು

- ಅ) ಪರಿಸರ ಭಾಷೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ
- ಆ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ರಚಿಸುವುದು
- ಇ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರಾಧನೆಗಳು
- ಈ) ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು/ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

7. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

- ಅ) ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಮುದ್ರಣ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲು
- ಆ) ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ
- ಇ) ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳ ದಾಖಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ
- ಈ) ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ

8. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

- ಅ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆ
- ಆ) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಮಫಲಕಗಳ ಅಧಿಕೃತ ರೂಪ
- ಇ) ಕನ್ನಡ ದೇಶಿ ಪರಂಪರೆ (ಪ್ರಾಚೀನ-ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ-ಸಮಕಾಲೀನ)

9. ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

- ಅ) ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ
- ಆ) ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ
- ಇ) ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು
- ಈ) ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

10. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು

- ಅ) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಆ) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೃಶ್ಯ-ಶ್ರವ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಇ) ಜನಪ್ರಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಲೆ
- ಈ) 'ಮೈಸೂರು ದರ್ಶನ' ವಿಶ್ವಕೋಶ
- ಉ) ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿ ಚಿಂತನೆ: ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಾಧನೆ
- ಊ) ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ
- ಋ) ವಿಶೇಷ ಬಿ.ಇಡಿ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಇಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೂರಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿ.ಡಿ. ಮುಖಾಂತರ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಋ) ಉರ್ದುಭಾಷಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ: ಸವಾಲುಗಳು-ಪರಿಹಾರಗಳು

11. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾಂ

- ಅ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು
- ಆ) ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಭೋಧಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ
- ಇ) ಕಾರ್ಯಗಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಬೌದ್ಧಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- ಈ) ಜನಪ್ರಿಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಲೆ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ
- ಉ) ತಜ್ಞ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಿತರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು
- ಊ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದಕೋಶಗಳ ರಚನೆ (Technical Glossary)
- ಋ) ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸುವುದು
- ೠ) ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಾಂಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಎ) ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ಹೊರಡಿಸುವುದು
- ಐ) ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ತಲುಪುವಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಐ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು
- ಒ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ

- ಓ) ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು
- ಔ) ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುವುದು
- ಕ) ಸ್ವಯಂ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ) ಸಿ.ಡಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ

12. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು

1. ಬದುಕಿನ ಸುತ್ತ ಕಾನೂನಿನ ಹುತ್ತ
2. ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಿ
3. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ

13. ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಗ್ಗಾವಿ

ಗ್ರಾಮ ಮಾಹಿತಿ ಕೋಶ

14. ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ:-

1. ಹಣ್ಣು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
2. ತರಕಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಭಾಗ
3. ಪುಷ್ಪ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಾನ ವಿಭಾಗ
4. ಔಷಧೀಯ ಹಾಗೂ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ ಸಸ್ಯ ವಿಭಾಗ

5. ತೋಟಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಗಳು

6. ಕೋಯಿಲೋತ್ತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ

15. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ

1. ಆಯ್ದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮರು ಮುದ್ರಣ
2. ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು
3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು
4. ರೈತರಿಗೆ ನೂತನ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳ ಮರುಮುದ್ರಣ

16. ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾಂ

1. ಕವಿರಜ ಮಾರ್ಗಕಾರನಿಂದ ಕವಿ ಮುದ್ದಣ್ಣನವರೆಗೆ 200 ಕವಿಗಳ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರಿಕೆ
2. ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಖರೀದಿ
3. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಿಂಟರ್, ಸ್ಕಾನರ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ

632; ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

ಅ) ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿನಿಂದಾಗಿ ಆದ ಲಾಭ-ನಷ್ಟದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;

- ಆ) ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮತ್ತು ಅಕೇಶಿಯಾ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ, ನಿಗಮದ ಸುರ್ಪದಿನಲ್ಲಿದ್ದ 35,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ;
- ಇ) ನಿಜವಾದಲ್ಲಿ, ನೀಲಗಿರಿ ಮತ್ತು ಅಕೇಶಿಯಾ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಪಲ್ವವುಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ನಿಗಮದ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿನಿಂದಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಲಾಭದ ಮೊತ್ತ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಹಿವಾಟಿನ ವರ್ಷ	ಲಾಭದ ಮೊತ್ತ (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)
1	2006-07	9,55,22,885.00
2	2007-08	7,17,12,289.00
3	2008-09	6,90,86,539.00
4	2009-10	8,16,30,254.00
5	2010-11	21,89,48,282.00

- ಆ) ನಿಗಮವು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪೈಕಿ 35,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಇನ್ನುಳಿದ 15,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಲ್ವವುಡ್ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಮವು ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಪಲ್ವವುಡ್ ನೆಡುತೋಪು ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮತ್ತು ಅಕೇಶಿಯಾ ನಡುತೋಪು ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಂತೆ ಪಲ್ವವುಡ್ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಪಲ್ವವುಡ್ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಿಗಮವು 4,443 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಷ್ಟು ರಬ್ಬರ್ ನಡುತೋಪುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ರಬ್ಬರ್ ಹಾಲು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿಗಮ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಲಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗುವದ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ

324; ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ದಿನಾಂಕ 1, 2, 3 ನೇ ಜೂನ್ 2012 ರಂದು ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ (ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು)

ಆ) ಈ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು

ಇ) ಈ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿರುವ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿ ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರು ಮುಂತಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೇನು;

ಈ) ಈ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಗಮನಿಸಿದೆಯೇ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ಆರ್. ನಿರಾಣಿ (ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ದಿನಾಂಕ: 7 ಮತ್ತು 8ನೇ ಜೂನ್ 2012 ರಂದು ನಡೆದ ಸಮಾವೇಶದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ, 751 ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರವರ್ತಕರೊಂದಿಗೆ Memorandum of Understanding (MOU), Expression of Interest (EOI), Registration of Interest (ROI) ಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಒಟ್ಟಾರೆ ₹ 7.20 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹಾಗೂ ವಲಯವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಭಂದ-1 ಮತ್ತು 2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ಈ ಸಮಾವೇಶದಿಂದಾಗಿ, ₹ 0.7 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಗೂ ₹ 6.5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ.
- ಇ) ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತೆ ಮನ ಒಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯ್ದೆ ನಿಯಮ 109 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲಿಕರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಖರೀದಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಭಂದ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಈ) ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ANNEXURE-1
Districtwise details of investment
Commitments/interests received during GIM-2012

District	No of projects	Value of Investment (₹ Crore)	Employment (Nos)
Bagalkot	14	14736.93	5793
Bangalore Rural	86	70374.08	906360
Bangalore Urban	71	66499.9	121055
Belgaum	65	20081.61	11644
Bellary	30	33716.06	20323
Bidar	11	1609.76	711
Bijapur	21	16875.8	7948
Chamarajanagar	2	305	0
Chikamagalur	2	70.24	109
Chikkaballapur	11	26824.31	228735
Chitradurga	17	5978	9209
Dakshina Kannada	11	20638.7	4647
Davanagere	2	1228.5	444
Dharwad	10	1607.61	7420
Gadag	8	3349.25	1038
Gulbarga	24	24696.21	9132
Hassan	13	965.5	1750
Haveri	13	28011.03	14787
Kodagu	5	405	0
Kolar	24	8353.92	18265
Koppal	10	12957	11748
Location to be decided	118	107598.28	20605

Mandya	14	2563.23	2900
Multi-location	67	141860.22	31394
Mysore	22	4042.39	54037
Raichur	7	14366.32	220
Ramanagara	23	6611.05	23388
Shimoga	2	415	6300
Tumkur	21	6156.91	14941
Udupi	7	17628	0
Uttara Kannada	12	1200	507
Yadgir	8	16444.11	6474
Total	751	678169.92	1541884

ANNEXURE-2

Sectorwise details of investment commitment

Received during Global Investors Meet-2012

Sector	No of projects	Value of Investment (₹ Crore)	Employment (Nos)
Energy	123	235315.94	23625
Automobile	24	8822.36	20100
Iron & Steel	35	101811.01	42223
Cement & Other Minerals	43	46670.86	15054
Education, R & D and Knowledge Economy	25	7800	9517
Agro, Food & Horticulture	62	15017.14	29012
Biotech & Pharma	13	1670.41	9390
Textiles & Apparels	60	4449.89	9044
Tourism	107	37416.63	29403

Housing & Urban Development	32	30967.69	27893
Industrial Infrastructure	38	41417.7	645722
IT & Electronics	89	67629.66	310107
Chemicals & Engineering	15	39986.61	6965
Aerospace & Defence	31	14857.67	22039
Transport Infrastructure	13	11979.75	247567
Others	21	8640.85	27797
TOTAL	751	678169.92	1541884

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

633; ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಷಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;
- ಆ) ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿದೆ; ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಷಯಕ್ತವಾಗಿದೆ; (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಷಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮವೇನು; ಇದುವರೆವಿಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಬಂದಿದೆ.

ಆ) ರಾಜ್ಯದ 35 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಮಾನ್ಯನ್ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 1700 ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಸದರಿ ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಜಲ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯು ಸರಾಸರಿ 80-100 ಚ.ಕಿ.ಮೀಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಅಂತರ್ಜಲ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ ಪ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶವು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	03	2	ಬೆಳಗಾಂ	05
3	ಬಳ್ಳಾರಿ	04	4	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	07
5	ರಾಮನಗರ	06	6	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	01
7	ಬಿಜಾಪುರ	01	8	ಚಾಮರಾಜನಗರ	01
9	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	16	10	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	02

11	ತುಮಕೂರು	17	12	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	08
13	ದಾವಣಗೆರೆ	03	14	ಧಾರವಾಡ	01
15	ಗದಗ	07	16	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	10
17	ಹಾಸನ	01	18	ಹಾವೇರಿ	01

ಇ) ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕಲುಷಿತೆಯ ಸಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳ ನೀರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವಿಕೆ, ನಾಲಾಬಂದ, ತಡೆಗೋಡೆ, ಗಲ್ಲಿಪ್ಲಗ್ ಮುಂತಾದ ಅಂತರ್ಜಲ ಕೃತಕ ಮರು ಪೂರೈಕೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿವೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತ ತಡೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿನಿಯಮನ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ 2011 ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ 2012ನ್ನು ಶಾಸನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ) ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ 19 ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಲ ಅತಿ ಬಳಕೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವ 35 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಭಾಗವು 1995-96 ರಿಂದ 2011-12 ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ₹ 1618.09 ಲಕ್ಷವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ 1276 ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿನ ಕಲುಷಿತೆಯ ಸಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರು ಪೂರೈಕೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

246; ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಷಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;
- ಆ) ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿದೆ; ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಷಯಕ್ತವಾಗಿದೆ; (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಷಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮವೇನು; ಇದುವರೆವಿಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಬಂದಿದೆ.
- ಆ) ರಾಜ್ಯದ 35 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಮಾನ್ಯೂನ್ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 1700 ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಸದರಿ ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಜಲ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯು ಸರಾಸರಿ 80-100 ಚ.ಕಿ.ಮೀಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಅಂತರ್ಜಲ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ ಪ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶವು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಅಧ್ಯಯನ ಬಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	03	2	ಬೆಳಗಾಂ	05
3	ಬಳ್ಳಾರಿ	04	4	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	07
5	ರಾಮನಗರ	06	6	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	01
7	ಬಿಜಾಪುರ	01	8	ಚಾಮರಾಜನಗರ	01
9	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	16	10	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	02
11	ತುಮಕೂರು	17	12	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	08
13	ದಾವಣಗೆರೆ	03	14	ಧಾರವಾಡ	01
15	ಗದಗ	07	16	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	10
17	ಹಾಸನ	01	18	ಹಾವೇರಿ	01

ಇ) ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕಲುಷಿತೆಯ ಸಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳ ನೀರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವಿಕೆ, ನಾಲಾಬಂದ, ತಡೆಗೋಡೆ, ಗಲ್ಲಿಫ್ಲಗ್ ಮುಂತಾದ

ಅಂತರ್ಜಲ ಕೃತಕ ಮರು ಪೂರೈಕೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿವೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತ ತಡೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿನಿಯಮನ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ 2011 ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ 2012ನ್ನು ಶಾಸನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ) ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ 19 ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಲ ಅತಿ ಬಳಕೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವ 35 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಭಾಗವು 1995-96 ರಿಂದ 2011-12 ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ₹ 1618.09 ಲಕ್ಷವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ 1276 ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿನ ಕಲುಷಿತೆಯ ಸಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರು ಪೂರೈಕೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ವಿಳಂಬ ಧೋರಣೆ ಬಗ್ಗೆ

394; ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕರಗಡ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ;
- ಆ) ಕರಗಡ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು;
- ಇ) ಕರಗಡ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕರಗಡ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ₹ 70.00 ಲಕ್ಷಗಳ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ದಿನಾಂಕ: 18-01-1997 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆಗಿದ್ದು, ತದನಂತರ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ₹ 6.00 ಕೋಟಿಗಳ ರೇಖಾ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 30-06-2005ರಂದು ನಡೆದ ನಿಗಮದ 8ನೇ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಅಂತರ ಕಣಿವೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ಜಲವಿವಾದವು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿರುತ್ತದೆ. ತದನಂತರ ಬಂದ ಕಾವೇರಿ ಜಲವಿವಾದದ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹರಿನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಆ) ಕರಗಡ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದ

ನಂತರ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ಜಲ ವಿವಾದದ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿರದ ಕಾರಣ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇ) ಮೇಲಿನ ಉತ್ತರದಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ

326; ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಎಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ;

ಆ) ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ;

ಇ) ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂಬಳೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ ನಂತರ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗುವುದು.

- ಇ) ಅನುದಾನ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಟೆಂಡರ್ ಪಾರದರ್ಶಕ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ ಕುರಿತು

327; ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ?

Which are the districts covered under Rashtriya Swasthya Bima yojana scheme?

- ಆ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಎಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)?

How many beneficiaries have been identified under Rashtriya Swasthya Bima yojana in Chikmagalur district (talukwise details to be furnished)?

- ಇ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ; ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ?

Does the Govt has the information regarding those workers who have been left out under this scheme? If so, what is the action taken by the Govt to include them in the scheme?

ಈ) ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಆಟೋ ಚಾಲಕರು, ಖಾಸಗಿ ಕಾರು, ಲಾರಿ ಇತರೆ ವಾಹನಗಳ ಚಾಲಕರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ?

What are the measures taken by the Govt to include auto drivers, private car, lorry and other vehicle drivers under this scheme?

ಉ) ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಷ್ಟು ಜನ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ?

Since beginning till date how many beneficiaries in Chikmagalur district have availed the benefits of RSBY?

ಊ) ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ? (ಆಸ್ಪತ್ರೆವಾರು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು)

Under this scheme how many hospitals have been identified to avail the treatment in Chikmagalur district? (hospital wise details to be furnished)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು)

ಅ) 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಟ್ಟು 1,09,819 ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ

ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮಾಹಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:

ಕಡೂರು	:	35,317
ತರೀಕೆರೆ	:	21,949
ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ	:	5,494
ಮೂಡಿಗೇರೆ	:	18,771
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	:	16,440
ಕೊಪ್ಪ	:	8,585
ಶೃಂಗೇರಿ	:	3,263

ಇ) ಹೌದು

ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಈ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಉ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ 54,155 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪೈಕಿ 781 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಊ) ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ 18 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ-1

Annexure-1

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹೆಸರು	NAME OF THE HOSPITAL
1	ಅರಳಗುಪ್ಪೆಮಲ್ಲಿಗೌಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ARALAGUPPE MALLEGOWDA DIST HOSPITAL, Chikmagalur
2	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಶೃಂಗೇರಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	PRIMARY HEALTH CENTER, Sringeri, Chikmagalur Dist
3	ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕಡೂರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	GENERAL HOSPITAL, Kadur, Chikmagalur Dist
4	ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ತರೀಕೆರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	GENERAL HOSPITAL, Tarikere, Chikmagalur Dist
5	ಪಿ.ಕೆ.ಎಸ್. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬೀರೂರು, ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	PKS PUBLIC HOSPITAL, Birur, Kadur Taluk, Chikmagalur Dist
6	ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	GENERAL HOSPITAL, Narasimharjapura, Chikmagalur Dist
7	ಎಂ.ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕೊಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	M.S.D.M GENERAL HOSPITAL, Koppa, Chikmagalur Dist.

8	ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕೆ.ಎಂ ರೋಡ್ ಮೂಡಿಗರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	M.G.M. GENERAL HOSPITAL, K.M. Mudigere taluk, Chikmagalur Dist
9	ಕಾವೇರಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮಹಾವೀರ ರೋಡ್, ಕಳಸ, ಮೂಡಿಗರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	KAVERI MEMORIAL HOSPITAL, Mahaveer road, Kalasa, Mudigere Tq, Chikmagalur
10	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಪಿ.ಬಿ. ನಂ. 184, ಕೆ.ಎಂ ರಸ್ತೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	ANNAPURNA HOSPITAL, P.B. No 184, K.M. Road, Chikmagalur
11	ಪ್ರಶಾಮಣಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬಲಗಡಿ ರಸ್ತೆ, ಕೊಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	PRASHAMANI HOSPITAL, Balgadi road, Koppa, Chikmagalur Dist.
12	ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ದೊಡ್ಡಪೇಟೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	LAKSHMI HOSPITAL, Doddapet, Chikmagalur Dist
13	ಅರೆಕಲ್ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ರಸ್ತೆ, ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೀರೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	AREKAL NURSING HOME, Market road, Birur, Kadur Taluk, Chikmagalur dist.
14	ಬಾಲಾಜಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್, ಟಿ.ಬಿ ರಸ್ತೆ, ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	BALAJI NURSING HOME, T.B.Road, Kadur, Chikmagalur dist.
15	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಸಾಯಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	SRI SATYA SAI HOSPITAL, Kadur, Chikmagalur Dist

16	ಆದರ್ಶ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಉಪ್ಪಾರ್ ಪೇಟ್, ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	ADARSHA HOSPITAL, Upperpet, Koppa Tq, Chikmagalur Dist.
17	ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ರಾ.ಹೆ-206, ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	SRI MARUTHI HOSPITAL, NH-206, Kadur Tq, Chikmagalur Dist.
18	ಹೋಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಜೋತಿನಗರ ಕೆ.ಎಂ. ರಸ್ತೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-577102	HOLLY CROSS HOSPITAL, Jyithinagar, K.M. Rd, Chikmagalur-577102

ಕಲಾವಿದ ರೋರಿಕ್‌ರವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ

329; ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ (ವಿಧಾನ ಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ಸ್ವೆತಾಸ್ಲೋವ್ ರೋರಿಕ್‌ರವರ ಎಷ್ಟು ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ, ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಎಷ್ಟು; (ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು)
- ಇ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ನಿಜವೇ; (ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು);
- ಈ) ರೋರಿಕ್‌ರವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಕಲಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಏನು? (ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು).

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ)

- ಅ) 259
- ಆ) ಇಲ್ಲ
- ಇ) ನಿಜವಲ್ಲ
- ಈ) ಡಾ. ರೋರಿಕ್‌ರವರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಫಾರ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತಸರ್ಕಾರ, ಲಕ್ನೋ, ಇದರ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ರೀಜನಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ, ಮೈಸೂರು ವತಿಯಿಂದ ₹ 5,47,360-00 ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯದ

ನಂತರ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಚಿತ್ರಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಅದಲ್ಲದೆ ಆಮ್‌ಸ್ಟರ್‌ಡ್ಯಾಂನ ವಾನ್ ಗೋಗ್ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಮುಖೇನ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

**ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ೩೨ರ ಮೇರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಹೊಂದಿದ
ವನಪಾಲಕರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಿಸುವ
ಬಗ್ಗೆ**

532; ಶ್ರೀ ಘೋಟೆಕರ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕ, ವನಪಾಲಕ ಹಾಗೂ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯು ಆ ಹುದ್ದೆಗೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕರಾದವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವನಪಾಲಕ ಹುದ್ದೆ ಹಾಗೂ ವನಪಾಲಕರಾದವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದೇ (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ಈಗಾಗಲೇ ನಿಯಮ 32ರ ಮೇರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವನಪಾಲಕರೆಂದು ಇರುವವರು ಪ್ರದೇಶಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೇಮಕಾತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ? (ವಲಯವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ವನಪಾಲಕ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ನಿಯಮ 32ರ ಮೇರೆಗೆ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಬಡ್ಡಿ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಲಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ (ವಿವರ ನೀಡುವುದು) ಈಗ ಅಂತ ಬಡ್ಡಿ ಹೊಂದಿದ ವನಪಾಲಕರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರದೇಶಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಯಭಾರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ, ಈ ಕುರಿತು

ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ? (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ನಿಯಮ 32 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಭಾರದ ಮೇಲೆ ಖಾಲಿಯಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕರಿಂದ ವನಪಾಲಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ಹಾಗೂ ವನಪಾಲಕರಿಂದ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ನಿಯಮ 32 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಲಯವಾರು 48 ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎಫ್ 114 ಎಫ್‌ಎನ್‌ಜಿ 86 ದಿನಾಂಕ: 26-04-1986 ರಲ್ಲಿ ವನಪಾಲಕಹುದ್ದೆಯಿಂದ ನಿಯಮ 32ರ ಮೇರೆಗೆ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಭಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿದವರು ಕನಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ನಂತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿತ್ತು. ತದನಂತರ ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎಫ್ 234 ಎಫ್‌ಎನ್‌ಜಿ 92 ದಿನಾಂಕ: 19-11-1992 ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಬದಲಿಗೆ 2 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ನಂತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುತ್ತದೆ.

LIST OF RULE 32 RANGE FOREST OFFICERS WORKED IN TERRITORIAL RANGE

1	NANDAGOPALA	KOLLEGALA RANGE	6/27/2012	BUKKAPATNA RANGE	5/9/2005	3/21/2006
				SIRA RANGE	4/10/2006	4/28/2006
				KOLLEGALA RANGE	6/27/2012	
2	VINAY CHANDRA	YESLUR RANGE	6/30/2011	KORATAGERE RANGE	9/10/1998	6/1/2001
				SANDUR RANGE	1/15/2005	7/20/2005
				HOSKOTE RANGE	9/4/2007	6/9/2009
				YESLUR RANGE	6/30/2011	
3	SATHEESHA N	KARKALA RANGE	5/28/2009	UDUPI RANGE	8/27/2007	5/27/2009
				KARKALA RANGE	5/28/2009	
4	PURANIK MUTT T A	KUSHTA RANGE	7/15/2010	GADAG RANGE	9/4/2008	8/30/2009
				KUSHTAGI RANGE	7/15/2010	
	SHREEDHARA P	PTTUR RANGE	6/20/2012	MOODUBIDRE RANGE	8/5/2008	5/14/2012
				PUTTUR RANGE	6/20/2012	
5	KRISHNANAND D NAYAK	KHADRA RANGE	6/20/2012	GOPSHETTA RANGE	7/24/2008	6/19/2012
				KHADRA RANGE	6/20/2012	
6	JAYAKUMAR H K	CHIKMAGALUR RANGE	8/13/2008	CHIKMAGALUR RANGE	8/13/2008	
7	DOMMANAL S G	SINDHAGI RANGE	11/30/2009	SINDHAGI RANGE	11/30/2009	
8	NAGARAJ V	HAGARIBOMMANAHALLY RANGE	5/28/2010	HAGARIBOMMANAHALLY RANGE	5/28/2010	
9	DEVENDRA N	HUMNABAD RANGE	6/20/2012	HUMNABAD RANGE	6/20/2012	
10	SANDIMANI T M	MUDHOL RANGE	9/26/2011	MUDHOL RANGE	9/26/2011	
11	HUDAGATTI S D	HUNAGUNDA	6/30/2011	HUNAGUNDA	6/30/2011	

12	ABDUL BASHIR M S	SANDOOR RANGE	6/20/2012	KUDLIGI RANGE	5/15/2012	6/19/2012
13				SANDOOR RANGE	6/20/2012	
14	SYED YOUNIS ALI	GULBARGA RANGE	9/26/2011	GULBARGA RANGE	9/26/2011	
15	SAMADANI	LINGASUGUR RANGE	7/15/2010	MANVI RANGE	8/31/2009	7/14/2012
				LINGASUGUR RANGE	7/15/2010	
16	THIGARI H G	BHYADAGI RANGE	6/20/2012	BHYADAGI RANGE	6/20/2012	
17	RAVI K	CHORADI RANGE	11-16/2010	CHORADI RANGE	11/16/2010	
18	VANDRE S J	KAKATHI RANGE	6/20/2012	KAKATHI RANGE	6/20/2012	
19	AGASANAHALI M B	RANEBENNUR RANGE	11/18/2011	RANEBENNUR RANGE	11/18/2011	
20	SHEKARAPPA S	AYANUR RANGE	4/28/2010	AYANUR RANGE	4/28/2010	
21	SURESH S	CHALLAKERE RANGE	7/15/2010	CHALLAKERE RANGE	7/15/2010	
22	CHINNAPPA	HULIYURDURGA RANGE	5/15/2012	TUMKUR RANGE	7/23/2009	5/14/2012
				HULIYURDURGA RANGE	5/15/2012	
23	SYED MAQBUL	ALANDA RANGE	7/15/2010	ALANDA RANGE	7/15/2010	
24	BANT D B	BHATKAL RANGE	9/26/2011	BHATKAL RANGE	9/26/2011	
25	SUNITHA NIMBARGI	GUJANAL RANGE	8/31/2009	GUJANAL RANGE	8/31/2009	
26	GOPAL A A	BELLARY RANGE	2/22/2011	SANDUR RANGE (CANCELLED)	11/13/2009	3/14/2010
				HOSPET RANGE	2/22/2011	
				BELLARY RANGE	7/3/2012	
27	SHIVARAMU K B	HUNSUR RANGE	5/15/2012	HUNSUR RANGE	5/15/2012	
28	SUBBAIAH	SULYA RANGE	6/20/2012	BANTWAL RANGE	9/30/2009	6/19/2012
				SULYA RANGE	6/20/2012	
29	BASAVARAJ S DANGE	SHORAPURA RANGE	9/26/2011	CHINCHOLI RANGE	7/8/2009	9/25/2011
				SHORAPURA RANGE	3/9/2012	

30	BHASKAR KAMMATAGI	RAIBHAG RANGE	9/26/2011	RAIBHAG RANGE	9/26/2011	
31	RAMAPPA K B	CHITRADURGA RANGE	4/28/2010	CHITRADURGA RANGE	4/28/2010	
32	LAKSHMIKANTH N	HOSAPET RANGE	6/20/2012	HOSAPET RANGE	6/20/2012	
33	SHIVANNA K M	KORATAGERE RANGE	9/26/2011	KORATAGERE RANGE	9/26/2011	
34	BANAGARA M M	HANAGAL RANGE	9/26/2011	HANAGAL RANGE	9/26/2011	
35	RAJASAAB P K	JAGALUR RANGE	6/20/2012	JAGALUR RANGE	6/20/2012	
36	RAVI KUMAR T M	MADHUGIRI RANGE	10/15/2010	MADHUGIRI RANGE	4/30/2011	
37	SHIVANAND POOJARI	HIREKERUR RANGE	9/26/2011	GADAG RANGE	10/15/2010	6/29/2011
				HIREKERUR RANGE	9/26/2011	
38	POOJAR S H	JOIDA RANGE	12/27/2011	JOIDA RANGE	12/27/2011	
39	DEVARAJ S K	HONNALI RANGE	9/26/2011	HONNALI RANGE	9/26/2011	
40	GIRISH R	CHANNAPATNA RANGE	9/26/2011	CHANNAPATNA RANGE	9/26/2011	
41	GURURAJA C B	T NARASIPURA RANGE	11/18/2011	T NARASIPURA RANGE	11/18/2011	
42	DEVARAJU M K	ALUR RANGE	3/30/2012	ALUR RANGE	3/30/2012	
43	HIREMATH M C	DANDELI RANGE	5/15/2012	DANDELI RANGE	5/15/2012	
44	GIRITHAMMANNAVAVARA V C	SAMBRANI RANGE	5/15/2012	SAMBRANI RANGE	5/15/2012	
45	BALEHOSURU S S	SOUDATHI RANGE	6/20/2012	SOUDATHI RANGE	6/20/2012	
46	PARASHANT KUMAR PAI	MOODABIDRE RANGE	5/15/2012	MOODABIDRE RANGE	5/15/2012	
47	RAJENDRA K S	NELAMANGALA RANGE	5/15/2012	NELAMANGALA RANGE	5/15/2012	
48	CHOUKIMATH S R	JAMAKHANDI RANGE	3/24/2012	JAMAKHANDI RANGE	3/24/2012	

ಶಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ

615; ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು;
- ಆ) ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು;
- ಇ) ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾದ ಅನುದಾನವೆಷ್ಟು;
- ಈ) ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು;
- ಉ) ಯೋಜನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಲು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು;
- ಊ) ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ; ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾದ ಹಣ ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 1998ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಆ) ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮೂಲ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ ₹ 63.62 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂ.ಐ.ಡಿ-85-ಎಂಎಂ-92 ದಿನಾಂಕ 19.9.1992ರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾರ್ಪಾಡಿತ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯು ದಿನಾಂಕ 29.12.2000ರಲ್ಲಿ ₹ 595.00 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ ₹ 2128.50 ಕೋಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಇ) ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಜೂನ್ 2012ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ₹ 716.95 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ) ಯೋಜನೆಯಿಂದ 68922 ಹೆ. ಭೌತಿಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 2012ರವರೆಗೆ 9000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉ) ಸಿಂಗಟಾಲೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 2014ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಊ) ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹೂವಿನಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಲ್ಲಿಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಮುಂಡರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿದರಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗುಮ್ಮಗೋಳ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಲಾ ಜಾಗಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು, ಪರಿಹಾರ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ₹ 6.53 ಕೋಟಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದುವರೆಗೂ ಒಟ್ಟು ₹ 1.79 ಕೋಟಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2012 ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. 3 ಗ್ರಾಮಗಳ ಆರ್.ಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು 175-97 ಎ.ಸೆಂ. ಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ₹ 1.52 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಇದುವರೆಗೂ ₹ 1.23 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸದರಿ 3 ಮುಳುಗಡೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಒಟ್ಟು ಬಾಧಿತ ಆಗುವ ಕಟ್ಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1100 ಇದ್ದು, ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ₹ 5.01 ಕೋಟಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದಾಳಿಗಳ ಕುರಿತು

511; ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಜು (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಾದ ಆನೆ, ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ದಾಳಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಎಷ್ಟು; (ದಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಜನ-ಜಾನುವಾರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ದಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಆದ ನಷ್ಟ ಸಾವು ನೋವಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರವೇನು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ವನ್ಯಜೀವಿ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ ಯೋಗೇಶ್ವರ್ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಾದ ಆನೆ, ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ದಾಳಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ವರ್ಷ	ದಾಳಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
2008-09	28560
2009-10	16425
2010-11	34588
2011-12	21219

ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬೆಳೆಹಾನಿ, ಜಾನುವಾರು ನಷ್ಟ, ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ, ಅಂಗವಿಕಲತೆ, ಮಾನವ ಗಾಯ, ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಭಂದದಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ದಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಆದ ನಷ್ಟ-ಸಾವು ನೋವಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ವರ್ಷ	ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತ (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)
2008-09	466.998
2009-10	412.223
2010-11	949.051
2011-12	694.767

ಇ) ವನ್ಯಜೀವಿ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

1. ಕಾಡಾನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಆನೆ ತಡೆ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
2. ಕಾಡಾನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಳಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಿದಿರು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷ ವಿಡೀ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ದೊರಕುವಂತೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ

ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಯಲಾಗುವುದು. ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಿನ ಗುಂಡಿ/ಕೆರೆಗಳನ್ನು, ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ, ನೀರಿನ ಹೊರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

5. ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
6. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಪುಂಡ ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಡುವುದು.
7. ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ದಾಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮಾನವ ಹಾನಿ, ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದಂತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ರಾತ್ರಿ ಗಸ್ತು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಬೋನು, Tranquilizer Gun ಮತ್ತಿತರೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೇ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಡಂಚಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

Statement showing the Division wise Wildlife compensation paid during 2009-10 as on 31-03-2010

Sl. No	Name of the Division	Crop damage		Cattle killed		Human Death		Permanant disability		Injury		Property loss		Total	
		No.of Cases	Amount	No.of Cases	Amount	No.of Cases	Amount	No.of Cases	Amount	No.of Cases	Amount	No.of Cases	Amount	No.of Cases	Amount
BANGALORE CIRCLE															
1	Ramanagar	1161	2,586,657	15	46,500	2	300,000		-	12	57,818	0	-	1190	2,990,975
2	Bangalore Urban	102	293,928	1	3,000	0	-		-	3	136,169	1	7,000	107	440,097
3	Bangalore Rural	119	764,375	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	119	764,375
4	BNP Bangalore	245	356,285	2	5,000	1	150,000	0	-	0	-	2	1,600	250	512,885
5	Kolar	8	51,000	0	-	0	-	1	25,000	0	-	0	-	9	76,000
6	Chikkaballapura													0	-
		1635	4,052,245	18	54,500	3	450,000	1	25,000	15	193,987	3	8,600	1675	4,784,332
BELGAUM CIRCLE															
7	Bagalkote													0	
8	Belgaum	296	749,311	6	21,500	2	300,000	1	47,140	4	67,104	0	-	309	1,185,055
9	Bijapur													0	-
10	Gokak													0	-
		295	749,311	6	21,500	2	300,000	1	47,140	4	67,104	0	-	309	1,185,055
BELLARY CIRCLE														0	
11	Bellary	49	151,780	7	23,275	0	-	0	-	2	14,071	0	-	58	189,125
12	Chitradurga	1	19,035	0	-	0	-	0	-	12	56,207	0	-	13	75,242

13	Davangere	18	90,750	5	13,900	1	150,000	0	-	0	-	0	-	24	254,650
14	Koppla	362	413,096	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	362	413,096
		430	674,661	12	37,175	1	150,000	0	-	14	70,278	0	-	457	932,114
CHAMARAJANAGAR CIRCLE															
15	Chamarajanager WL	1282	2,866,932	20	50,750	1	150,000	0	-	9	99,266	0	-	1312	3,166,948
16	Kauvery	60	169,390	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	169,390
17	Kollegal	674	1,008,774	0	-	4	600,000	0	-	9	87,586	1	5,000	688	1,701,360
		2016	4,045,096	20	50,750	5	750,000	0	-	18	186,852	1	5,000	2000	5,037,698
CHIKMAGALUR CIRCLE															-
18	Bhadra	7	37,800	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	7	37,800
19	Chikmagalur	382	1,305,810	22	67,000	0	-	0	-	8	89,972	0	-	412	1,462,782
20	Koppa	60	138,450	10	20,000	0	-	0	-	0	-	0	-	70	158,450
		449	1,482,060	32	87,000	0	-	0	-	8	89,972	0	-	489	1,659,032
DHARWAD CIRCLE															-
21	Dharwad													0	-
22	Gadag	473	214,600	4	22,998	0	-	0	-	9	35,452	0	-	486	273,050
23	Haveri	62	63,054	0	-	0	-	0	-	2	16,514	0	-	64	79,568
24	Ranebennur WL	125	283,450	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	125	283,450
		660	561,104	4	22,998	0	-	0	-	11	51,966	0	-	675	636,068
FOPT MYSORE															
25	Bandipur PT Dn.	2466	4,054,180	143	244,000	1	150,000	0	-	1	2,577	0	-	2611	4,450,757

25TH JULY 2012

1165

26	Hunsur WL	976	2,085,584	64	160,600	1	150,000	0	-	2	40,320	0	-	1043	2,436,484
		3442	6,139,744	207	404,600	2	300,000	0	-	3	42,897	0	-	3654	6,887,241
GULBARGA CIRCLE															-
27	Bidar	59	129,413	0	-	1	150,000	0	-	24	65,900	0	-	84	345,313
28	Gulbarga	0	-	20	19,988	3	450,000	0	-	7	76,000	0	-	30	545,988
29	Raichur	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		59	129,413	20	19,988	4	600,000	0	-	31	141,900	0	-	14	891,301
KANARA CIRCLE															
30	Dandeli WL	4	12,320	11	33,000	0	-	0	-	0	-	0	-	15	45,320
31	Haliyal	100	324,687	8	20,000	0	-	1	50,000	1	5,715	0	-	110	400,402
32	Honavar	1	5,820	4	10,000	0	-	0	-	3	33,000	0	-	8	48,820
33	Karwar	4	5,550	50	139,000	0	-	0	-	1	10,000	0	-	55	154,550
34	Sirsi	59	154,188	0	-	0	-	0	-	1	20,000	0	-	60	174,188
35	Yellapur	110	459,051	4	9,500	0	-	0	-	1	12,038	0	-	115	480,589
		278	961,616	77	211,500	0	-	1	50,000	7	80,753	0	-	363	1,303,869
HASSAN CIRCLE															
36	Hassan	2425	5,676,937	38	117,800	3	450,000	0	-	7	30,856	0	-	2473	6,275,593
37	Tumkur	58	372,632	12	35,000	1	120,000	0	-	20	195,711	0	-	91	723,343
		2483	6,049,569	50	152,800	4	570,000	0	-	27	226,567	0	-	2564	6,998,936
MADIKERI CIRCLE															
38	Madikeri	557	1,151,943	10	20,000	3	450,000	0	-	7	282,846	0	-	577	1,904,789
39	Virajpet	395	1,372,296	4	11,000	2	300,000	0	-	5	96,251	0	-	406	1,779,547

40	Madikeri WL	626	2,393,193	5	14,500	1	150,000	0	-	0	-	0	-	632	2,557,693
		1578	4,917,432	19	45,500	6	900,000	0	-	12	379,097	0	-	1615	6,242,029
MANGALORE CIRLCE															
41	Kudremukh WL	0	-	0	-	0	-	1	58,330	0	-	0	-	1	58,330
42	Kundapur	167	517,940	36	88,300	1	106,261	0	-	0	-	0	-	204	712,501
43	Mangalore	5	55,010	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	5	55,010
		172	572,950	36	88,300	1	106,261	1	58,330	0	-	0	-	210	825,841
MYSORE CIRLCE															
44	Hunsur	65	176,720	7	16,500	0	-	0	-	1	1,602	0	-	73	194,822
45	Mandya	24	136,012	12	38,500	2	300,000	0	-	1	20,000	0	-	39	494,512
46	Mysore	2019	2,333,030	19	44,300	1	150,000	0	-	4	20,753	0	-	2043	2,548,083
47	Mysore WL													0	-
		2108	2645,762	38	99,300	3	450,000	0	-	6	42,355	0	-	2155	3,237,417
SHIMOGA CIRLCE															-
48	Bhadravathi	26	105,750	1	5,000	2	250,000	0	-	1	5,000	0	-	30	365,750
49	Sagara													0	-
50	Shimoga	83	160,978	26	60,000	0	-	0	-	0	-	0	-	109	220,978
51	Shimoga WL	1	2,500	6	12,800	0	-	0	-	0	-	0	-	6	15,300
		110	269,228	32	77,800	2	250,000	0	-	1	5,000	0	-	145	602,028
	TOTAL	15,716	33,250,191	571	1,373,711	33	4,826,261	4	180,470	157	1,578,728	4	13,600	16,425	41,222,961

Statement showing the Division wise Expenditure of compensation as on 31-03-2011 during 2010-11

Sl. No.	Name of the Division	Crop damage		Cattle killed		Human Death		Permanent disability		Injury		Property loss		Total	
		No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount
BANGALORE CIRCLE															
	Ramanagar	3311	8,575,039	42	122,050	4	650,000	0	-	83	595,484	0	-	3440	9,942,573
2	Bangalore Urban	218	638,264	0	-	0	-	0	-	3	111,036	0	-	221	749,300
3	Bangalore Rural	465	2,088,005	4	11,500	1	150,000	1	35,000	1	20,000	0	-	472	2,304,505
4	BNP Bangalore	864	1,637,820	2	5,500	2	300,000	0	-	2	13,403	4	9,600	874	1,966,323
5	Kolar	63	213,841	1	10,000	1	200,000	0	-	0	-	0	-	65	423,841
6	Chikkaballapura	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4,921	13,152,969	49	149,050	8	1,300,000	1	35,000	89	739,923	4	9,600	5,072	15,386,542
BELGAUM CIRCLE															
5	BagalKote	0	-	0	-	1	150,000	0	-	0	-	-	-	1	150,000
6	Belgaum	742	1,529,167	7	17,500	0	-	0	-	0	-	0	-	749	1,546,667
7	Bijapur	0	-	0	-	1	150,000	0	-	0	-	0	-	1	150,000
8	Gokak	0	-	7	87,500	0	-	0	-	0	-	0	-	7	87,500
		742	1,529,167	14	105,000	2	300,000	-	-	-	-	-	-	758	1,934,167
BELLARY CIRCLE															
9	Bellary	55	367,690											55	367,690
10	Chitradurga	33	397,282											33	397,282
11	Davangere	13	488,350											13	488,350
12	Koppla	2795	3,844,084											2795	3,844,084
13	Daroji WL Sub-Dn.	0	25,000											0	25,000
		2,896	5,122,406	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,896	5,122,406

Sl. No.	Name of the Division	Crop damage		Cattle killed		Human Death		Permanent disability		Injury		Property loss		Total	
		No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount
CHAMARAJANAGAR CIRCLE															
13	Chamarajinagar WL	860	2,726,043	14	37,500	1	150,000	0	-	7	109,618	0	-	882	3,023,161
14	Kauvery													0	-
15	Kollegal	478	1,203,419	3	10,000	2	300,000	1	25,000	1	15,600	0	-	485	1,554,019
		1,338	3,929,462	17	47,500	3	450,000	1	25,000	8	125,218			1,367	4,577,180
CHICKMAGALUR CIRCLE															
16	Bhadra		274,000											0	274,000
17	Chickmagalur	1139	5,507,007	41	123,500	3	530,000	0	-	7	135,983	0	-	1190	6,266,490
18	Koppa	226	831,185											226	831,185
		1,365	6,612,192	41	123,500	3	530,000			7	135,983			1,416	7,401,675
DHARWAD CIRCLE															
19	Dharwad		331,049											0	331,049
20	Gadag	46	70,493	3	2,000					2	3,507			49	76,000
21	Haveri		146,000											0	146,000
22	Ranebennur WL		193,240											0	193,240
		46	740,782	1	2,000					2	3,507			49	746,289
FDPT MYSORE															
23	Bandipur PT Dn.	7746	16,543,275	163	475,000	0	-			5	85,155			7934	17,103,430
24	Hunsur WL	1738	6,112,983	42	135,500	1	200,000	0	-	7	54,657	0	-	1788	6,503,140
		9,484	22,656,258	225	610,500	1	200,000			12	139,812			9,722	23,606,570

Sl. No.	Name of the Division	Crop damage		Cattle killed		Human Death		Permanent disability		Injury		Property loss		Total	
		No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount
GULBARGA CIRCLE															
25	Bidar													0	-
25	Gulbarga		7,000	0	43,510		150,000				107,500			0	308,010
27	Raichur													0	-
28	Yadgiri			2	52,000									2	52,000
			7,000	2	95,510		150,000				107,500			2	350,010
KANARA CIRCLE															
26	Dandeli WL	12	70,000	43	129,000									55	199,000
29	Haliyal	301	1,138,118	21	48,500	0	-	0	-	2	40,000			324	1,224,618
30	Honavar	0	-	5	12,500									5	12,500
31	Karwar	10	19,100	42	120,000	0	-	0	-	1	15,000			53	154,100
32	Sirsi	190	566,710											190	566,710
33	Yellapur	186	1,002,649	18	49,000	0	-	0	-	3	37,717			207	1,089,366
		699	2,794,575	129	359,000					6	92,717			834	3,246,292
HASSAN CIRCLE															
34	Hassan	3150	7,695,995	25	83,000	6	1,050,000			9	54,001			3190	8,882,996
35	Tumkur	298	1,110,675	32	110,000	7	975,000			31	305,087			368	2,500,762
		3,448	8,806,670	57	193,000	13	2,025,000			40	359,088			3,558	11,303,758
MADIKERI CIRCLE															
36	Madikeri	1136	2,284,912	3	9,000	4	700,000			2	28,925			1145	3,022,837
37	Vrajpet	789	2,425,516	2	8,000	4	600,000			5	163,696			800	3,195,214
38	Madikeri WL	1299	2,976,148	4	11,500					1	20,000	17	100,500	1321	3,108,148
		3,224	7,686,576	9	26,500	8	1,300,000			8	212,623	17	100,500	3,266	9,326,199

Sl. No.	Name of the Division	Crop damage		Cattle killed		Human Death		Permanent disability		Injury		Property loss		Total	
		No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount	No. of Cases	Amount
MANGALORE CIRCLE															
39	Kudremukh WL					2	350,000							0	-
40	Kundapur	254	1,042,190	23	64,000	1	100,000	1	88,272	10	57,723	0	-	289	1,352,185
41	Mangalore		405,180											0	405,180
		254	1,447,370	23	64,000	3	450,000	1	88,272	10	57,723			291	2,107,365
MYSORE CIRCLE															
42	Hunsur	161	597,932	14	40,100	0	-	0	-	0	-	0	-	175	638,032
43	Mandya	73	539,920	4	11,500	1	200,000	0	-	6	90,000	1	5,000	85	846,420
44	Mysore	4162	5,281,158	45	107,500	2	350,000	1	45,169	19	129,234	0	-	4229	5,913,061
45	Mysore WL	413	462,465	46	46,900	0	-	0	-	0	-	0	-	459	509,365
		4,809	6,881,475	109	206,000	3	550,000	1	45,169	25	219,234	1	5,000	4,948	7,906,878
SHIMOGA CIRCLE															
46	Bhadravathi	28	213,865	11	32,000					4	28,635			43	274,500
47	Sagara	61	594,710	1	200,000									62	794,710
48	Shimoga	240	559,390	52	137,700	0	-	1	1,500	0	-	0	-	293	698,590
49	Shimoga WL	0	-	11	32,000									11	32,000
		329	1,367,965	75	401,700				1,500	4	28,635			409	1,799,800
	TOTAL:	33,555	82,734,867	751	2,383,260	44	7,255,000	5	194,941	211	2,221,963	22	115,100	34,588	94,905,131

ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು

572; ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಜು (ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರಗಳು ಇವೆ; (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ಒದಗಿಸುವುದು)
- ಆ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ;
- ಇ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಿದೆಯೇ; ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವಿವರ ಒದಗಿಸುವುದು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಒಟ್ಟು 309 ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರಗಳಿವೆ.
ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.
- ಆ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿಲ್ಲ.
- ಇ) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನೂತನವಾಗಿ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದ ಕಡೆ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಅನುಬಂಧ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರು	ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಬೆಂಗಳೂರು	ಆನೇಕಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ.	3
2	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಹೊಸಕೋಟೆ, ನೆಲಮಂಗಲ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ.	3
3	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಾದಾಮಿ, ಬೀಳಗಿ, ಹುನಗುಂದ, ಜಮಖಂಡಿ, ಮುಧೋಳ.	22
4	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೈಲಹೊಂಗಲ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಗೋಕಾಕ್, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಖಾನಾಪುರ, ರಾಯಭಾಗ, ರಾಮದುರ್ಗ, ಸವದತ್ತಿ.	27
5	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ, ಸಂಡೂರು, ಸಿರಗಪ್ಪ, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ, ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ.	18
6	ಬೀದರ್	ಔರಾದ, ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ, ಭಾಲ್ಕಿ, ಹುಮನಾಬಾದ.	10
7	ಬಿಜಾಪುರ	ಬಿಜಾಪುರ, ಇಂಡಿ, ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ.	5
8	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಯಳಂದೂರು.	7
9	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಡೂರು, ಕೊಪ್ಪ, ಮೂಡಿಗರೆ, ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ, ಶೃಂಗೇರಿ, ತರೀಕೆರೆ.	14
10	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು.	9
11	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು,	4

12	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಬಂಟ್ವಾಳ, ಮಂಗಳೂರು, ಪುತ್ತೂರು, ಸುಳ್ಯ.	12
13	ದಾವಣಗೆರೆ	ಚನ್ನಗಿರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹೊನ್ನಾಳೋ, ಜಗಳೂರು.	14
14	ಧಾರವಾಡ	ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಘಟಗಿ, ಕುಂದಗೋಳ	10
15	ಗದಗ	ಗದಗ, ಮುಂಡರಗಿ, ನರಗುಂದ, ರೋಣ, ಶಿರಹಟ್ಟಿ.	17
16	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	ಅಫಜಲಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಚಿಂಚೋಳಿ, ಚೇವರ್ಗಿ, ಸೇಡಂ.	8
17	ಹಾಸನ	ಅರಸೀಕೆರೆ, ಅರಕಲಗೂಡು, ಬೇಲೂರು, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ, ಸಕಲೇಶಪುರ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ.	10
18	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಹಿರೇಕೆರೂರು, ಹಾವೇರಿ, ಹಾನಗಲ್, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು, ಶಿಗ್ಗಾಂ.	17
19	ಕೊಡಗು	ಮಡಿಕೇರಿ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ.	3
20	ಕೋಲಾರ	ಕೋಲಾರ, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ, ಮುಳಬಾಗಿಲು.	6
21	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕೊಪ್ಪಳ, ಕುಷ್ಟಗಿ, ಗಂಗಾವತಿ.	3
22	ಮಂಡ್ಯ	ಮಂಡ್ಯ, ಮದ್ದೂರು, ಮಳವಳ್ಳಿ, ನಾಗಮಂಗಲ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಪಾಂಡವಪುರ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ.	21
23	ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು, ಹುಣಸೂರು, ಕೆ.ಆರ್. ನಗರ, ಪರಿಯಾಪಟ್ಟಣ.	15
24	ರಾಯಚೂರು	ಲಿಂಗಸಗೂರು, ರಾಯಚೂರು, ಸಿಂಧನೂರು.	7
25	ರಾಮನಗರ	ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಕನಕಪುರ, ಮಾಗಡಿ, ರಾಮನಗರ.	6

26	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಭದ್ರಾವತಿ, ಸಾಗರ, ಶಿಕಾರಿಪುರ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ.	13
27	ತುಮಕೂರು	ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಗುಬ್ಬಿ, ಕುಣಿಗಲ್, ಕೊರಟಗೆರೆ, ಮಧುಗಿರಿ, ಶಿರಾ, ತುರುವೇಕೆರೆ, ತುಮಕೂರು, ತಿಪಟೂರು.	12
28	ಉಡುಪಿ	ಕಾರ್ಕಳ, ಕುಂದಾಪುರ, ಉಡುಪಿ.	4
29	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹಳಿಯಾಲ, ಕಾರವಾರ, ಕುಮಟ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಶಿರಸಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಯಲ್ಲಾಪುರ.	9
ಒಟ್ಟು			309

ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ
ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು

583; ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪ್ ಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳೆಷ್ಟು; ಕೊರತೆ ಹುದ್ದೆಗಳೆಷ್ಟು?
- ಆ) ಜಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಮುಖಾಂತರ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ; ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ಚಿಂತನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆಯೇ;
- ಇ) ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷ್ಠೆ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ನೈಪಣ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಿಂತನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆಯೇ; ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವೇನು?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಹುದ್ದೆಗಳು	ಮಂಜೂರಾದ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ:	ಭರ್ತಿಯಾದ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ವಲಯ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ	35	30	5
ವನಪಾಲಕರು	167	120	47
ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕರು	295	250	45
ಅರಣ್ಯ ವೀಕ್ಷಕರು	76	37	39

- ಆ) “ಗ್ಲೋಬಲ್ ಪೊಸಿಷನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್” ಅಥವಾ “ಜಾಗತಿಕ ಸ್ನಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ”ಯ (ಜಿಪಿಎಸ್) ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆ (ಆಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು ರೇಖಾಂಶಗಳ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ) ಎಂಬುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಾಧನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸ್ವತ್ತುಗಳು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಬೆಂಕಿಯ ಸ್ಥಳಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಅಪರಾಧದ ನಿಖರ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ತನ್ನ ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಜಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ತನ್ನ ಅರಣ್ಯಗಳ/ಸ್ವತ್ತುಗಳ/ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ “ಜಿಯೋ-ಸ್ಪೇಶಿಯಲ್” ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಇಲ್ಲ.

ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆಸ್ತೂರು ಮತ್ತು ಅಂಕನಾಥಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ

490; ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆಸ್ತೂರು ಮತ್ತು ಅಂಕನಾಥಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಆ) ಸದರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು? (ವಿವರ ನೀಡುವುದು.)

ಇ) ಸದರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆಸ್ತೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2001 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಟೆಂಡರ್ ಅವಧಿಯಂತೆ ಆಗಸ್ಟ್ 2002 ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಂಕನಾಥ ಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 1984 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 10 ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಆ) ಕೆಸ್ತೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ಈ ಮೊದಲು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದು, 2004-05 ರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಂಷಾ ನದಿಯಿಂದ 6.25 ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರೆತ್ತಿ ಕೆಸ್ತೂರು ಕೆರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಸ್ತೂರು ಕೆರೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ 442 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು, ಇದರ 230 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು, ಇತರೆ 230 ಎಕರೆ ಬಾಧಿತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಸ್ತೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರೊದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೂಲ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಪಂಪ್ ಹೌಸ್ ಮತ್ತು ಏರುಕೊಳವೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಭಾಗಷಃ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2 ಎಕರೆ 22 1/2 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ₹ 7,88,950.00 ಗಳು ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಪಾವತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಏರುಕೊಳವೆಯ ಭಾಗದ ಜಮೀನು ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ ತಕರಾರು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ವಿಳಂಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಸಹ ಮೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಳಿದ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪುನರಾರಂಭವಾಗುವುದು ವಿಳಂಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂಕನಾಥಪುರ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: PWD:80HC:81 ದಿನಾಂಕ: 15-04-1982 ರಲ್ಲಿ ₹ 9.86 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬೆಂಗಳೂರುರವರಿಂದ ಸಿಇಆರ್. ನಂ: 02/1983-84 ರಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು 1983-84 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಬದಲಾವಣೆ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜನ್ನು ₹ 44.40 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ 1992-93ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ 1998-99ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಈಗಾಗಲೇ ಮುತ್ತುರಾಯನ ಕೆರೆ ಪೋಷಕ ನಾಲೆಯಿಂದ ಕೆಸ್ತೂರು ಕೆರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸದರಿ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲಭ್ಯತೆಯ ಅನುಸಾರ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರೊದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಕುರಿತು

584; ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಹ ಒಟ್ಟು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

(ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಹೆಸರು, ಗ್ರಾಮವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು).

- ಆ) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಹ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿಥಿಲವಾಗಿರುವ, ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಹಲಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? (ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ನೀಡುವುದು).
- ಇ) ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಅಥವಾ ಹಲಗೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡದೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವೇನು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 155. (ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ)
- ಆ) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಪೈಕಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿಥಿಲವಾಗಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 6 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 149. ಈ ಪೈಕಿ ಭಾಗಶಃ ಹಲಗೆಗಳು ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 99. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 1 ಮತ್ತು 2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ 155 ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಪೈಕಿ 6 ಕಿಂಡಿ

ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ಯೋಜನೇತರ ಲೆಕ್ಕಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಲಭ್ಯತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ 13 ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಲಭ್ಯತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಅನುಬಂಧ-1

ವಿಧಾನಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 584

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಗ್ರಾಮ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು
1	ಉಡುಪಿ	ಹೆಜಮಾಡಿ	ಹೆಜಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಕ್ಕಾಣಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
2	ಉಡುಪಿ	ಪಡುಬಿದ್ದಿ	ಪಡುಬಿದ್ದಿ ನಡ್ಡಾಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ಅಣೆಕಟ್ಟು
3	ಉಡುಪಿ	ಪಲಿಮಾರು	ಪಲಿಮಾರು ಗ್ರಾಮದ ಪಲಿಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
4	ಉಡುಪಿ	ಪಲಿಮಾರು	ಪಲಿಮಾರು ಗ್ರಾಮದ ಅವರಾಲ್‌ಮಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
5	ಉಡುಪಿ	ಪಲಿಮಾರು	ಪಲಿಮಾರು ಗ್ರಾಮದ ನಡಿಯಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
6	ಉಡುಪಿ	ಮುದರಂಗಡಿ	ಸಾಂತೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೇಜು ಪೂಜಾರಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
7	ಉಡುಪಿ	ಮುದರಂಗಡಿ	ಮುದರಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮದಸಾಂತೂರು ಹೊಯಿಗಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
8	ಉಡುಪಿ	ಎಲ್ಲೂರು	ಎಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಬೆದ್ರಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

9	ಉಡುಪಿ	ಬೆಳಪು	ಬೆಳಪು ಗ್ರಾಮದ ಬೆಳಪು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು (ಸೈಟ್ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ)
10	ಉಡುಪಿ	ಬೆಳಪು	ಬೆಳಪು ಗ್ರಾಮದ ಮಳಂಗೋಳಿ ಬೆದ್ರಕಟ್ಟ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
11	ಉಡುಪಿ	ಮಲ್ಲಾರು	ಮಲ್ಲಾರು ಗ್ರಾಮದ ಗುಂಡರಕಟ್ಟೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
12	ಉಡುಪಿ	ಪಿಲಾರು	ಪಿಲಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಂಬಗಳಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
13	ಉಡುಪಿ	ಕುತ್ತಾರು	ಕುತ್ತಾರು ಗ್ರಾಮದ ತಂದೂರು ಕುಕ್ಕೇಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
14	ಉಡುಪಿ	108 ಕಳತ್ತೂರು	108 ಕಳತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದ ಅರಭಿಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
15	ಉಡುಪಿ	ಶಿರ್ವಾ	ಶಿರ್ವಾ ಗ್ರಾಮದ ನಡಿಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
16	ಉಡುಪಿ	ಬೆಳ್ಳೆ	ಬೆಳ್ಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಕುದ್ರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
17	ಉಡುಪಿ	ಉಳಿಯಾರಗೋಳಿ	ಉಳಿಯಾರಗೋಳಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಂಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯಬಾಲಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
18	ಉಡುಪಿ	ಉದ್ಯಾವರ	ಉದ್ಯಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಬೋಲ್ವಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
19	ಉಡುಪಿ	ಉದ್ಯಾವರ	ಉದ್ಯಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಕುದ್ರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
20	ಉಡುಪಿ	ಕುರ್ಕಲು	ಕುರ್ಕಲು ಗ್ರಾಮದ ಕುರ್ಕಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
21	ಉಡುಪಿ	ಕೆಮ್ಮೂರು	ಕೆಮ್ಮೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕೆಮ್ಮೂರು ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
22	ಉಡುಪಿ	ಮಣೆ	ಮಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಡ್ಡೇಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

23	ಉಡುಪಿ	ಮರ್ಣೆ	ಮರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಜಪಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
24	ಉಡುಪಿ	ಮಣಿಪುರ	ಮಣಿಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಕನರಾಡಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
25	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಅಗ್ರಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
26	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಕಾಳಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
27	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಬಾಲಟ್ಟ-ನಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
28	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಅಶ್ವಥಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
29	ಉಡುಪಿ	ಕುದಿ	ಕುದಿ ಗ್ರಾಮದ ನಾಲೋಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
30	ಉಡುಪಿ	ಕೋಡಿಬೆಟ್ಟು	ಕೋಡಿಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಗುಂಡ್ಯಡ್ಡೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
31	ಉಡುಪಿ	ಅತ್ತಾಡಿ	ಅತ್ತಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ದೇವಸೈಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
32	ಉಡುಪಿ	ಬೈರಂಪಳ್ಳಿ	ಬೈರಂಪಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಅಣ್ಣಾಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
33	ಉಡುಪಿ	ಬೈರಂಪಳ್ಳಿ	ಬೈರಂಪಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಲಂಗಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
34	ಉಡುಪಿ	ಪೆರ್ಡೂರು	ಪೆರ್ಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೋಣಿತಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
35	ಉಡುಪಿ	ಪೆರ್ಡೂರು	ಪೆರ್ಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
36	ಉಡುಪಿ	ಕಡೇಕಾರು ಕುತ್ತಾಡಿ	ಕಡೇಕಾರು ಕುತ್ತಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಸಿತೋಟ ಹತ್ತಿರ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
37	ಉಡುಪಿ	ಕೋಡವೂರು	ಕೋಡವೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಮಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು

38	ಉಡುಪಿ	ಆರೂರು	ಆರೂರು ಗ್ರಾಮದ ಆರೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
39	ಉಡುಪಿ	ಉಪ್ಪೂರು	ಉಪ್ಪೂರು ಗ್ರಾಮದ ಉಗ್ಗೇಲ್ ಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
40	ಉಡುಪಿ	ನೀಲಾವರ	ನೀಲಾವರ ಗ್ರಾಮದ ನೀಲಾವರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
41	ಉಡುಪಿ	ನಡೂರು	ನಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ನಡೂರು ಕಂಡಿಕೆ ಕಂಬಾರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
42	ಉಡುಪಿ	ಕನ್ನೂರು	ಕನ್ನೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕನ್ನೂರು ಕೋಡಿಗಿ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
43	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಒಳಬೈಲು ಕುಡುಬಿಕೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
44	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಬಾಲ್ಕಟ್ಟು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
45	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಸುರಾಲು ಸೊಳ್ಳಿಕಟ್ಟೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
46	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಬಿಯಾಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
47	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಬಿಯಾಳಿ ಹೊರ್ಲಾಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
48	ಉಡುಪಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಪಿನಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
49	ಉಡುಪಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಿಂಕ್ಲಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
50	ಉಡುಪಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
51	ಉಡುಪಿ	ಶಿರಿಯಾ	ಶಿರಿಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಲಾಡಿ ಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

52	ಉಡುಪಿ	ಶಿರಿಯಾ	ಶಿರಿಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಸಕ್ಕೊಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
53	ಉಡುಪಿ	ಶಿರಿಯಾ	ಶಿರಿಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಶಿರಿಯಾರ ಮೇಲ್ಮನೆ ಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಿರಿಯಾರ ಹೂಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
54	ಉಡುಪಿ	ಶಿರಿಯಾ	ಶಿರಿಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಪಡುಮಂಡು ದಿನೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
55	ಉಡುಪಿ	ವಂಡಾರು	ವಂಡಾರು ಗ್ರಾಮದ ಚಕ್ಕಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
56	ಉಡುಪಿ	ವಂಡಾರು	ವಂಡಾರು ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸ್ಕಂದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
57	ಉಡುಪಿ	ಆವರ್ಸೆ	ಆವರ್ಸೆ ಗ್ರಾಮದ ಗುಡಾರಬೆಟ್ಟ ತೋಡಿಗೆ ಗುಡಾರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
58	ಉಡುಪಿ	ಹಿಲಿಯಾಣ	ಹಿಲಿಯಾಣ ಗ್ರಾಮದ ಹೊಸಮಠ ಎಂಬಲ್ಲಿ 2 ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
59	ಉಡುಪಿ	ಅಚಲಾಡಿ	ಅಚಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಚೌತಾಡಿ ನದಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
60	ಉಡುಪಿ	ಬನ್ನಾಡಿ	ಬನ್ನಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹರೇಹೊಳೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
61	ಉಡುಪಿ	ವಡ್ಡೆರ್ಸೆ	ವಡ್ಡೆರ್ಸೆ ಗ್ರಾಮದ ಬನ್ನಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
62	ಉಡುಪಿ	ವಡ್ಡೆರ್ಸೆ	ವಡ್ಡೆರ್ಸೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಾನಂಬಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
63	ಉಡುಪಿ	ಹೊಸಾಳ	ಹೊಸಾಳ ಗ್ರಾಮದ ನಾಗರಮಠ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
64	ಉಡುಪಿ	ಪಾರಂಪಳ್ಳಿ	ಪಾರಂಪಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಹರ್ಪಿನಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು

65	ಉಡುಪಿ	ಹಾರಾಡಿ	ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಪಡುಬೈಕಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
66	ಉಡುಪಿ	ಕೋಟ	ಕೋಟ ಗ್ರಾಮದ ಮಣೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
67	ಉಡುಪಿ	ಕೋಟ	ಕೋಟ ಗ್ರಾಮದ ಮಣೂರು (ಚೋಲ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
68	ಉಡುಪಿ	ಮಣೂರು	ಮಣೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಂಬಳಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
69	ಉಡುಪಿ	ಕಾಡೂರು	ಕಾಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ತಂತ್ರಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
70	ಉಡುಪಿ	ಹಾರಾಡಿ	ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕುಮ್ರಿಗುಡ್ಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
71	ಉಡುಪಿ	ಕಾವಡಿ	ಕಾವಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಚಕ್ರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
72	ಉಡುಪಿ	ಕಕ್ಕುಂಜೆ	ಕಕ್ಕುಂಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಾವಿನಕಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿಗದ್ದೆ ಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
73	ಉಡುಪಿ	ಬಿಲ್ಲಾಡಿ	ಬಿಲ್ಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ ರಾಹುತರ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
74	ಉಡುಪಿ	ನೈಲಾಡಿ ಬಿಜ್ಜಾಡಿ	ನೈಲಾಡಿ ಬಿಜ್ಜಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನೈಲಾಡಿ ಹೊಳಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
75	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೆಳ್ಳೆ	ಬೆಳ್ಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಹೂನ್ಸಲ್ ಹೇರಿಗದ್ದೆ ರಾಮನಾತಕರ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
76	ಕುಂದಾಪುರ	ಎಡ್ಯಾಡಿ-ಮತ್ಯಾಡಿ	ಎಡ್ಯಾಡಿ-ಮತ್ಯಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನಾಲ್ತೂರು ಉಪ್ಪಿನಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

77	ಕುಂದಾಪುರ	ಯಡ್ಯಾಡಿ-ಮತ್ಯಾಡಿ	ಯಡ್ಯಾಡಿ-ಮತ್ಯಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲ ಆಚಾರಿಯವರ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
78	ಕುಂದಾಪುರ	ಹಳ್ಳಾಡಿ-ಹರ್ಕಾಡಿ	ಹಳ್ಳಾಡಿ-ಹರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
79	ಕುಂದಾಪುರ	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಶೇಡಿನಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ್ಳಿ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
80	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೊರ್ಗಿ	ಕೊರ್ಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಳಾರಿಕಲ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
81	ಕುಂದಾಪುರ	ಜಪ್ಪಿ	ಜಪ್ಪಿ ಗ್ರಾಮದಗುಂಡು ಶೆಟ್ಟಿ ಮನ ಬಳಿ ಹಿಲ್ ಕೊಮೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
82	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಸೋಡು	ಅಸೋಡು ಗ್ರಾಮದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಿಂಭಾಗ ಶಿವರಾಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
83	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಸೋಡು	ಅಸೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಅಬ್ಬಿಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
84	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೋಟೇಶ್ವರ	ಕೋಟೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮದ ಕುಮ್ಪು ಬಡಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
85	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೀಜಾಡಿ	ಬೀಜಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಫ್ರಾಂಕ್‌ಡಿಮಲ್ಲೊ ಮನೆ ಬಳಿ ಉಪ್ಪುನೀರುತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
86	ಕುಂದಾಪುರ	ತೆಕ್ಕಟ್ಟೆ	ತೆಕ್ಕಟ್ಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಮೆಯ ಬಸವ ಪೂಜಾರಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
87	ಕುಂದಾಪುರ	ಕುಂದಾಪುರ	ಕುಂದಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರೇಬೈಲು ತೋಡಿಗೆ 2 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು

88	ಕುಂದಾಪುರ	ಕುಂದಾಪುರ	ಕುಂದಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಮಾಕೇಡಿಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
89	ಕುಂದಾಪುರ	ಕುಂದಾಪುರ	ಕುಂದಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಅಮೈಕೊಡ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
90	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೋಣಿ	ಕೋಣಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೋಣಿ ವಡೆಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
91	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೋಣಿ	ಕೋಣಿ ಗ್ರಾಮದ ಮರೂರು ದೇವಸ್ಥಾನ ದ ಬಳಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
92	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಳಾವರ	ಕಾಳಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಡುಬೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ನಡುಬೆಟ್ಟು ಹಲ್ಲುರ ಮನೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
93	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾವ್ರಾಡಿ	ಕಾವ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕರಣಿಕೆಬೆಟ್ಟು ತೀಡಿಗೆ 2 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
94	ಕುಂದಾಪುರ	ವಕ್ಕಾಡಿ	ವಕ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹೂವಿನ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಸರಳಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
95	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೇಳೂರು	ಬೇಳೂರು ಗ್ರಾಮದ ಏಳುಹಕ್ಕು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
96	ಕುಂದಾಪುರ	ರಟ್ಟಾಡಿ	ರಟ್ಟಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಲ್ಲಿಹಿತ್ತಲು (ಕಂಬಳಗದ್ದೆ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
97	ಕುಂದಾಪುರ	ರಟ್ಟಾಡಿ	ರಟ್ಟಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಅಜ್ಜರಕಲ್ಲು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
98	ಕುಂದಾಪುರ	ಹೆಂಗವಳ್ಳಿ	ಹೆಂಗವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಕಿಬ್ಬೈಲು (ಗುಂಡುಕಲ್ಲು) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
99	ಕುಂದಾಪುರ	ಶೇಡಿಮನೆ	ಶೇಡಿಮನೆ ಗ್ರಾಮದ ಗೋಳಿಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

100	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಮಾಸೆಬೈಲು	ಅಮಾಸೆಬೈಲು ಗ್ರಾಮದ ಶಾಮಿಹಕ್ಕು ಜಡ್ಡಿನಗದ್ದೆ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
101	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಂಪಾರು	ಅಂಪಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕುಬ್ಬಾನದಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
102	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೊಡ್ಲಾಡಿ	ಕೊಡ್ಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೂಡ್ಲಿಗೆಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
103	ಕುಂದಾಪುರ	ನೂಜಾಡಿ	ನೂಜಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನೂಜಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
104	ಕುಂದಾಪುರ	ಬಿಜೂರು	ಬಿಜೂರು ಗ್ರಾಮದ ಅರೆಕಲ್ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
105	ಕುಂದಾಪುರ	ಬಿಜೂರು	ಬಿಜೂರು ಗ್ರಾಮದ ಗಂಟೆ ಹೊಳೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
106	ಕುಂದಾಪುರ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	ಸಿದ್ದಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಬಾಳೆಬೇರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
107	ಕುಂದಾಪುರ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	ಸಿದ್ದಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಗುರುಬಸವನವಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
108	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೆರಾಡಿ	ಕೆರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಮಂಗಳಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
109	ಕುಂದಾಪುರ	ಶಂಕರನಾರಾಯಣ	ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಗ್ರಾಮದ ಹೊಸೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
110	ಕುಂದಾಪುರ	ಹಳ್ಳಿಹೊಳೆ	ಹಳ್ಳಿಹೊಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಬರೆಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
111	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೆಳ್ಳಾಲ	ಬೆಳ್ಳಾಲ ಗ್ರಾಮದ ಅರ್ಮಣ್ಣ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
112	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಜಿ	ಅಜಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಾಂಡ್ಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
113	ಕುಂದಾಪುರ	ಹೆಮ್ಮಾಡಿ	ಹೆಮ್ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ದೇವಲ್ಕುಂದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

114	ಕುಂದಾಪುರ	ಹೆಮ್ಮಾಡಿ	ಹೆಮ್ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ವಂಡ್ಲೆ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಬೆಳ್ಳೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
115	ಕುಂದಾಪುರ	ಸೇನಾಪುರ	ಸೇನಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಬಂಟ್ವಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
116	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಕಪ್ಪಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
117	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಅಶ್ವಥಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
118	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಬೊಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
119	ಕುಂದಾಪುರ	ಹೆರಂಜಾಲು	ಹೆರಂಜಾಲು ಗ್ರಾಮದ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
120	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಂಬದ ಕೋಣೆ	ಕಂಬದ ಕೋಣೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳೆಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
121	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಿರಿಮಂಜೇಶ್ವರ	ಕಿರಿಮಂಜೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಡೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳೆಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
122	ಕುಂದಾಪುರ	ಜಡ್ಕಲ್	ಜಡ್ಕಲ್ ಗ್ರಾಮದ ಕಾಣ್ಕಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
123	ಕುಂದಾಪುರ	ಉಪ್ಪಿನಕುದ್ದು	ಉಪ್ಪಿನಕುದ್ದು ಗ್ರಾಮದ ಸುರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಮನೆ ಬಳಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
124	ಕುಂದಾಪುರ	ಯಡ್ತರೆ	ಯಡ್ತರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸಂಕದ ಬಾಗಿಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

125	ಕುಂದಾಪುರ	ಪಡುವರಿ	ಪಡುವರಿ ಗ್ರಾಮದ ದೊಂಬಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪಕಪ್
126	ಕಾರ್ಕಳ	ಇನ್ನಾ	ಇನ್ನಾ ಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಲಕಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
127	ಕಾರ್ಕಳ	ಇನ್ನಾ	ಇನ್ನಾ ಗ್ರಾಮದ ದಾಸಕಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
128	ಕಾರ್ಕಳ	ಇನ್ನಾ	ಇನ್ನಾ ಗ್ರಾಮದ ಮರಳಕಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
129	ಕಾರ್ಕಳ	ಬೋಳಾ	ಬೋಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಪಾಲಿಂಗೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
130	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಂಡೂರು	ಮುಂಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಸಚ್ಚರಿಪೇಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
131	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಂಡೂರು	ಮುಂಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಡಮಕರಿಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
132	ಕಾರ್ಕಳ	ಸೂಡಾ	ಸೂಡಾ ಗ್ರಾಮದ ಕಡಮಜಲು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
133	ಕಾರ್ಕಳ	ಸೂಡಾ	ಸೂಡಾ ಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಲುಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
134	ಕಾರ್ಕಳ	ಸೂಡಾ	ಸೂಡಾ ಗ್ರಾಮದ ಮದ್ಮಲ್ ಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
135	ಕಾರ್ಕಳ	ಕಲ್ಯಾ	ಕಲ್ಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಂತಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
136	ಕಾರ್ಕಳ	ಈದು	ಈದು ಗ್ರಾಮದ ಬೊಳ್ಳೊಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
137	ಕಾರ್ಕಳ	ಈದು	ಹೊಸ್ಕಾರು ದೇವರಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
138	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಾಳಾ	ಮಾಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಗುಂಡಾವು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
139	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಾಳಾ	ಮಾಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಬಿದಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

140	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಡಾರು	ಮುಡಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಡಾರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
141	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಿಯಾರು	ಮಿಯಾರು ಗ್ರಾಮದ ನೆಲ್ಲಿಗುಡ್ಡೆ ಕೊಂಬರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
142	ಕಾರ್ಕಳ	ಹಿರ್ಗಾನ	ಹಿರ್ಗಾನ ಗ್ರಾಮದ ತುಂಬೆ ಹಿತ್ತಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
143	ಕಾರ್ಕಳ	ದುರ್ಗಾ	ದುರ್ಗಾ ಗ್ರಾಮದ ಜೋಗುಳಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
144	ಕಾರ್ಕಳ	ಯರ್ಲಪ್ಪಾಡಿ	ಯರ್ಲಪ್ಪಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ರಾಜರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
145	ಕಾರ್ಕಳ	ಕಡ್ಡಲ	ಕಡ್ಡಲ ಗ್ರಾಮದ ದರ್ಬುಜೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
146	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುದ್ರಾಡಿ	ಮುದ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಕ್ರೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
147	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುದ್ರಾಡಿ	ಮುದ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಉಪ್ಪಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
148	ಕಾರ್ಕಳ	ನಾಡ್ವಾಲು	ನಾಡ್ವಾಲು ಗ್ರಾಮದ ಓದೂರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
149	ಕಾರ್ಕಳ	ಹೆಬ್ಬಿ	ಹೆಬ್ಬಿ ಗ್ರಾಮದ ಮೂರುಮುಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

**ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ
ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು**

1	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೇಳೂರು	ಬೇಳೂರು ಗ್ರಾಮದ ಚಿನಿವಾರಕಟ್ಟೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ
2	ಕುಂದಾಪುರ	ನೂಜಾಡಿ	ನೂಜಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕುಂದಬಾರಂದಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ
3	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಗೋರ್ಕಲುಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ
4	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೊಲ್ಲೂರು	ಕೊಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಅಗ್ನಿಶೀರ್ಥ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ
5	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಿಯಾರು	ಮಿಯಾರು ಗ್ರಾಮದ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ
6	ಕಾರ್ಕಳ	ರೆಂಜಾಳ	ರೆಂಜಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಬಾಲನಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ

ಅನುಬಂಧ-2

ವಿಧಾನಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ : 584

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಹಲಗೆ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಗ್ರಾಮ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು
1	2	3	4
1	ಉಡುಪಿ	ಶಿರ್ವಾ	ಶಿರ್ವಾ ಗ್ರಾಮದ ನಡಿಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
2	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಒಳಬೈಲು ಕುಡುಬಿಕೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
3	ಉಡುಪಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
4	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಅಗ್ರಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
5	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಕಾಳಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
6	ಉಡುಪಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ	ಚೇರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ಪಿನಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
7	ಉಡುಪಿ	ಪೆರ್ಡೂರು	ಪೆರ್ಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೋಣಿತಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
8	ಉಡುಪಿ	ನಂಚಾರು	ನಂಚಾರು ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸ್ಕುಂದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

9	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಬಾಲ್ಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
10	ಉಡುಪಿ	ಮಣಿಪುರ	ಮಣಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಜಪಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
11	ಉಡುಪಿ	ಬೈರಂಪಳ್ಳಿ	ಬೈರಂಪಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಅಣ್ಣಾಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
12	ಉಡುಪಿ	ಕುದಿ	ಕೋಡಿಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಗುಂಡ್ಯಡ್ಡೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
13	ಉಡುಪಿ	ಆವರ್ಸೆ	ಆವರ್ಸೆ ಗ್ರಾಮದ ಗುಡಾರಬೆಟ್ಟು ತೋಡಿಗೆ ಗುಡಾರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
14	ಉಡುಪಿ	ಎಲ್ಲೂರು	ಎಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಬೆದ್ರಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
15	ಉಡುಪಿ	ಸಾಂತೂರು	ಸಾಂತೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೇಜು ಪೂಜಾರಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
16	ಉಡುಪಿ	ಶಿರಿಯಾರ	ಶಿರಿಯಾರ ಗ್ರಾಮದ ಶಿರಿಯಾರ ಮೇಲ್ಕನೆ ಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಿರಿಯಾರ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
17	ಉಡುಪಿ	ಸಾಂತೂರು	ಮುದರಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಾಂತೂರು ಹೊಯಿಗೇಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
18	ಉಡುಪಿ	ಅಚಲಾಡಿ	ಅಚಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಚೌಂತಾಡಿ ನದಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
19	ಉಡುಪಿ	ಬನ್ನಾಡಿ	ಬನ್ನಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರೇ ಹೊಳೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
20	ಉಡುಪಿ	ಮಣಿಪುರ	ಮಣಿಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಕನರಾಡಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

21	ಉಡುಪಿ	ಪಲಿಮಾರು	ಪಲಿಮಾರು ಗ್ರಾಮದ ಪಲಿಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
22	ಉಡುಪಿ	ನಡ್ಸಾಲು	ಪಡುಬಿದ್ರಿ ನಡ್ಸಾಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
23	ಉಡುಪಿ	ಪಲಿಮಾರು	ಪಲಿಮಾರು ಗ್ರಾಮದ ಅವರಾಲ್‌ಮಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
24	ಉಡುಪಿ	ಕುರ್ಕಾಲು	ಕುರ್ಕಾಲು ಗ್ರಾಮದ ಕುರ್ಕಾಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
25	ಉಡುಪಿ	ಉದ್ಯಾವರ	ಉದ್ಯಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಬೋಲ್ವಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
26	ಉಡುಪಿ	ಕೊಡವೂರು	ಕೊಡವೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಮಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ಅಣೆಕಟ್ಟು
27	ಉಡುಪಿ	ವಡ್ಡಸೆ	ವಡ್ಡಸೆ ಗ್ರಾಮದ ಬನ್ನಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
28	ಉಡುಪಿ	ಉದ್ಯಾವರ	ಉದ್ಯಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಕುದ್ರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
29	ಉಡುಪಿ	ನೀಲಾವರ	ನೀಲಾವರ ಗ್ರಾಮದ ನೀಲಾವರ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
30	ಉಡುಪಿ	ಹೊಸಾಳ	ಹೊಸಾಳ ಗ್ರಾಮದ ನಾಗರಮಠ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
31	ಉಡುಪಿ	ಇನ್ನಂಜೆ	ಉಳಿಯಾರಗೋಳಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಂಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯೆಬಾಲಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
32	ಉಡುಪಿ	ಕಡೇಕಾರು	ಕಡೇಕಾರು ಕುತ್ತಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಸಿತೋಟ ಹತ್ತಿರ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
33	ಉಡುಪಿ	ಪಾರಂಪಳ್ಳಿ	ಪಾರಂಪಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಹರ್ಪಿನಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
34	ಉಡುಪಿ	ಹಾರಾಡಿ	ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಪಡುಬೈಕಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು

35	ಉಡುಪಿ	ಮಣೂರು	ಕೋಟ ಗ್ರಾಮದ ಮಣೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
36	ಉಡುಪಿ	ಮಣೂರು	ಕೋಟ ಗ್ರಾಮದ ಮಣೂರು (ಚೋಳ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
37	ಉಡುಪಿ	ಬೆಳಪು	ಬೆಳಪು ಗ್ರಾಮದ ಮಳಂಗೋಳಿ ಬೆದ್ರಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
38	ಉಡುಪಿ	ಪಿಲಾರು	ಪಿಲಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಂಬಳಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
39	ಉಡುಪಿ	ಕುತ್ಯಾರು	ಕುತ್ಯಾರು ಗ್ರಾಮದ ತಂದೂರು ಕುಕ್ಕಮಾರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
40	ಉಡುಪಿ	ಕೆಮ್ಮೂರು	ಕೆಮ್ಮೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕೆಮ್ಮೂರು ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು
41	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಅಶ್ವಥಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
42	ಉಡುಪಿ	ಪೆರ್ಡೂರು	ಪೆರ್ಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
43	ಉಡುಪಿ	ಕಾಡೂರು	ಕಾಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ತಂತ್ರಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
44	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಸುರಾಲು ಸೊಳ್ಳಿಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
45	ಉಡುಪಿ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ	ಕೊಕ್ಕರ್ಣೆ ಗ್ರಾಮದ ಬಿಯಾಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
46	ಉಡುಪಿ	ಹಾರಾಡಿ	ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕುಮ್ರಿಗುಡ್ಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
47	ಉಡುಪಿ	ಕಾವಡಿ	ಕಾವಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಚಕ್ರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
48	ಕುಂದಾಪುರ	ಎಡಾಡಿ ಮತ್ತಾಡಿ	ಎಡಾಡಿ-ಮತ್ತಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನಾಲ್ತೂರು ಉಪ್ಪಿನಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

49	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಂಪಾರು	ಅಂಪಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕುಬ್ಜಾನದಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
50	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಕಪ್ಪಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
51	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಗೋರ್ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
52	ಕುಂದಾಪುರ	ಹೆರಂಜಾಲು	ಹೆರಂಜಾಲು ಗ್ರಾಮದ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
53	ಕುಂದಾಪುರ	ನೂಜಾಡಿ	ನೂಜಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನೂಜಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
54	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಲ್ತೋಡು	ಕಾಲ್ತೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಬೊಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
55	ಕುಂದಾಪುರ	ಜಡ್ಕಲ್	ಜಡ್ಕಲ್ ಗ್ರಾಮದ ಕಾಣ್ಕಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
56	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೆಳ್ಳಾಲ	ಬೆಳ್ಳಾಲ ಗ್ರಾಮದ ಆರ್ಮಣ್ಣ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
57	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೇಳೂರು	ಬೇಳೂರು ಗ್ರಾಮದ ಏಳುಹಕ್ಕು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
58	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೊಡ್ಲಾಡಿ	ಕೊಡ್ಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೂಡ್ಲಿಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
59	ಕುಂದಾಪುರ	ಎಡಾಡಿ ಮತ್ತಾಡಿ	ಎಡಾಡಿ-ಮತ್ತಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲ ಆಚಾರಿಯವರ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
60	ಕುಂದಾಪುರ	ಹಳ್ಳಾಡಿ ಹರ್ಕಾಡಿ	ಹಳ್ಳಾಡಿ-ಹರ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಹೊರಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

61	ಕುಂದಾಪುರ	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ ಮಂಡಳ್ಳಿ	ಹಾರ್ದಳ್ಳಿ-ಮಂಡಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಶೇಡಿನಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ್ಳಿ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
62	ಕುಂದಾಪುರ	ರಟ್ಟಾಡಿ	ರಟ್ಟಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಲ್ಲೆಹಿತ್ತಲು (ಕಂಬಳಗದ್ದೆ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
63	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಸೋಡು	ಅಸೋಡು ಗ್ರಾಮದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಿಂಭಾಗ ಶಿವರಾಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
64	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಂದಾವರ	ಕಂದಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರೇಬೈಲು ತೋಡಿಗೆ 2 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
65	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾವ್ರಾಡಿ	ಕಾವ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕರಣಿಕರಬೆಟ್ಟು ತೋಡಿಗೆ 2 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
66	ಕುಂದಾಪುರ	ಬೆಳ್ಳೆ	ಬೆಳ್ಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಹೊನ್ನಲ್ ಹೇರಿಗದ್ದೆ ರಾಮ ನಾಯಕರ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
67	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಂಬದಕೋಣೆ	ಕಂಬದಕೋಣೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳೆಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
68	ಕುಂದಾಪುರ	ಯಡ್ತರೆ	ಯಡ್ತರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸಂಕದ ಬಾಗಿಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
69	ಕುಂದಾಪುರ	ಬಿಜೂರು	ಬಿಜೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅರೆಕಲ್ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
70	ಕುಂದಾಪುರ	-----	-----

71	ಕುಂದಾಪುರ	ಸೇನಾಪುರ	ಸೇನಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಬಂಟ್ವಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
72	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಿರಿಮಂಜೇಶ್ವರ	ಕಿರಿಮಂಜೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಡೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
73	ಕುಂದಾಪುರ	ಕೊರ್ಗಿ	ಕೊರ್ಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಳಾರಿಕಲ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
74	ಕುಂದಾಪುರ	ವಕ್ಕಾಡಿ	ವಕ್ಕಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹೂವಿನ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಸರಳಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
75	ಕುಂದಾಪುರ	ಹೆಂಗವಳ್ಳಿ	ಹೆಂಗವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಕಿಬ್ಬೆಲು (ಗುಂಡುಕಲ್ಲು) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
76	ಕುಂದಾಪುರ	ರಟ್ಟಾಡಿ	ರಟ್ಟಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಅಜ್ಜರಕಲ್ಲು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
77	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಾಳಾವರ	ಕಾಳಾವರ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಡುಬೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ನಡುಬೆಟ್ಟು ಹಲ್ಲುರ ಮನೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
78	ಕುಂದಾಪುರ	ಶೇಡಿಮಮನೆ	ಶೇಡಿಮಮನೆ ಗ್ರಾಮದ ಗೋಳಿಗದ್ದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
79	ಕುಂದಾಪುರ	ಬಿಜೂರು	ಬಿಜೂರು ಗ್ರಾಮದ ಗಂಟೆ ಹೂಳೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
80	ಕಾರ್ಕಳ	ಬೋಳಾ	ಬೋಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಪಾಲಿಂಗೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
81	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಂಡೂರು	ಮುಂಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಸಚ್ಚರಿಪೇಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
82	ಕಾರ್ಕಳ	ಇನ್ನಾ	ಇನ್ನಾ ಗ್ರಾಮದ ದಾಸಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
83	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಂಡೂರು	ಮುಂಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಡಪುಕರಿಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

84	ಕಾರ್ಕಳ	ಯರ್ಲಪ್ಪಾಡಿ	ಯರ್ಲಪ್ಪಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ರಾಜರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
85	ಕಾರ್ಕಳ	ಈದು	ಈದು ಗ್ರಾಮದ ಬೊಳ್ಳೊಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
86	ಕಾರ್ಕಳ	ಸೂಡಾ	ಸೂಡಾ ಗ್ರಾಮದ ಮದ್ದಲ್‌ಬೈಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
87	ಕಾರ್ಕಳ	ಇನ್ನಾ	ಇನ್ನಾ ಗ್ರಾಮದ ಮರಳಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
88	ಕಾರ್ಕಳ	ಕಲ್ಯಾ	ಕಲ್ಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಂತಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
89	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುದ್ರಾಡಿ	ಮುದ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಕ್ಕೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
90	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಡಾರು	ಮುಡಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಡಾರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
91	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುದ್ರಾಡಿ	ಮುದ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಉಪ್ಪಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
92	ಕಾರ್ಕಳ	ಹಿರ್ಗಾನ	ಹಿರ್ಗಾನ ಗ್ರಾಮದತುಂಬೆ ಹಿತ್ತಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
93	ಕಾರ್ಕಳ	ದುರ್ಗಾ	ದುರ್ಗಾ ಗ್ರಾಮದ ಜೋಗುಳಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
94	ಕಾರ್ಕಳ	ಹೊಸ್ಮಾರು	ಹೊಸ್ಮಾರು ದೇವರಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
95	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಿಯಾರು	ಮಿಯಾರು ಗ್ರಾಮದ ನಲ್ಲಿಗುಡ್ಡೆ ಕೊಮಬರಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
96	ಕಾರ್ಕಳ	ನಾಡ್ವಾಲು	ನಾಡ್ವಾಲು ಗ್ರಾಮದ ಓದೂರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
97	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಾಳಾ	ಮಾಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಬಿದಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
98	ಕಾರ್ಕಳ	ಹೆಬ್ಬಿ	ಹೆಬ್ಬಿ ಗ್ರಾಮದ ಮೂರುಮುಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
99	ಕಾರ್ಕಳ	ಮಾಳಾ	ಮಾಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಗುಂಡಾವು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

ಅನುಬಂಧ-3

ವಿಧಾನಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ : 584

ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಗ್ರಾಮ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು
1	2	3	4
1	ಉಡುಪಿ	ಮುದರಂಗಡಿ	ಸಾಂತೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೇಜು ಪೂಜಾರಿ ಮನೆ ಬಳಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
2	ಉಡುಪಿ	ಮಲ್ಲಾರು	ಮಲ್ಲಾರು ಗ್ರಾಮದ ಗುಂಡರಕಟ್ಟು ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
3	ಉಡುಪಿ	ಪಿಲಾರು	ಪಿಲಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಂಬಳಗುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
4	ಉಡುಪಿ	ಶಿರ್ವಾ	ಶಿರ್ವಾ ಗ್ರಾಮದ ನಡಿಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
5	ಉಡುಪಿ	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು	ಹಿರೇಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದ ಅಶ್ವಧಕಟ್ಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
6	ಕುಂದಾಪುರ	ಅಂಪಾರು	ಅಂಪಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕುಬ್ಜಾ ನದಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
7	ಕುಂದಾಪುರ	ಸೇನಾಪುರ	ಸೇನಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಬಂಟ್ವಾಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
8	ಕುಂದಾಪುರ	ಕಂಬದ ಕೋಣೆ	ಕಂಬದ ಕೋಣೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಡಮಾವಿನ ಹೊಳೆಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಡೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

9	ಕಾರ್ಕಳ	ಬೋಳಾ	ಬೋಳಾ ಗ್ರಾಮದ ಪಾಲಿಂಗೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
10	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಂಡ್ಕೂರ	ಮುಂಡ್ಕೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸಚ್ಚರಿಪೇಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
11	ಕಾರ್ಕಳ	ಮುಡಾರು	ಮುಡಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಡಾರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
12	ಕಾರ್ಕಳ	ಹಿರ್ಗಾನ	ಹಿರ್ಗಾನ ಗ್ರಾಮದ ತುಂಬೆ ಹಿತ್ತಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
13	ಕಾರ್ಕಳ	ದುರ್ಗಾ	ದುರ್ಗಾ ಗ್ರಾಮದ ಜೋಗುಳಬೆಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಡ್ಡಲ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್
ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದ ಕುರಿತು

582; ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಡ್ಡಲ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮುದೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸದರ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿಧಿಯ ಮುಖಾಂತರ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಗೊಂದಲ ದಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಿಜವೇ?

ನಿಜವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವೇನು?

ಆ) ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದೆಯೇ;

ಇ) ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜನ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪದಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗಿರುವುದು ನಿಜವೇ?

ಈ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ್ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಹೌದು ನಿಜ

ಕಾರ್ಕಳ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹುಲಿಪಾರೆ-ಮೆಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ 97 ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಕಳ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೊಲ್ಲೂರು ವನ್ಯಜೀವಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 8-7-2012 ರಂದು ಅರಣ್ಯ ತಕ್ಷೀರು ಸಂ.03/12-13 ರಂತೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ

ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 15 ಜನ ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರು ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕರಣದ ಮುಂದುವರಿದ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಕುಂದಾಪುರ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಡ್ಕಲ್-ಮುದೂರು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ 68 ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಕುಂದಾಪುರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 8-7-2012 ರಂದು ಅರಣ್ಯ ತಕ್ಷೀರು ಸ.10/12-13 ರಂತೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 10 ಜನ ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕರಣದ ಮುಂದುವರಿದ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಆ) ಕುಂದಾಪುರ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು, ಲೋಕೋಪ-ಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ನಂ.2ನೇ ಉಪ ವಿಭಾಗ, ಕುಂದಾಪುರವರು ದಿನಾಂಕ: 05-07-2012ರಂದು ವಲಯ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ, ಕುಂದಾಪುರ ರವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಿದ್ದಾಪುರ ಹಳ್ಳಿಹೊಳೆ ಜಡ್ಕಲ್ ರಸ್ತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಸದರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಚರಂಡಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ತೆರವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಸದರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಮರಗಳನ್ನು ದಿನಾಂಕ 07-07-2012 ರಾತ್ರಿ ಕಡಿದಿರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಕಳ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಡಿತಲೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇ) ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜನ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪದಿಂದಾಗಲೀ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಕ್ರಮ ಕಡಿತಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಇರುವುದು ಈ ಘಟನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಎಸಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ

813; ಶ್ರೀ ಮರಿತಿಬ್ಬೇಗೌಡ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಮಜೂರಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು; (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)
- ಆ) ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಧನದ ಪೈಕಿ ಇದುವರೆಗೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು; (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)
- ಇ) ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಧನದ ಪಾವತಿ ಮಾನದಂಡಗಳೇನು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)
- ಈ) ಮಂಜೂರಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಾಕಿ ಹಣದ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು; ಯಾವ ಕಾಲ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ (ರಾಜು ಗೌಡ)

- ಅ) ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಧನದ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಷ	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು			
		ಮಂಡ್ಯ	ಮೈಸೂರು	ಚಾಮರಾಜ ನಗರ	ಹಾಸನ
1	2007-08	2079400	3570450	2313650	24003600
2	2008-09	7239600	7443650	407150	12301500
3	2009-10	19029050	31332300	5903230	28663200
4	2010-11	5314930	12089000	9747682	5502150
5	2011-12	9199200	13517000	4320800	1503800
	ಒಟ್ಟು	42862180	67952400	22692512	71974250

- ಆ) ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಧನದ ವಿವರಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಷ	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು			
		ಮಂಡ್ಯ	ಮೈಸೂರು	ಚಾಮರಾಜ ನಗರ	ಹಾಸನ
1	2007-08	800300	1308920	1668024	13490300
2	2008-09	962400	1620600	155476	3444475
3	2009-10	--	--	--	--
4	2010-11	--	--	--	--
5	2011-12	--	--	--	--
	ಒಟ್ಟು	1762700	2929520	1823500	16934775

- ಇ) ಸಹಾಯಧನ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಜೇಷ್ಠತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಅನುದಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ, ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ) ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸಹಾಯಧನದ ವಿವರಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಷ	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು			
		ಮಂಡ್ಯ	ಮೈಸೂರು	ಚಾಮರಾಜ ನಗರ	ಹಾಸನ
1	2007-08	1279100	2261530	645626	10513300
2	2008-09	6277200	5823050	251674	8857025
3	2009-10	19029050	31332300	5903230	28663200
4	2010-11	5314930	12089000	9747682	5502150
5	2011-12	9199200	13517000	4320800	1503800
	ಒಟ್ಟು	41099480	65022880	20869012	55039475

ಹಾಲಿ 2006-07 ನೇ ಸಾಲಿನ ವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಮಂಜೂರಾದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಹಾಯಧನ ಮಂಜೂರಾದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2007-08, 2008-09 : ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ

2010-11 : ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

614; ಶ್ರೀ ಮರಿತಿಬ್ಬೇಗೌಡ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ)

ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ;

ಆ) ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಇ) ಈ ರೀತಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಈ) ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ವರದಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೇ; ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೇನು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಉ) ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು? (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಸಚಿವರು)

ಅ) ಹೌದು

ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಷ	ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಹೆ)
1	2007-08	91434
2	2008-09	77329
3	2009-10	82098
4	2010-11	62697
5	2011-12	70958
6	2012-13 (ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ)	70736

ಆ) 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೊದಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 431 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 635 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನ್ನು ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿವ್ವಳ 222 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಇ) ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿತ, ನಗರೀಕರಣ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡಿನ ಧಾರಣೆಗಳ ಏರಿಳಿತ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಈ) ಇಲ್ಲ.

ಉ) ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಕೆಳಕಂಡ ಫಲಾನುಭವಿ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ/ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡಿ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ/ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು/ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಕೆಟಲಿಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ.
2. ರೇಷ್ಮೆ ವರದಾನ ಯೋಜನೆ.
3. ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ.
4. ಗಿರಿಜನ ಉಪ ಯೋಜನೆ.
5. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಯೋಜನೆಗಳು.
6. ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
7. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಲಸ್ಟರ್.
8. ಬೈವೋಲ್ಟೈನ್ ಬಿತ್ತನೆ ಗೂಡು ಉತ್ತೇಜಕಗಳು.
9. ದ್ವಿತಳಿ ಚಾಕಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚಗಳು.
10. ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೂತನ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ.

ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

1. ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ.

2. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ/ಚಾಕಿ ಹುಳುಗಳ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
3. ಬೆಳೆದ ಗೂಡುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
4. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ.

ಜಲಾಶಯಗಳ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ

636; ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ್ ರಾವ್ ಮಲ್ಕಾಪರೆ (ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಲಾಶಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಇವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿವೆ (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು)
- ಆ) ಪ್ರತಿ ಜಲಾಶಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಲಾಶಯಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭರ್ತಿಯಾದರೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ (ಪ್ರತಿ ಜಲಾಶಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು)
- ಇ) ಮೇಲ್ಕಂಡ ಜಲಾಶಯಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರತಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ (ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು)
- ಈ) ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ,

ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

- ಉ) ಈ ಪ್ರತಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹೂಳೆತ್ತಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು, ಈ ಪೈಕಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿನ ಜಲಾಶಯಗಳ ಹೂಳೆತ್ತಲು ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಲಾಶಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ 52 ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ರಾಜ್ಯದ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ/ಬಳಕೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಮೇಲ್ಕಂಡ ಜಲಾಶಯಗಳ ಪೈಕಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಹೂಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ

1	ತುಂಗಭದ್ರಾ	31.62 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
2	ಮಲಪ್ರಭಾ	2.775 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
3	ಭದ್ರಾ	2.152 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
4	ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ	2.35 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ

- ಈ) ರಾಜ್ಯದ ಬಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ, ಪ್ರಮುಖ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು

ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಹೂಳಿನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಟ್ರಯಲ್ ಡೆಡ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಹೂಳಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ. ಯೋಜನೆಯ ಸಾಧ್ಯ ಸಾಧ್ಯತಾ ಪಡೆದ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ, ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ನಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- ಉ) ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳಿನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನದ ಅಗತ್ಯತೆ ಈವರೆಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ-1

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಯೋಜನೆ ಹೆಸರು	ಸ್ಥಳ/ಜಿಲ್ಲೆ	ನೀರಿನ ಬಳಕೆ (ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಗಳಲ್ಲಿ
ಬೃಹತ್ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು			
1	ಬೆಣ್ಣೆತೊರಾ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	5.75
2	ಹಿಪ್ಪರಗಿ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	12.10
3	ಮಲಪ್ರಭಾ	ಧಾರವಾಡ	27.00
4	ಆಲಮಟ್ಟಿ	ಆಲಮಟ್ಟಿ	123.00
5	ನಾರಾಯಣಪುರ	ನಾರಾಯಣಪುರ	33.31
6	ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ	ಬೆಳಗಾವಿ	4.00
7	ನಿಂಗಟಲೂರು	ಗದಗ	18.55

8	ತುಂಗಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	12.24
9	ಹೇಮಾವತಿ	ಗೊರೂರು	4.00
10	ಕಬಿನಿ	ಮೈಸೂರು	4.40
11	ಯಗಚಿ	ಹಾಸನ	10.50
12	ಕಾರಂಜಾ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	18.00
13	ಘಟಪ್ರಭಾ	ಬೆಳಗಾಂ	83.83
14	ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ	ಮೈಸೂರು	49.45
15	ನುಗು	ಮೈಸೂರು	5.44
16	ಹಾರಂಗಿ	ಕೊಡಗು	8350
ಮಧ್ಯಮ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು:			
1	ಅಮರ್ಜಾ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	1.92
2	ಗಂಡೋರಿನಾಲಾ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	2.16
3	ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ ಕೆಳದಂಡೆ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	2.61
4	ಇಗ್ಗಲೂರು	ರಾಮನಗರ	0.00
5	ವಾಟೆಹೊಳೆ	ಹಾಸನ	2.40
6	ಅಂಬ್ಲಿಗೋಳ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1.10
7	ಅಂಜನಾಪುರ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	2.50
8	ಅರೆಶಂಕರ	ಬಿಜಾಪುರ	0.20
9	ಚಂದ್ರಂಪಳ್ಳಿ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	1.90
10	ಚಿತ್ರವಡಗಿ	ಬಿಜಾಪುರ	0.10
11	ಧರ್ಮ	ಧಾರವಾಡ	1.10
12	ಗಾಯತ್ರಿ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	0.45
13	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	2.00
14	ಹತ್ತಿಕುಣಿ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	0.40
15	ಕಲಾಸ್ಕೋಪ್	ಬಿಜಾಪುರ	0.14

16	ನಾಗಥಾಣ	ಬಿಜಾಪುರ	0.12
17	ನಾರಿಹಳ್ಳ	ಬಳ್ಳಾರಿ	0.90
18	ರಾಮನಹಳ್ಳ	ಬಿಜಾಪುರ	0.32
19	ಸೌದಾಗರ್	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	0.26
20	ಮುಲ್ಲಾಮಾರಿ ಮೇಲ್ದಂಡೆ	ಬೀದರ್	1.08
21	ಮಸ್ತಿನಾಲಾ	ರಾಯಚೂರು	0.78
22	ಹರಿನಾಲಾ	ಬೆಳಗಾಂ	0.64
23	ಹಿರೇಹಳ್ಳ	ರಾಯಚೂರು	2.04
24	ಬೈರಮಂಗಳ	ಕನಕಪುರ/ಬೆಂಗಳೂರು	1.00
25	ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ	ಮೈಸೂರು	0.70
26	ಹೆಬ್ಬೆಹಳ್ಳ	ಮೈಸೂರು	0.40
27	ಗುಂಡಾಲ್	ಮೈಸೂರು	1.40
28	ಕಣ್ಣ	ರಾಮನಗರ	1.20
29	ಮಂಗಳ	ತುಮಕೂರು	0.60
30	ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ	ತುಮಕೂರು	4.00
31	ಸುವರ್ಣಾವತಿ	ಚಾಮರಾಜನಗರ	3.60
32	ಚಿಕ್ಕಿಹೊಳೆ	ಕೊಡಗು	0.80
33	ಅರ್ಕಾವತಿ	ರಾಮನಗರ	3.08
34	ತಾರಕ	ಮೈಸೂರು	3.20
35	ವಂಚನಬೆಲೆ	ರಾಮನಗರ	0.80
36	ಚುಲ್ಕಿನಾಲಾ	ಬೀದರ್	1.17

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ. ಸಂಬಂಧಿತ ನಾಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ.

ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ

637; ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ್‌ರಾವ್ ಮಲಕಾಪೂರೆ (ವಿಧಾನಸಭೆ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇವು ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ;
- ಆ) ಈ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ;
- ಇ) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತ್ತುಲು ಮತ್ತು ಈ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು? (ಪ್ರತಿ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಣದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು)

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆ) ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆನಂದ್																		
ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥರಾವ್, ಮಲಕಾಪುರ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು ಇವರ ಪ್ರಸಂ.637																		
Sl No	Name of Taluk	Constituency	Name of the Tank	Cost of Construction (lakhs)	Year of Construction	Capacity of the Tank (mcf)	Designed Atchkat Hectares	Actual Atchkat being Irrigated at present (Hectares)		Minor Irrigation Expenditure incurred for Rejuvenation/Desilting/Restoration (Rs. in Lakhs)				J.S.Y.S Expenditure incurred for Rejuvenation/Desilting/Restoration (Rs. in Lakhs)				
								2010-11	2011-12	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	
1	Bhalki	Bhalki	Bhalki tank	7.60	Before SRC	38.88	255	0.00	61.11	0.00	0.00	16.81	32.08	0.00	0.00	0.00	0.00	
2	Bhalki	Bhalki	Ambesangavi tank	6.10	1974	27.65	206	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.03	29.55	0.00	
3	Bhalki	Bhalki	Haihipparga tank	9.85	1971	74.00	360	153.38	162.68	0.00	0.00	19.13	36.46	0.00	0.00	0.00	0.00	
4	Bhalki	Bhalki	Hupla tank	13.00	1981	20.70	234	0.00	7.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5	Bhalki	Bhalki	Kosam tank	1.00	1976	10.09	49	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.15	16.81	0.00	
6	Bhalki	Bhalki	Dhannura tank	3.12	1971	13.09	134	0.00	0.00	0.00	0.00	0.45	16.31	0.00	0.00	0.00	0.00	
7	Bhalki	Bhalki	Jaigaon tank	1.68	1986	10.15	87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.67	20.08	0.00	
8	Bhalki	Bhalki	Kalasdal -II P.T.(RIDF-VIII)	29.90 /30.00	2003	7.80	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
9	Bhalki	Bhalki	Kalasdal-1 Tank	103.00	2010	12.57	75	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
10	Bhalki	Bhalki	Methi Melkunda P.T.	14.00	2007	3.64	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
11	Bhalki	Bhalki	Kon Melkunda PT.	30.00	2008	2.33	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
12	Bhalki	Bhalki	Tegampur PT.Site -I	30.00	2008	1.21	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
13	Bhalki	Bhalki	Khanapur PT	30.00	2010	3.54	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
14	Bhalki	Bhalki	Keroor PT	30.00	2012	6.520	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
15	Bhalki	Bhalki	Attargar PT	26.00	2012	2.650	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
16	Basavakalyan	Basavakalyan	Chicknagaon tank	8.36	1981	34.78	225	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.37	20.23	0.00
16.7	Basavakalyan	Basavakalyan	Bet Balkunda tank	24.82	1978	141.58	1080	0.00	76.18	0.00	0.00	9.94	104.7	0.00	0.00	0.00	0.00	
18	Basavakalyan	Basavakalyan	Narayanpur tank	5.00	Before SRC	24.00	77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.67	45.60	11.65	
19.3	Basavakalyan	Basavakalyan	Partapur tank	5.00	Before SRC	32.00	77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.20	8.93	0.36	
20	Basavakalyan	Basavakalyan	Kalkhora tank	3.25	1973	17.38	122	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.65	18.50	1.23	

No	Taluk	District	Tank	Construction (lakhs)	Construction	of the Tank (mcrft)	Atchkat Hectares	Irrigated at present (Hectares)		Expenditure incurred for Rejuvenation/Desilting/Restoration (Rs. In Lakhs)				Expenditure incurred for Rejuvenation/Desilting/Restoration (Rs. In Lakhs)			
								2010-11	2011-12	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
43	Bidar	Bidar	Markhal tank.	20.20	1981	56.40	308	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.06	0.00	0.00	0.00	0.00
44	Bidar	Bidar	Alamber tank	17.31	1983	49.75	403	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
45	Bidar	Bidar	Almaspur tank (WBA)	135.60	1986	30.86	550	22.37	13.62	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.55	10.84	0.00
46	Bidar	Bidar	Gumma PT	30	2009	2.05	40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
47	Bidar	Bidar (South)	Aurad(Sirsi) tank	0.18	1961	37.78	54	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.39	0.00	0.00	0.00	0.00
48	Bidar	Bidar (South)	Shahapur tank.	0.85	1969	5.42	41	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
49	Bidar	Bidar (South)	Andura Tank.	0.94	1966	8.46	46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
50	Bidar	Bidar (South)	Khashampur	0.17	1960	34.49	47	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.81	0.41	0.16
51	Bidar	Bidar (South)	Malkapur tank.	1.46	1961	13.50	49	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
52	Bidar	Bidar (South)	Solpur tank	0.59	1961	18.66	51	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
53	Bidar	Bidar (South)	Sindhol tank	0.79	1960	10.73	58	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.64	6.83	0.00
54	Bidar	Bidar (South)	Mannali tank	1.09	1960	21.49	66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.11	3.61
55	Bidar	Bidar (South)	Nizampur tank	1.06	1977	11.62	67	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56	Bidar	Bidar (South)	Andurwadi tank	2.91	1975	20.78	93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
57	Bidar	Bidar (South)	Bellura tank	1.83	1966	16.53	96	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58	Bidar	Bidar (South)	Bowagi tank	1.10	Before SRC	47.76	132	71.63	42.22	0.00	0.00	0.00	10.61	0.00	0.00	0.00	0.00
59	Bidar	Bidar (South)	Sikandrapur tank	5.47	1977	15.24	142	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
60	Bidar	Bidar (South)	Chatnalli wadi tank	3.12	1977	5.29	139	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
61	Bidar	Bidar (South)	Ayaspur tank	0.00	Before SRC	10.00	45	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
62	Bidar	Bidar (South)	Kanganikot tank (RIDF-I)	20.20	1998	8.47	112	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
63	Bidar	Bidar (South)	Hokarana(B) tank (RIDF-I)	13.30	1998	5.30	70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.01	4.23	0.00

ಬೀದರ್ ರೇಷ್ಮೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ

638; ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥರಾವ್ ಮಲ್ಲಾಪೂರೆ (ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು; ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ;
- ಆ) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ; ಅವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ;
- ಇ) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು; ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿವೆ? (ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯು ಕೆಳಕಂಡ ಫಲಾನುಭವಿ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ/ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡಿ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ/ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು/ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಕೆಟಲಿಟಿಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ.
2. ರೇಷ್ಮೆ ವರದಾನ ಯೋಜನೆ.

3. ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ.
4. ಗಿರಿಜನ ಉಪ ಯೋಜನೆ.
5. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಯೋಜನೆಗಳು.
6. ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
7. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಲಸ್ಟರ್.
8. ಬೈವೋಲ್ಟೈನ್ ಬಿತ್ತನೆ ಗೂಡು ಉತ್ತೇಜಕಗಳು.
9. ದ್ವಿತಳಿ ಚಾಕಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚಗಳು.
10. ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೂತನ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ.

ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

1. ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ.
2. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ/ಚಾಕಿ ಹುಳುಗಳ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
3. ಬೆಳೆದ ಗೂಡುಗಳ ಎಲೆವಾರಿಗಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
4. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ.

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ 108 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 404 ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿದ್ದು 325 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಹೆಕ್ಟೇರು)	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ರೇಷ್ಮೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಬೀದರ್	26	29	13
2	ಭಾಲ್ಕಿ	53	73	17
3	ಔರಾದ	63	69	30
4	ಹುಮನಾಬಾದ	120	143	31
5	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	63	90	17
	ಒಟ್ಟು	325	404	108

ಆ) ಮೇಲಿನ 'ಅ' ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೀಲರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ/ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದ ಭಾಗೀದಾರರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ/ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ರೇಷ್ಮೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಬೀದರ್
2. ರೇಷ್ಮೆ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಬೀದರ್
3. ರೇಷ್ಮೆ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಹುಮನಾಬಾದ್
4. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕೋಠಿ, ಬೀದರ್
5. ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಹುಮನಾಬಾದ್
6. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ಔರಾದ್
7. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ಭಾಲ್ಕಿ
8. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ
9. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ಬೀದರ್

10. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ಹುಮನಾಬಾದ್

ಇ) ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವರಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ವಿವರಗಳನ್ನು ವರ್ಷವಾರು, ವಿದಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೇಲಿನ 'ಅ' ನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ವಿವರಗಳು

(ಆರ್ಥಿಕ ₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಷ	ಬೀದರ್ ಉತ್ತರ		ಬೀದರ್ ದಕ್ಷಿಣ		ಬೀದರ್		ಹುಮನಾಬಾದ		ಭಾಲ್ಕಿ		ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ		ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು	
		ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆರ್ಥಿಕ	ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ
1	2008-09	0.850	3	6.609	106	3.805	70	10.681	152	8.509	95	4.170	63	34.624	558
2	2009-10	0.041	1	7.759	64	3.986	65	9.151	118	7.684	98	0.954	39	29.575	444
3	2010-11	0.150	3	8.093	80	6.829	72	14.906	146	8.923	87	3.497	52	42.398	525
4	2011-12	3.352	27	10.993	114	20.612	215	27.604	266	15.543	156	9.377	134	87.481	1087
	ಒಟ್ಟು	4.393	34	33.454	364	35.232	422	62.342	682	40.659	436	17.998	288	194.078	2614

ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬಗ್ಗೆ

233; ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಾಗರಾಜ್ (ಸಂದೇಶ್ ನಾಗರಾಜ್)

- ಅ) ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? ಇವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ;
- ಆ) ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ;
- ಇ) ಇವರುಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ; ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿವರ ನೀಡುವುದು;
- ಈ) ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು-ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟು? (ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೇಶ್ವರ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಗುರ್ತಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ವನ್ಯಜೀವಿ ಧಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿವರ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ	ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಭದ್ರಾ	3
2	ಕುದುರೆಮುಖ	104
3	ದಾಂಡೇಲಿ	16
4	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	96

5	ಬಿ.ಆರ್.ಟಿ.	1484
6	ಕಾವೇರಿ	108
7	ಬಂಡೀಪುರ	103
8	ಮಡಿಕೇರಿ	61
9	ನಾಗರಹೋಳೆ	1412
ಒಟ್ಟು		3387

ಇವರು ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

- ಆ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವ) ಅಧಿನಿಯಮ-2006ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಅದರನ್ವಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನುಸಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಹೊರಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ನವದೆಹಲಿರವರು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ₹ 10.00 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ

ಹುಲಿತಾಣಗಳು/ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಇ) ಹುಲಿಸಂರಕ್ಷಿತ ತಾಣಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರಾಧೀಕಾರ, ನವದೆಹಲಿರವರು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಅ) ಒಂದನೇ ಆಯ್ಕೆ: ಫಲಾನುಭವಿ ಕುಟುಂಬ ಪುನರ್ವಸತಿಗೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತ (₹ 10.00 ಲಕ್ಷ)ವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಗದು ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಫಲಾನುಭವಿ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇರಿಸಲಾಗುವುದು.

(ಆ) ಎರಡನೇ ಆಯ್ಕೆ: ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು.

1	2 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 35.
2	ಹಕ್ಕುಗಳ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 30.
3	ಮನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 20.
4	ಧನ ಸಹಾಯ	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 05.
5	ರಸ್ತೆ, ನೀರಾವರಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್,	ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 10.

	ಒಳಚರಂಡಿ, ಸಮುದಾಯ ಭವನ ಮುಂತಾದ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	
--	--	--

ಈ) ಮೈಸೂರು-ಚಾಮರಾಜನಗರ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

1	ಬಂಡೀಪುರ	103
2	ಮಡಿಕೇರಿ	61
3	ಬಿ.ಆರ್.ಟಿ.	1484
4	ಹುಣಸೂರು	1412

(ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು-ಚಾಮರಾಜನಗರ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ

234; ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಾಗರಾಜ್ (ಸಂದೇಶ್ ನಾಗರಾಜ್) (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

- ಅ) ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು;
- ಆ) ಈ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಇ) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಮಾತ್ರ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ತೊಂದರೆ ಏನು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)

ಈ) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಗರಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಣೆ ನಗರವಾದ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ;

ಉ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಈ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು;

ಊ) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವಂತೆಯೇ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 5 ಭಾರಿಯಾದರು ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದೇ? (ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತ ಭರವಸೆ ನೀಡುವುದು)

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

ಅ) 2006 ರಿಂದ 2012ರವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿವಿಧ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 32 ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ₹ 5,18,42,848/- ಮಾತ್ರ.

ಆ) ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಂತರ ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇ) 2006 ರಿಂದ 2012ರವರೆಗಿನ 22 ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ/ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ) ಹೌದು

ಉ) 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 2012ರ ಡಿಸೆಂಬರ್/2013ರ ಜನವರಿ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ೊ) ಆಯವ್ಯಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂತರ್ಜಲದ ಬಗ್ಗೆ

247; ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ)

- ಅ) ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ವೆಷ್ಟು?
- ಆ) 1995 ರಿಂದ ಈವರೆಗಿನ ಅಂತರ್ಜಲದ ಕುಸಿತವೆಷ್ಟು (1995, 2000, 2005 ಹಾಗೂ 2012 ಅನುಗುಣವಾಗಿ);
- ಇ) ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು?
- ಈ) ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು)

- ಅ) ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವು ಕ್ರಮವಾಗಿ 23.02 ಮೀ ಮತ್ತು 26.35 ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಆ) ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವು 1995 ರಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುತ್ತದೆ.

(ಕಿ.ಮೀ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ಜಿಲ್ಲೆ	1995	2000	2005	2012	1995 ರಿಂದ ಈವರೆಗಿನ ಕುಸಿತ
ಕೋಲಾರ	10.84	13.17	19.52	23.02	12.18
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	16.01	18.03	22.65	26.35	10.34

ಇ) ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ, ಜಲಾಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಮತ್ತಿತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವಿಕೆ, ನಾಲಾಬಂದ್, ತಡೆಗೋಡೆ, ಗಲ್ಲಿಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಅಂತರ್ಜಲ ಕೃತಕ ಮರು ಪೂರೈಕೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿವೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿವೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತ ತಡೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿನಿಯಮನ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಧಿನಿಯಮ 2011 ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ 2012ನ್ನು ಶಾಸನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ) ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ 19 ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾದೀಕಾರದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅತಿ ಬಳಕೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವ 35 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ) ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕುಸಿತವಿದ್ದು, ಏರಿಕೆ ಇರವುದಿಲ್ಲ.

ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಗುವ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರ) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

I. ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

1976ರ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಲಂ 47(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ ಹಾಗೂ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.

ಕಂಪನಿ ಕಾಯ್ದೆ 1956ರ ಪರಿಚ್ಛೇದ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಕೆಬಿಟ್) 2009-10 ಮತ್ತು 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ 2005ರ ಕಲಂ 25(4)ರ ಪ್ರಕಾರ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

II. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ, (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ,

1993ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ 262(3)ರ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ,

III. ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅಶೋಕ್ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

1950ರ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಲಂ 35(2) ಮತ್ತು 33(4)ರ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತ ವರದಿ.
2. ವಾಯುವ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.
3. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತ ವರದಿ. ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

IV. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ (ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಾನೂನು, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲಮಂಡಳಿ ಸಚಿವರು) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

1987ರ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ 48(5) ಹಾಗೂ 49ರ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಕಾರವಾರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.
2. ಕೆ.ಬಿ.ಎಫ್ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
3. ಹಾವೇರಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾದೀಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.

4. ರಾಮನಗರ-ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
5. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
6. ಗದಗ-ಬೆಟಗೇರಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
7. ಮಡಿಕೇರಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
8. ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
9. ಮಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
10. ಉಡುಪಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
11. ತುಮಕೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
12. ಹಾಸನ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.
13. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾಯ್ದೆ 1973ರ ಕಲಂ 42ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಣಾ ವರದಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌರನಿಗಮಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಲಂ 99(10)ರ

1. ಬೆಳಗಾವಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆಗೊಳಿಸಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

V. ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ಯೋಗೀಶ್ವರ್ (ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

ಕರ್ನಾಟಕ ಜೈವಿಕ ವೈವಿದ್ಯ ನಿಯಮ 2005ರ ಕಲಂ 19(3) ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಜೀವವೈವಿದ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.

ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1974ರ ಕಲಂ 40(7)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ 2008-09, 2009-10 ಮತ್ತು 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಪಲ್ಫ್‌ವುಡ್ ನಿಯಮಿತದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಣಾ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

VI. ಶ್ರೀ ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಬಂಧಿಖಾನೆ ಸಚಿವರು) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಡಾ: ಬಾಬುಜೀವನರಾಂ ಚರ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ 2009-10ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

VII. ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

ಕಾಡಾ ಅಧಿನಿಯಮ 1950ರ ಕಲಂ 25ರ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಭದ್ರಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ,

VIII. ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ವಿ ಕತ್ತಿ (ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಧಿನಿಯಮ 2009ರ ಕಲಂ 57 ಹಾಗೂ 43ರ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 2008-09ನೇ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
2. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ, ರಾಯಚೂರು, ಇದರ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.

3. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ಇದರ 2007-08 ಮತ್ತು 2008-09ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗೆ ಅನುಸರಣಾ ವರದಿ.

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆಗ್ರೋಕಾರನ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.
3. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ಪ್ರಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ. ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

- IX. ಶ್ರೀ ರೇವೂನಾಯಕ್ ಬೆಳಮಗಿ (ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಸಚಿವರು) ಅವರ ಪರವಾಗಿ**

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ 2009-10ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾಂಪ್ಲೆ 2004ರ ಕಲಂ 43ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೀದರ್‌ನ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗೆ ಅನುಸರಣಾ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ,

X. ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ, (ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

1994ರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಲಂ 25(2)ರ ಮೇರೆಗೆ:

1. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 2009-10ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಯ್ದೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ಆಕ್ಟ್ 22 ಆಫ್ 1986)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

XI. ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ವಸತಿ ಸಚಿವರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

1962ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿ.

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ

XII. ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಶ್ ರುದ್ರಪ್ಪ ನಿರಾಣಿ (ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು) ಅವರ ಪರವಾಗಿ

ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ ಕಲಂ 619(ಎ)ರ ಮೇರೆಗೆ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ,

XIII. ಶ್ರೀ ಕಳಕಪ್ಪ ಜಿ. ಬಂಡಿ (ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು)
ಅವರ ಪರವಾಗಿ

ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ 1995ರ ಕಲಂ 65(2)ರ ಮೇರೆಗೆ

2. ರಾಜ್ಯ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿಯ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಸ್ತಾವ

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಜ್ಯ ಅನಾಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ 23.7.2012 ರಂದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸದನದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಸದರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಬದಲು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಈ ಸದನ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಏನೆಂದರೆ;

“ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಬದಲು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು”

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ವರದಿಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವುದು

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ (ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ನಾನು ಸಮಿತಿಯ 67ನೇ, 68ನೇ ಹಾಗೂ 69ನೇ ವರದಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ವರದಿಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಶೂನ್ಯವೇಳೆ, ಇವತ್ತು ಶೂನ್ಯವೇಳೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು

ವಿಷಯ: ತೋಳಗಳ ದಾಳಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಡಬೂಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 4.7.2012 ರಂದು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ತರಲು ಹೋದಾಗ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಪ್ಪ (25) ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಾ ನರಸಪ್ಪ (08) ಇವರ ಮೇಲೆ ತೋಳ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಮರತೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜೀಬಾ ಎಂಬ ವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ತೋಳ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ಸಾವು ನೋವಿನ ಮಧ್ಯೆ

ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದ ಬಸವೇಶ್ವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ನಾನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾದಗಿರಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವಾರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ಜೀವ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಕುರಿತೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳು ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿವೆ, ಅವುಗಳ ಹಸಿವಿನ ದಾಹ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಎರಗಿ ಗಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಅತಿಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ತೋಳ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿಯವರಿಂದ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಷಯ: ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವೀರಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಾಳೆ 26ನೇ ತಾರೀಖು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ವಿಜಯೋತ್ಸವದ ದಿನ, ಹುತಾತ್ಮರಿಗೆ

ಗೌರವ ಸಮರ್ಪಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇವತ್ತಿನ ಸಂಜೆಯ ಒಳಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಆ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಶಕ್ಕೆ 1947 ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು. ಆ ದಿವಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಅಭದ್ರಗೊಳಿಸಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಸಾರಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ವೀರಯೋಧರು ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಭಾರತಸೇನೆ, ವಾಯುಪಡೆ ಮತ್ತು ನೌಕಾಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೀರ ಮರಣವನ್ನು ಅಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. 1947ರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ 360. ಇದೇ ತಿಂಗಳು 26ರಂದು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯುದ್ಧದ ವಿಜಯೋತ್ಸವದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಈ ಒಂದು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವೀರ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ವೀರ ಯೋಧರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವೀರ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದ ಇಂತಹ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ವಿತರಿಸಿರುವ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪಾಸುಗಳು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಲೋಪ. ಕರ್ನಾಟಕದ (ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬಿಟ್ಟು) ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಿರುವ ವೀರಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಲೋಪವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಿ, ವೋಲ್ವೋ ಬಸ್ಸುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ

ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವೀರ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದ ಯೋಧರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಇದೇ ಜುಲೈ 26, ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯುದ್ಧದ ವಿಜಯೋತ್ಸವ ದಿನದಂದು ಹುತಾತ್ಮರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸುವರ್ಣ ಟಿ.ವಿ. ಚಾನಲ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಜೆ ಒಳಗೆ ಈ ಕುರಿತು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿಷಯ: ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈಲಿನಿಂದ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ಯುವತಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿರುವ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮಧುಸೂದನ್ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 'ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈಲಿನಿಂದ ಯುವತಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿದ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: 25.07.2012 ರಂದು ಅಂದರೆ, ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಧ್ಯೆ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯುವತಿಯರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಿಂದುಜಾ

ಗಾರ್ಮೇಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರಂನ ಸಿದ್ದರಾಜು ಅವರ ಪುತ್ರಿ ಆಶಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ ನಿಮಿತ್ತ ಮಂಗಳವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಯಶವಂತಪುರ-ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಮನಗರ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿ ರೈಲನ್ನೇರಿದ ನಾಲ್ವರು ಯುವಕರಾದಂತಹ ಅಕ್ಟರ್, ಇಬ್ರಾಹಿಂ, ಅಮ್ಜಾದ್ ಮತ್ತು ಸುಬ್ಬಾನ್ ಇವರು ಆಕೆಯನ್ನು ಚುಡಾಯಿಸಲಾಗಿ, ಹಣದ ಆಮಿಷ ತೋರಿಸಿ ಅನೈತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಂಗಾಲಾದ ಯುವತಿ ಮದ್ದೂರು ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ನೀಡಲು ಮುಂದಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು ಬಳಿ ಬಂದ ಯುವಕರು ಈಕೆಯನ್ನು ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ದೂಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ತರಹದ ಅತಿರೇಕದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಪುಂಡರ ಗುಂಪನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಈಕೆಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಪೊಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರಕ್ಷಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಭಟ್‌ರವರ ವಿಷಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲ.

ಡಾ: ಎಸ್.ಆರ್. ಲೀಲಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ...

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಡಾ: ಎಸ್.ಆರ್. ಲೀಲಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮತ್ತೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಘಟನೆ ಆಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಘಟನೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇನು ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. Therefore, I think they are encouraged to continue with the same fault. ಅದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ telecommunication ಗೋಪುರಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆಯದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ.

.....

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಕೆಲವು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಓದ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕ್ಷಮಿಸಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೋಟಿಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಎರಡು-ಮೂರು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು approve ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನೊಂದೆರಡನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವುದು approve ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು-ಮೂರು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡುವ ಪರಿಪಾಠ

ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನೀವು ಎರಡು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಕೆಲವು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು allow ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಬಂದರೆ total ಆಗಿ disallow ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ವಿಷಯ: 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಅರುಣ ಶಹಾಪುರ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ 2007ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೌನ್ಸೆಲಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸಾರ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಅಂಗವಿಕಲ, ವಿಧವಾ ಹಾಗೂ ದಂಪತಿಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಘಟಕ/ಅಂತರ ವಿಭಾಗ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತುರ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬರದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ನಾನು ಒಂದು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಾನು ನೋಟಿಸ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ regular notice ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ 25 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಲಾಟರಿ ಮೂಲಕ ಎತ್ತುತ್ತೇವೆ. ಲಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಮರಳಿನ ದಂಧೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆ ವಿಷಯ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮರಳಿನ ದಂಧೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳೆಲ್ಲಾ ಜೆ.ಸಿ.ಬಿ. ತಂದು ಬಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆ

ವಿಷಯ: ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕನಕಪರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿ ಶಿವನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೆ ನಂ.62 ರಲ್ಲಿ ಐದು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾಯ್ದೆ, 1964 ಕಲಂ 71 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತುಗೊಳಪಟ್ಟು ಚೆಕ್‌ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, . . .

. . .

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆ ವಿಷಯ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜೆ.ಸಿ.ಬಿ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮರಳು ಬಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರೋಣವೆಂದರೆ ನೀವು ನಮಗೊಂದು ಅವಕಾಶವೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ, ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನೀವು ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಮರಳಿನ ದಂಥೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲವೆ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮರಳಿನ ದಂಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಕ್ಷಮಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ, ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಇರುವ ವಿಷಯ. ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? I am really sorry. ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಶಾಂತೇಗೌಡರವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನದ ಪದ್ಧತಿ, ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ಸಮಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಒಂದು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟು ಸಮಯದೊಳಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಚರ್ಚೆ ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ನಂತರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬಹುದು. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಡವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಶೋಭೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಆಯುಷ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿಯವರು ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿಯವರು ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರೇ, ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಚಿವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಆರು ದಿವಸಗಳಾಗಿದೆ. ಅಧಿವೇಶನದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಮೂರು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಷ್ಟೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ extensive ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ನೀವೂ ಮಾತನಾಡಿ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಕುಂಡಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾವೇ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಾನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ತಾವು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಾನಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರ ಎದುರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಗಡಿಯಾರಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ಮುಗಿಸಿ. ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ

ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ, ಹೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಬರದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗೂ ಸಹ 15 ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನನಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 15 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂತೋಷ. 15 ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನೀವೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಬೇಡಿ. 15 ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೋ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದರು, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಡಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- 5 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಅದರೊಳಗಡೆಯೇ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಬೇಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸೋಣ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲೆಂದು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಡುವೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದರೆ 15 ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಹೆಚ್. ವಿಜಯ ಶಂಕರ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶ್ರೀಯುತ ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯವರು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ. ತಾವು ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಭಿನಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಂತರ ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಥವಾ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರಜೋಳ ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸುವುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡಲೇ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಹೆಚ್. ವಿಜಯ ಶಂಕರ:- ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಶಶಿಕಲ್ ಜಿ. ನಮೋಶಿ:- ನೀವು ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, 20 ದಿವಸಗಳಿಂದ ರಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತಯ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಹ A.E.E. (Assistant Executive Engineer) ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಲಿಂಗಾಯಿತ community ಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಯುತ ಏಕಾಂತಯ್ಯ ಲಿಂಗಾಯಿತ community ಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, 3 ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರಳಾಪುರ ಎನ್ನುವಂತಹ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ಕೆರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಕೆರೆ ಇದೆ. ಅದರ desilting ಸೇರಿ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು, ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಂತಹದ್ದು ಇದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು record ನಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನೋಡೋಣ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

Sri M.C. NANAIAH:- Let's set the records straight. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತಹದ್ದು record ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಉತ್ತರ ಏನಾಗಿದೆ, ಆ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಉತ್ತರವೂ record ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆಯಿತು, ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಶ್ರೀಯುತ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ ರವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ 15 ನಿಮಿಷಗಳು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಹೌದು. ಪ್ರಾರಂಭವಾದಗಿನಿಂದ 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. 12-10 ರವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ನಿಯಮ 68ರ ಮೇರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಜನ ಹಾಗೂ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತತ ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ 124 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು. ರೈತರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಬರಗಾಲ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಜೂನ್ 8 ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜೂನ್ 20ನೇ ತಾರೀಖು ಮಳೆ ಬಂತು. ಮಳೆ ಬಂದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೆಳೆಗಳೇನು ಇವೆ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ನವಣಿ, ಸಜ್ಜೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಸುಮಾರು 2-3 ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಕೇವಲ 60 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ ಅಂದರೆ ಹೆಸರು,

ಉದ್ದು, ಸಜ್ಜೆ ಬೆಳೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ, ಅದನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣದಿಂದ ಮುಂದೆ ಜೋಳ, ಗೋದಿ, ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯದನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಘೋಷಣೆಯಾಯಿತು. ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಲ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ sick ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ರೈತರ ಬೆಳೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಬರಗಾಲದಿಂದ ತತ್ತರಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ, ಸೊಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ರೈತರು ಬೆಳೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದರ ವಿಮೆ ಸಂಬಂಧ ಹಣವನ್ನು cut ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ, ರೈತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಜೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 6 ಜನ ಮಂಡಕ್ಕೆ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದವರ ಪೈಕಿ ಮೂರು ಜನ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನರೇಗಾ (N.R.E.G.A.) ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೇ ಸತತವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೇಸತ್ತು ಹೋದರು, ಮುರ್ತುಜಾ ಎನ್ನುವಂತಹ minority community ಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ 7 ಜನ ಸದಸ್ಯರು

ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬರಗಾಲ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ಜನ ಮಂಡಕ್ಕೆ ತಿಂದು ಆ ಪೈಕಿ 3 ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇನ್ನೊಂದು 'ಮಂದೆವಾಲ' ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ನೀರಿನ ದಾಹನೀಗಿಸಲು ಹಳೆ ನಿಜಾಮನ ಕಾಲದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಮ್ಮ ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ಇಳಿದು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಣ್ಣನೂ ಕೂಡ ಅವನನ್ನು ಬದುಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡ ಸತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ರೈತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಮಕ್ಕಳು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯಾಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. 3 ಜನ ತೀರಿ ಹೋಗಿ, ಇವತ್ತು 3 ಜನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಇಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಅವರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಬಸವೇಶ್ವರ ಎನ್ನುವಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ 60-70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಲವೂ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಪೂನಾ, ಬಾಂಬೆ, ಗೋವಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಗುಳೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದಾಗ ಅಪಘಾತವಾಗಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಕಳೆದ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಬಾರಿ 30 ಜನ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ 40 ಬಿಜಾಪುರ ದಿಂದ ಗುಳೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ತಮ್ಮ ಜೀವ ಹಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಸುಮಾರು 6-7 ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಈ ಹೂಳು ಎತ್ತುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು 7 ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಜುಗೌಡ ರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜುಗೌಡ (ಸಣ್ಣಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ yield ಆಗಬೇಕು ಕಳೆದ ಸಲ ನಾರಾಯಣಪುರ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ:- ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. 6 ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೆ ನೀರನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವನೇ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜುಗೌಡ:- ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಸಂದೇಶ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ನಾನು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಪ್ರಿಲಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು 6 ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜುಗೌಡ:- ಬಂದ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 25ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ...

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರಜೋಳರವರಿಗೂ ಸಹ ನೀರು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಹರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ off-season work ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಕಾಲುವೆ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳ ಗೇಟ್ ದುರಸ್ತಿ ಗೇಟ್‌ಗೆ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯುವಂತದ್ದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಾಸಕರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀರು ಬಿಡತಕ್ಕಂಥಹ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದರೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ನದಿಗಳಿಗೆ ಸತತವಾಗಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಶುರುವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಆದರೂ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ್ಯಾವಾಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿದ್ದು, ಅವರ ಬಳಿಯೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಾನಂದಗೌಡರವರು ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಆ ನದಿಗಳಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಮುರುಗೇಶ್ ನಿರಾಣಿಯವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ಕತ್ತಿ ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ

ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲರತಕ್ಕಂತಹ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ನದಿಗೆ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸುಮಾರು ನೂರಾರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜೇವರ್ಗಿ, ಅಫಜಲ್‌ಪುರ್, ಯಾದಗಿರಿ, ಸುರಪುರ ಶಹಾಪುರ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲರತಕ್ಕಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಯೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಮೇವು ಇಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈ ಬರಗಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಈ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ, ಕಾರಂಜಾ ಮತ್ತು ಮಂಜ್ರಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಹಿರೇಹಳ್ಳಿ, ಬೆಣ್ಣೆತೊರೆ, ಅಮರ್ಜಾ, ಗಂಡೋರಿ ಮತ್ತು ಬೋರಿ ನದಿಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜೀವ ನದಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗದೆ ಅದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರೇ ಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಂಶವು ಸೇರಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುಡಿದಿರತಕ್ಕಂತಹವರು ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ಒಟ್ಟು 36,670 ಸೆಲೆಗಳು ಏನು ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ 25,094 ಸೆಲೆಗಳು ಸಜೀವವಾಗಿವೆ. ಈ ಸೆಲೆಗಳ ಪೈಕಿ 23,248 ಸೆಲೆಗಳ ನೀರನ್ನು

ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿ ಒಟ್ಟು 2,253 ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರು ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ಸಲದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿ 3,214 ಮತ್ತು 2,059 ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮಿಶ್ರಣ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೇವು ನಾಯಕ್ ಬೆಳಮಗಿ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ತಾಂಡಾದಲ್ಲಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಈ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುರಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಟ್ಟು 8549 ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ 6440 ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಈ ಒಂದು ರಾಸಾಯನಿಕವಾದಂತಹ ಅಂಶ ಇರುವ ಆಘಾತಕಾರಿ ಮಾಹಿತಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿನ ಸುಮಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಂಶ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕೂಡ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 626 ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೆಮಿಕಲ್ ಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 7589 ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿದ್ದು ಈ ಪೈಕಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ 4339 ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ 364 ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಮಿಕಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು

6326 ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಇದ್ದು ಇದರ ಪೈಕಿ 4184 ಮೂಲಗಳು ಸಜೀವವಾಗಿವೆ. 3832 ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ 351 ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ 68 ಜನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಭೀಮಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ Upper Krishna Project ನ waste water ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥಹ ಭತ್ತ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಮಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು 9 bridge cum barrages ಇವೆ. ಆ bridge cum barrage ನಿಂದ ನಿಂತ ನೀರನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮೈ ಎಲ್ಲಾ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ನೀರನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 9 bridge cum barrage ಗೇಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಬ್ಯಾರೇಜುಗಳ ಎರಡೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಿನ್ನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಡಗಿ bridge cum barrage ನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಡಿಮೆ ಆದ ಕಾರಣ ಮೊದಲು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಂತಹ ನೀರು ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಗಾರರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ bridge cum barrage ನಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನೇ ಆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ನೀರನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಆ ಕಬ್ಬು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಂತಹ ರೈತರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆ NAREGA (National Rural Employment Guarantee Act) ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಆ NAREGA ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳುವುದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳು ಕೂಡ ನಡೆದಿವೆ. ನರೇಗಾದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದ ಕಾರಜೋಳ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಮೇತ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಾಬ್‌ಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 2009 ರಿಂದ 2011 ರವರೆಗೆ 88 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಇಂದಿನ ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಲಿ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಅವರು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆಯೇ ಅರ್ಥ. ಅವರು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು clarification ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ clarification ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೋವು ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದವು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು clarification ಅನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ:- ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಆ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡತ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಡತದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು defend ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದನದಲದಲಿ ಇರುವಂಥ

ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಮುಗಿಯಲಿ. ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ ಅವರು clarification ಮಾಡಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ defend ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿ, ಅಥವಾ ಹೇಳದೆ ಇರಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಾನು ಪ್ರಕಾಶ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ defend ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿ. ನಂತರ ಅವರು defend ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನರೇಗಾದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೆಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇಲ್ಲಿ ನರೇಗಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಆತನಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವಂಥದ್ದು ನರೇಗಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎ.ಪಿ.ಎಲ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿ ಅಥವಾ ಟಿ.ವಿ.ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ವರದಿ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಡತಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು

ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದಾಗಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ನರೇಗಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪತ್ರಕಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ವರದಿ ಇರಬಹುದು, ಟಿ.ವಿ. ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ವರದಿ ಇರಬಹುದು ಅದು ಸರಿಯಾದಂಥ ವರದಿ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಸದನದಲ್ಲಿ ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಲ್ಲವೇ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ದಯಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚರ್ಚೆ ಅಂದರೆ ನೀವು “ಕೇರ್” ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಮುಗಿಯಲಿ. ನಂತರ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರಿಂದ clarification ಕೇಳಿ. ನಂತರ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಿಯಮ 307ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು notice ಅನ್ನು ಕೂಡ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಬರದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ casual ಆಗಿ reference ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸದನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು defend ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಂತರ ಅವರು clarification ಕೊಡಲಿ. ನಂತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಮಾತನಾಡೋಣ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ notice ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ನಾನು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಎನ್ನುವ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ, ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಇವೊತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮಾನ್ಯವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರ. ನಾವು notice ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು notice ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ತರಹ ಮಾಡದೇ ನಾವು ತಕ್ಷಣ ಆ ತರಹದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ನೀವು notice ಅನ್ನು ಕೊಡದೆ ವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. general

reference ಬೇರೆ. Particular ಆಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣನವರು ಈಗ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಪೂರ್ತಿ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ notice ಕೊಡಿ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ಸರಿಯೋ, ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಉದ್ದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು clarification ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು, ಈ ರೀತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹೊರತು ಅವರ ಮೇಲೆ charge ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು, ಈಗ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಕೂಡ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ನೀವು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು charge ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು notice ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು reference ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ..

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಅಲ್ಲ. ಅದು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಎಂದು ನಾನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಅದು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ನಾನೇನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆಯಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ..

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧಿಕೃತವಾದಂಥ ದಾಖಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ. ನಾವು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣನವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಗೌರವ ಅಷ್ಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಗೌರವ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಕಾಯಿದೆ ತೋರಿಸುವುದಾದರೆ ಕಾಯಿದೆನೆ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನೀವು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಕಾಯಿದೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಾಖಲೆಗೆ ಹೋಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವಿರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು notice ಕೊಟ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಅವರು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು reference ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು charge ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು, ಅದು ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಚೊತೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ

ಸಭಾಪತಿಯವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮಾತನಾಡೋಣ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅವರು refer ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದುನಿಂತರು. ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎದ್ದು ನಾನು clarification ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನರೇಗಾದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ಧರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬಹುದು ಆದರೆ ನಾವು ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬಾರದೆ?

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ಧರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ನಂತರ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ನಾನು ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ಧರಾಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಕೂಡ ತಮಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ refer ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ವರದಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಈಗ ನೀವಾಗ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಸಂತೋಷ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಬೇಕು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಮ್ಮ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಗೌರವನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ clarification ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಇನ್ನು ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವವರಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ (ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಮ್ಮ ಪೀಠದಿಂದ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಏನು reference ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, it is violating the rule 306(xv). 306 ಅನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Dr. A.H. SHIVAYOGI SWAMY:- But it is implied. ಏನು ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಯಮ 306(15)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ

306(xv) amember wishing to make an allegation in the House, shall place before the Chairman such evidence he may have in support of his allegation;

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಿಯಮ 307ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಲಿ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಇಂಥದ್ದನ್ನು ತಾವು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ದಯಮಾಡಿ ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ. ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ. ಖಂಡಿತ ತಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ clarification ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆ. With the interest of you, ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 307ರ ಕೆಳಗಡೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನೀವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ clarification ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆ ಅದುದರಿಂದ clarificationಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನೀವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ clarificationಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಏನು ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ನೀವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ clarification ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತ್ರಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ: ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ clarification ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿಯಮ 307 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಸಚಿವರಿಗೆ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ ಈ ಸದನ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. Rules of Procedure ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾದರು ನಾನೇನೂ ನಿಯಮಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ. I am not above law. ಈ Rules of Procedure ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ Rules of Procedure ಪ್ರಕಾರ 307ರ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಟಿಸ್

ತಯಾರಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ ಯವರು clarification ಏನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಲಿ ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿ ಇದೆ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗ ಏನು ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಷ್ಟೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು casual reference ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು, ನರೇಗಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು job cardನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Whether it's right or wrong, ಎಂದು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Dr. A.H. SHIVAYOGI SWAMY:- We Shall not make personal charge against a member; ಎಂದು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರದರೂ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆಯಾಗಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ನೀವು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ

ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರದರೂ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಏನಾದರೂ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅನಿಸಿದರೆ, ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಾದಮೇಲೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥದ್ದು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲರವರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದೇ ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಪಾದನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರ, inherent powers ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡಿ, ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ, ಕಡೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ಎನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣನವರು, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರ ಸಮೇತ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏನೋ ಅಜಾನಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದು, it was not in proper taste. ನಾನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸದನದ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ, ಇವತ್ತು ಆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪತ್ರಕೆಯು ಎಲ್ಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು? ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಯಾಕೋ ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೇ ಇದಿದ್ದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನೋಟಿಸ್ ಪ್ರಕಾರನಮ್ಮ Rules of Procedure ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಧ ಸಂದೇಶ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬಾರದು, ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗಬಾರದು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ. ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೋಟಿಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಆ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ತರಹ circumstantial evidence ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದು ಬರಬಾರದಿತ್ತು. ತೆಗೆಸಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡೋಣ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವಂತಹ ಮೂರು ನಿಮಿಷದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯ ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೇರಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ರೈತರು ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದಾಗ ವಿಮೆ ಹಣ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ವಿಮೆ ಹಣ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿಮೆ ಹಣ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬೆಳೆ ಸಾಲದ 25,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಅಭಿನಂದಿಸುವಂಥದ್ದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ವಿಮೆ ಹಣ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಂದು ಶಾಂತಿಕವಾದಂತಹ ತೊಂದರೆ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ 8, 9, 10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ವರೆಗೆ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ Agriculture Technical Report ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ

ಎಂದರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ರಿಂದ 3 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯವರು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆ ಬರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು ಎರಡು-ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯವರು ಇದು ವಿಮೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ರೈತರ ಮನವಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವೊತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಆ ರೈತರಿಗೆ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಇವೊತ್ತಿನ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಕೃಷಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಹೊಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದಿರುವಂತಹ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೃಷಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 8 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಕರೆಗೆ 2 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಫಸಲು ಬಂದಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಮೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇವೊತ್ತು ಎರಡು-ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ರೈತರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ 25,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು

ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ರೈತರೇನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ರೈತರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಗತಿಪರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕೃಷ್ಣಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಸಾಲ, ಯಾರು ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಬಾಕಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 0% ಬಡ್ಡಿ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೈತರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 95 ರಿಂದ 99ರಷ್ಟು ರೈತರು ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಶೇಕಡ 13ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರೂ ಸಹ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಈ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ರೈತರ ಕಣ್ಣೆರೆಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ರೈತರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಸಾಲಮನ್ನಾ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಟ್ ಬಾಕಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಶೇಕಡ 99ರಷ್ಟು ರೈತರು ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿಯ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು

ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಚ್ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಸಾಲಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವೊತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭೀಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗೆ ನೀರು ಬಿಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಜಲಾಶಯಗಳು ತುಂಬಿವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲರೂ, ನಾವು ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಏನು ಆದ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1972ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆ, ಗೋಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಬರಗಾಲ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಸುಮಾರು 11 ತಿಂಗಳ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಸಹ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ಒಂದು ವೀಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬರಗಾಲ ವೀಕ್ಷಣೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. 'ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಾವಿನಕಾಯಿ

ಉದುವುದಿಲ್ಲ', ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ದಯಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಸಚಿವರು, ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರು ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕಟುಕರ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವಂತಹ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ, ಶೇಕಡ 70 ರಷ್ಟು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಆದಕಾರಣ ದಯಮಾಡಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಬಡ್ಡಿ ಮನ್ನಾ, ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನು ಮಾಡಿದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಟ್ ಬಾಕಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುವಂತಾದರೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಂತಹವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ರೈತ ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿಯ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದೋ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಆ ರೈತರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ರೈತರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ

ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ರೈತರು ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗಷ್ಟೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಂತಹ ರೈತರು ಬಹಳ ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೂಡ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಸಹ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನರ್ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದಂತಹ ಬರಗಾಲ ಎರಡನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 124 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ಇರಬಹುದು, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಇರಬಹುದು, ಕೊಡಗು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಳೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ದೈವ ಹಾಗೂ ಕಳವಳಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾನಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಪೀಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು)

ಇಷ್ಟೊಂದು ಭೀಕರವಾದಂತಹ ಬರಗಾಲ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುರ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಈ

ಭೀಕರವಾದಂತಹ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದಂತಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇದುವರೆಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಸಹ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊರೆಸಿದರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು-ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಕೂಡ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಸಿದರೂ ಸಹ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೂರು ಅಡಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಳವೆಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೂ ಸಹ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅದು ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ಯುಕ್ತ, ವಿಷಯುಕ್ತವಾದಂತಹ ನೀರಾಗಿದ್ದು ಅದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಸಂಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಹೊಳೆಯಿಂದ ಸರ್ಫೇಸ್ ವಾಟರ್‌ನ್ನು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಮಲ್ಟಿ ವಿಲೇಜಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು,

ಕೆಲವು ಕಡೆ 43 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಮಲ್ಟಿ ವಿಲೇಜಸ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು. ಅಂದರೆ ಹೋಳೆಯಿಂದ ಕೆರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಮಳೆಗಾಳದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ. ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 12, 15, 43, ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ Multi-Village Drinking Water Schemes ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವ ಆಗುವಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೊರೆಸಿದಂತಹ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು, ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಸಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಚೊತೆಗೆ ಮೇವಿನ

ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಸಹ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಳೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೈತರು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಮೇವು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ, ಹರಿಯಾಣದಿಂದ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದಿಂದ ಮೇವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ಮೇವನ್ನು ತರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಸಾಗಾಣಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮೇವಿನ ದರಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಈಗಾಗಿ ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ಮೇವನ್ನು ತರಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಹೊಂದಿದಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವಂಥ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಲಾವಣಿಯನ್ನು ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೇವನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ಆ ಮೇವನ್ನು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವಂಥ ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆ ನನ್ನದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ 90 ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗೋಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಮೇವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗೋಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೇವು ಇಲ್ಲ. ಮೇವು ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ಮೇವನ್ನು ತರಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಲಾವಣಿ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲನೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ದನಕರುಗಳು

ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕ ರೈತರ ದನಕರುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ರೈತ ಕೂಡ ಮೇವು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಕರಿಗೆ ಮಾರಿ ಅವುಗಳು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯವಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ದನಕರುಗಳು ಹೋಗಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಮೇವನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತ ಮೇವಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೈತರಿ ಸಹ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಮೇವಿನ ಬೆಲೆ ಏನಿದೆ, ಅದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮೇವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಮೇವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಪಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಗಾರಿನ ಹಂಗಾಮಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಳೆ ಬಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಹಿಂಗಾರಿಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ D.A.P ಗೊಬ್ಬರ ಬೆಲೆ 545 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, Urea 250 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. Potash 300 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು D.A.P ಬೆಲೆ 1,280

ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. Urea 300-350 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. Potash 700 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು, ಅಂದರೆ ಅದರ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ಆಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ರೈತ ಆಗಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ವಾಡಿಕೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ರೈತರೂ ಸಹ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ರೈತರಿಗೆ, ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಬಿಳಿಜೋಳ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಗೋಧಿ, ಕಡ್ಲೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ಬೀಜವಿರಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಈ ವರ್ಷ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ನೀಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರೈತರ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರುವ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗಿನ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿರುವಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೈತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬರಗಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಸಹ ಆಗಬೇಕು

ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. 2011ರ ಆಗಸ್ಟ್ 1 ರಿಂದ 2012ರ ಜೂನ್ 30ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಈವರೆಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ರೈತರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಮನ್ನಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಕಟ್ ಬಾಕಿದಾರರು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಮನ್ನಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಅಂದರೆ ಅವರು ಕಟ್‌ಬಾಕಿದಾರರು ಆಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿ, ಯಾರ್ಯಾರೂ ರೈತರು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯವರೆವಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಆಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಇರಬಹುದು, ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರ ಹೊಲಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸವಳು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೆ Micro Irrigation System ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಾದ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ Micro Irrigation System ಮುಖಾಂತರ ಏತ ನೀರಾವರಿ

ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 25,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 2238 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Micro Irrigation System ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳು ಸವಳಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ನಾವು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು Micro Irrigation System ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಸ್ರೇಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವಷ್ಟು ನೀರು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇಸ್ರೇಲ್‌ನವರು ಜಗತ್ತಿನ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ನೀರು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಸವಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ Micro Irrigation System ಅಳವಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನರ್‌ರವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು 1 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 10,000 ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ Micro Irrigation System, Drip Irrigation System, Sprinkler ಪದ್ಧತಿ ಮುಖಾಂತರ ಮೂರು ಪಟ್ಟು

ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಇವತ್ತು ನಾವು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಸವಳು-ಜವಳಿನಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಕಮಾಂಡ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಜಲಾಶಯ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಜಲಾಶಯದ ಪ್ರದೇಶ, ಹಾರಂಗಿ ಜಲಾಶಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಮಾಂಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ cultivable land, fertile land ಸವಳು-ಜವಳಿನಿಂದ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ drip irrigation ಮುಖಾಂತರ soil and water management ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 238 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ as a demonstration ಶಿಗ್ಗಾವಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಜ್ಜನರ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಹೆಚ್. ವಿಜಯಶಂಕರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲನೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. Water Management Policy ಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲನೀತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಮತ್ತು ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೆನ್ನುವ Water Management Policy ಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೂ ಸಹ ನಾವು ತೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಇದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ

ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳತಕ್ಕ ಯಥೇಚ್ಛವಾದ ಮಳೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ ಕರಗುವುದರಿಂದ ವರ್ಷದ 12 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನದಿಗಳು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಪೋಲಾಗಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಳೆ ಆದಾಗ ಮಾತ್ರ ನದಿಗಳು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಭೂಮಿ ಜವಳಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲಾವಧಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಡಾ: ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಜ್ಜನರ ಮಾತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಸ್ರೇಲ್ ಏನನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಬೆಂಗಾಡು ಆಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಬೆಂಗಾಡನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ನಂದನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಮಾರ್ಪಾಡು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೃಷಿಯ ರುಪಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ. ಆ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೂ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅವರು ಹನಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ

ಇತ್ಯರ್ಥಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತರು ಅದರ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪಾಲನೆಗೆ ನಾವು ಅಣಿಯಾಗಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ fustigation ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಯೇ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬೆರೆಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನ, ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಬೇಸಾಯದ ಪದ್ಧತಿ ಇಸ್ರೇಲ್ ನಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾರಣ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಪರ್ಯಾಸಗಳು ಸಂಘಟಿಸಿವೆ. ಎಂತಹ ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಾವು ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಕ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ fustigation ಅಂದರೆ ಡ್ರಿಪ್ ಮುಖಾಂತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ನೀಡುವುದು, liquid fertilizer ಅನ್ನು LLDPE ಪೈಪ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ invariably ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ

ಜೊತೆಗೆ liquid fertilizer ಅದರ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ದಿವಸ 3 ಲೀಟರ್‌ನಂತೆ 7 ದಿವಸಗಳಿಗೆ 21 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸ ಕುಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಗಿಡಗಳಿಗೂ ಸಹ 3 ಲೀಟರ್ ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ನೀರನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ Surface Irrigation ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, below the root zone ರೈತರು ನೀಡತಕ್ಕ Plant nutrients leach out ಆಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸವಳು-ಜವಳಿನ ತೊಂದರೆಗೆ ಬೆಳೆ ಸಿಲುಕುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡರು ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಈಗ ಈ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ invariable ಆಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Liquid fertilizer ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ದೇಶದವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಟಿಎಂಸಿ ನೀರಿಗೆ thumb rule ಪ್ರಕಾರ 10,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಿಂದ 30,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವತ್ತು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಾನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿ, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ

ಸವಳು-ಜವಳು ಆಗಿ ಹಾಳಾಗುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಎಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಬೃಹತ್ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ, ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮಹತ್ವ, ನೀರನ್ನು ಮಿತವ್ಯಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನವರು ತಂದಿರುವ ವಿಷಯವು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಚರ್ಚೆ. ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಒಳಗೆ ಬಂದೆ. Micro Irrigation ನನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ ನಮಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಕೆಮಿಕಲ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸದೇ ಇರವ ಕಾರಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆಗ ಅವರು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ಈಗ Green Revolution ಆದ ಮೇಲೆ productivity ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ high yield crop ಮಾಡುವಾಗ ವಿಶೇಷ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಬ್ಬು ಇನ್ನೊಂದು ಭತ್ತ ಇವುಗಳನ್ನು Water Leaching Crops ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೆಳೆಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ನೀರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ನೀರು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ Water Resources Group ಇದೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀವು Pilot Project ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಭಾಗ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ Micro Irrigation ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ರೈತರು ತಾವಾಗಿಯೇ 500 ರಿಂದ 1000 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ Micro Irrigation ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 2000 ರಿಂದ 3000 ಎಕರೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ Micro Irrigation ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರುವ 50 ಎಕರೆ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು, ನಮ್ಮ ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಾವೇನೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ Israel ನ technology ಬಹಳಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ರೀತಿಯ Micro Irrigation ಇವೆ. ಒಂದು Sprinkler ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವಂತಹ Micro Irrigation, ಇನ್ನೊಂದು Drip ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವ Micro Irrigation. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು 26,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಶಿಗ್ಗಾವ್ ಲಿಫ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ Sprinkler ಮುಖಾಂತರ Micro Irrigation ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರಥಮ. ಇದು ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವೆಲ್ಲರು ಬಂದು ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು

ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮತಾಳ ಎರಡನೆ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ Micro Irrigation ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 33,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶ, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 70,000 ರಿಂದ 75,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮರೋಳ ಲಿಫ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 33,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಈಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ಎರಡೂ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸುಮಾರು 60 ರಿಂದ 70,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ Micro Irrigation ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಡ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ water clogging ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗದಂತೆ ಒಂದು Israel Technology ಯನ್ನು ನಾವು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು Liquid Fertilizer ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ fast forward ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಟೆಂಡರ್ ಕೆಲಸವಾದರೆ ಇನ್ನು ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಬಳಕೆದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ರೈತರು, ಇವರ ಸಹಕಾರ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ maintenance ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ maintenance ಗೆ ರೈತರು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ Planning Commission ನ Water Resources Member ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಎರಡು

ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು Water Mission ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯಿಂದ Water Mission ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, Water Mission ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 9,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2,600 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ 1,30,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಚಿಡಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ಕೆನಾಲ್, ಶಹಪೂರ ಬ್ರಾಂಚ್ ಕೆನಾಲ್, ಮುಳವಾಡ ಬ್ರಾಂಚ್ ಕೆನಾಲ್ ಮತ್ತು ಓಐಐ. ಸುಮಾರು 1,30,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ stabilization of the system, telemetry, micro irrigation, capacity building ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು integrated ಆಗಿ comprehensive ಆಗಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಈಗಾಗಲೇ in principle approval ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Detailed Project Report (DPR) ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ DPR ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಬಂದರೆ, ಇಡೀ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಹ Micro Irrigation System ಬಗ್ಗೆ, ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ technical competence ಮತ್ತೆ latest technology ಅದು private sector ನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾವು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುತೇಕ the future days in irrigation is Micro Irrigation ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಚ್. ವಿಜಯಶಂಕರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಇದೆ ಮತ್ತು

ಗೌರವವಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನವಿ ಎಂದರೆ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಕದ ಚಾಮರಾಜ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 30-40 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಪವಾದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಆ ಬರಗಾಲದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಬಿನಿ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ, ನಮಗೂ ನೀರಾವರಿ ಲಭ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾವು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ಎರೆ ಮಣ್ಣು ಅಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಮಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪರಿಚ್ಛಾನ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿರುವವರು. ನೀರು ಬಂದು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ... ತಾವು ಚಾಮರಾಜ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಕೇವಲ 30-40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 25% ರಿಂದ 30% ಭಾಗ ಭೂಮಿ ಜವಳಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 20 ರಿಂದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 25% ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವುದು ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ water management ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತನನ್ನು ನಾವು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಮಾನ ನಮಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರೈತನಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ನೀರಿನ ಬಳಕೆ

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:- ನಿಜವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಮಾನ್ಯ ವಿಜಯ ಶಂಕರ್‌ರವರು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಸವಳು-ಜವಳು ಪ್ರದೇಶವು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿದ್ದು, ಮೂರನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಸವಳು-ಜವಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು 1.30 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ತುರ್ತಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಅದು ಕಬಿನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಸವಳು-ಜವಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಬಿನಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಸವಳು-ಜವಳು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಡಾ ಮತ್ತು ನಿಗಮದಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. Main drain ಮತ್ತು sub surface drain ಗಳನ್ನು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುವುದು, water logging ಅನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, soil reclamation ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ Soil Health Card ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕು, moisture content ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ record keeping ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ರೈತನ ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ Soil Health Card ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ

ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ ಹೋದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ medical document ಇರುವಂತೆ Soil Health Card ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಡಾ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ Soil Health Card ಅನ್ನು ಕಬಿನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದ್ದು, ರೈತರು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ವಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೇ Micro Irrigation ಎಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ತುಂಬ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವಿಪಕ್ಷ ನಾಯಕರು):- ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಶಂಕರ್‌ರವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದಂತೆ Micro Irrigation System ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರೈತರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ರೈತರನ್ನು educate ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಲಾಶಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ Canals ಮೂಲಕ ರೈತರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Command Area ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ soil and water management ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ soil and water management ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ educate ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಿ ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವ ಜಲಾಶಯಗಳಿಂದ ರೈತರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಎಂದರೆ ತಾಯಿ ಸಮಾನ ಆಗಿದೆ. ಆ ಭೂಮಿ ಹೊರತು ಆತನ ಗತಿ ಮುಗಿಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೋ, ಬಂಡವಾಳ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಂತು ಹೋಗುವ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಸಮಾನವಾದ ಭೂಮಿ ಹೋದರೆ ರೈತನು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದು, prevention is better than cure ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳ ಭೂಮಿ soil and alkaline problem ಬಂದು, for reclamation of soil and alkaline soil ಗೆ ನೂರಾರು-ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ reclamation ಆದ ನಂತರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ fruitful ಆಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲವತ್ತತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎರಡನೆಯ ಮಾತು. ಜಲಾಶಯ ಕಟ್ಟಲು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಕಟ್ಟಿದ ನಂತರ water logging problem ಹಾಗೂ ಸವಳು-ಜವಳು ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಹಾನಿಯಾದ ನಂತರ ಜಲಾಶಯ ಕಟ್ಟಲು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ ಹಣದಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ Command Area... ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ education ಕೊಡುವುದು ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ. Soil and water management ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. Soil Health Card ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸವಳು-ಜವಳಿನಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಮೂಲಕ ರೈತರನ್ನು ಸಶಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ನಂತರ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ soil reclamation ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಕಾರಜೋಳರವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೇ Micro Irrigation System ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಚಿವರು ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು ಮುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಲು ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನೀರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ನಂತರ ರಾಜಕಾರಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ plant nutrients ಎಷ್ಟಿದೆ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ dissolve ಆಗಿ root zone ಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಹೋದರೆ ರೈತ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಇವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಾಗ 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸವಳು ಜವಳಿನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. Any how, you have adopted the Micro Irrigation System. ರೈತರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ರೈತರನ್ನು educate ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ you make a rule and it should be made compulsory. ರೈತರಿಗೆ ಆ ಜ್ಞಾನ ಬರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ “Agriculture is a difficult Science” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದು ಅಥವಾ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೆಡಲ್ ಪಡೆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಶೇಕಡ 35ರಷ್ಟು ಅಂಕ ಪಡೆದಿರುವವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. Space Science ಬಹಳ ಸರಳ, ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಠಿಣ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಲಾಶಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ Command Area ಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ soil and water management ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣ ಫಲಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿಪಕ್ಷ ನಾಯಕರು ಸವಳು ಜವಳು, ರೈತರ ಭೂಮಿ ಹಾಳಾಗಿ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಧೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಡಹಳ್ಳಿ, ಇಂಗಳಗಿ, ರೂಗಿ, ಗುಲಗಲಜಂಬಗಿ ಮತ್ತು ಚಿಂಚಿಖಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹೊರಟ್ಟಿ ಅವರ ಊರಿಗೆ 2.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಸವಳು-ಜವಳು ತೆಗೆಯುವಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ರೈತರು ನೀರನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ, ದುದೈವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, Flood Irrigation ನಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲು ಎಸೆದಾಗ, 'ಡಬ್ಲ್' ಎನ್ನುವಂತಹ ಶಬ್ದ ಬಂದರೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾದ ನೀರು ಹೊಲದಿಂದ ಹರಿದು ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದು ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಸಹ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ್ದು ಸಹ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿರುವಂತಹ ತರಬೇತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ನೀರನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಹಾಕಿದಂತಹ ಗೊಬ್ಬರ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 45

ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವಂತಹ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಇಂದು ಬೇಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಸಹ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದ ಕಾರಜೋಳರು ರೈತರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಜೇನುತುಪ್ಪ ಬಳಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವ ಅರಿವು ರೈತರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸವಳು-ಜವಳು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು, ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿಜಯಶಂಕರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರೊಬ್ಬರ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗೆ ಹಿರಿಯೂರಿನ ಒಬ್ಬ ರೈತರು ಕಸಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೊಂಗೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬರ ನಿರೋಧಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಂಗೆ ಗಿಡದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ, ಸಾರಜನಕ ಪೂರೈಕೆ, ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ತಂಪು ಹವಾಮಾನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೊಂಗೆ ಗಿಡಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ, 70 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ

ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಸುಮಾರು 150-160 ಮಿಲಿ ಮೀಟರ್ ಮಳೆಯಾದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇಡೀ ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗೆ ಒಂದೇ ಕೆರೆಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ ಆ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಚ್ಚಲು ನೀರು ಅಂದರೆ, ಸ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ಹೋದಂತಹ ನೀರನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಶುದ್ಧೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತೇ ಅದನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಸ್ರೇಲ್ ಸಣ್ಣ ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ತೈವಾನ್ ದೇಶಗಳ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ನದಿಗಳು ಹರಿಯುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಹ ಶೂನ್ಯವೇಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆ

ಹುತಾತ್ಮಾ ಕನ್ನಡಿಗ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ

ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅಶೋಕ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗೃಹ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು):- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹುತಾತ್ಮರಾದ ಕನ್ನಡಿಗ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಉಚಿತ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವು ನಿವಾಸಿಗಳು ಬಂದು, 'ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ' ಎಂದು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, 'ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ವೀರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಕನ್ನಡಿಗ ಯೋಧ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೂ ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಉಚಿತ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದೆ.

ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆ

ವೃತ್ತಿನಿರತ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯರು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ
ಅಲೋಪತಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿ (ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು):- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ, ಮಹಂತೇಶ್ ಎಸ್.ಕೌಜಲಗಿ, ಆರ್.ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್, ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅರುಣ್ ಶಹಪುರ್ ಇವರುಗಳು ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿನಿರತ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯರು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇದೀಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಯುಷ್ ಸಂಘದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ದಿನಾಂಕ: 20-07-2012ರಂದು ಚರ್ಚಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 45,746 ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಅಲೋಪತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 96,812 ವೈದ್ಯರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ವೈದ್ಯರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ಔಷಧಿ ಬಳಸಲು ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯರು ಅಲೋಪತಿ ಔಷಧಿ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಭರವಸೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದ್ದು ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ Integrated Medicine Course ನ್ನು ಪುನರ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ

ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರನ್ವಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ Integrated Course ನ್ನು ಪುನರ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

(ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ)

ಶ್ರೀಮತ್ತಿಕ್ಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ M.B.B.S., ವೈದ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಪರೇಷನ್‌ನಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೂ ತುರ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಡಿಕ್ಷೇರ್ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಕರತಾಡನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆವು. ಅದೇರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಬಾವಳಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗಾಗಲೇ 14 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿ:- ಇದರಲ್ಲಿ legal and medical implications ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತು...

Sri S.R. PATIL:- It's used only in case of emergency and only incase of saving the life.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ವೈದ್ಯರು ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ integrated courses ಮೂಲಕ ಇವುಗಳನ್ನು integrate ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಸಿದ್ಧ, ಯುನಾನಿ ಮತ್ತು ಅಲೋಪತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ integrated course ಮಾಡುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Ayurvedic practice ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ಮಾದರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ they should undergo some training courses. ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು reaction ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ತಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕಾದ antidote ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ, ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು integrated course ಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. That scheme consists of a Diploma course for 6 months or 9 months. They (Ayurvedic Doctors) should undertake that Diploma course. ಆ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಆದಮೇಲೆ then only it should be permitted and not on their own.

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮಧುಸೂದನ್:- ಈ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಂಚೆ ಇತ್ತು. . .

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದರು. . .

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮಧುಸೂದನ್:- ಈಕೋರ್ಸ್ ಇತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಈ ಅಲೋಪತಿಯವರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ 'quacks' ಎನ್ನುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. . .

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಲೋಪತಿ ವೈದ್ಯರಾದರು. ನೀವು ವೈದ್ಯರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಅವರು ವೈದ್ಯರಾಗಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರಾಗಿ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲಿ. (ಸದನದಲ್ಲಿ ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಹುಲಿನಾಯ್ಕ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ. . . . .

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶೂನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹುಲಿನಾಯ್ಕರವರಿಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಹುಲಿನಾಯ್ಕ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ policy matter ಏನಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ apex bodies ಇವೆ. For this, there is MCI, Dental Council of India, Indian Nursing Council. ಹಾಗೆಯೇ Central Council of Indian Medicine [Ayurveda] ಇದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪಾಲಿಸಿ ಮೇಲೆ ಅದರ syllabi, curriculum ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದವು ಒಂದು ಶುದ್ಧವಾದಂತಹ, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ dilute ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಜ್ಞರು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಆಯುರ್ವೇದ ಎನ್ನುವುದು ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ, ಜೀವನದ

ಕ್ರಮ ಅಲ್ಲದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಯಾಮದಂತಹ ಅನೇಕ ಪದ್ಧತಿಗಳ ವಿವರಣೆಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಆಯುರ್ವೇದದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. 'Emergency medicine' ಎನ್ನುವುದು ವಿಸ್ತಾರತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಅದು M.B.B.S., M.D., ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, Post Graduate study ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 'Trauma and emergency medicine' ಎಂದು ಸ್ಪೆಷಲೈಸೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲೈಸೇಷನ್ ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ವೈದ್ಯರು - Cardiology ಯಲ್ಲಿ Cardiac Anesthetists, Neurology ಯಲ್ಲಿ Neuro Anesthetist - ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೆಳೆದಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯ ಯುಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಸಮಯವಾಯಿತು. ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ನಿಯಮದಡಿ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡಿ. ಶೂನ್ಯವೇಳೆ ಅಡಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರ ಉದ್ದದ ಪಟ್ಟಿಯೇ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಹುಲಿನಾಯ್ಕರ್:- ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೇ ತರಹದ ವಿಷಯ ಒಂದು, Unani Medicine ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ reimburse ಮಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಇದು solid base ಮೇಲೆ ಇರುವಂತಹ ಸೈನ್ಸ್ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ allow ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ನಮ್ಮ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ recognise ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದದ ವೈದ್ಯರು ಒಂದು small course ಮಾಡಿಕೊಂಡು prescription ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ, ಈ ವೈದ್ಯರು

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನ second grade citizens ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ನಾವು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದಂತಹ, ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ treatment ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು deficiency ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು correct ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಹ dilute ಮಾಡಬಾರದು. ವೈದ್ಯರ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ ವೈದ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ improvement ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು dilute ಮಾಡುವುದು. . . (ಗೊಂದಲ)

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶೂನ್ಯವೇಳೆ ಅಡಿ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಹುಲಿನಾಯ್ಕ:- ಇನ್ನೊಂದು ನಿಮಿಷ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಸೀತಾರಾಮ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯರು ಹೋಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ integrated System of Medicine ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಾತ್ವಿಕ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, Medical Council of India, Dental Council of India ಎಲ್ಲರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಪ್ರೂವಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ one year first course ನಡೆಯುತ್ತದೆ, before they take up this cours. ಒಂದು ವರ್ಷ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಂತರ ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ inbetween course ಮಾಡಿದರೆ general practices ಗೆ, general medicines ಗೆ ಇದು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ treatment ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಹುಲಿನಾಯ್ಕರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, integrated course ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ...

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಹುಲಿನಾಯ್ಕರ್‌ರವರೇ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. “ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಭರವಸೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದ್ದು, ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ Integrated Medicine Course ಪುನರ್ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ”. . .

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಬಾವಳಿಯವರೇ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ವಸತಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ legal implications ಮತ್ತು medical implications ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ Police Commissionerate ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸ ಕೆಲವು ಠಾಣೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಡಕಾಯಿತಿ, ದರೋಡೆ, ಗುಂಡಾಗಿರಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ನೀವೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಇ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಇದು ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲ. ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲ. ಇದೀಗ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ನೋಟಿಸ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಓದ ಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಾಗಿರುವ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಆದ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಈಗ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನಾ ಓದಿದಾಗ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಓದಿದ್ದೀರಿ ತಾನೇ? ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಲುಪಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಸದನದ ನಿಯಮವನ್ನು

ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ

ವಿಷಯ: ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೆಲವು ತಾಣೆಗಳು ಡಕಾಯಿತಿ, ದರೋಡೆ ಮತ್ತು ಗೊಂಡಾಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅಶೋಕ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು):- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರವಲಯ ಅಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು outskirts ಬೆಂಗಳೂರಿನ Commissionerate ಗೆ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಈ ರೀತಿಯದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗಗಳೇನಿದೆ. . . .

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಹೊರ ವಲಯವಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಳಗಡೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಡರಹಳ್ಳಿ ಇರಬಹುದು, ಕೆಂಗೇರಿ ಇರಬಹುದು, ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಇರಬಹುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಳಗಡೆಯೇ ಇದೆ. ಆಡಳಿತ ಮಾತ್ರ ರಾಮನಗರದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚುಗೋಡಿ, ಅತ್ತಿಬೆಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ Commissionerate ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾವು ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಸದ್ವಿಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಬಾಕಿ ಇರತಕ್ಕಂತ ವಿಚಾರಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನಃ

ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸಮಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಇದೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅಶೋಕ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ Commissionerate ಬೇರೆ, ಅವರು ಹೇಳುವಂತಹ ಬೆಂಗಳೂರೇ ಬೇರೆ. ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ, Commissionerate ಬೇರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪೊಲೀಸರ ಆಡಳಿತ ಬೇರೆ, ಹೊರ ವಲಯದ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ administration ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರ ವಲಯ ಅಲ್ಲ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು allow ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಇ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರ ವಲಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಡರಹಳ್ಳಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯ ಒಳಗಡೆಯೇ ಇದೆ. ಸುಮಾರು 1986 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಆಯಿತು. 1986

ರಿಂದ ಬ್ಯಾಡರಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವುದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಳಗಡೆಯೇ ಇದೆ. ಅದು ಇದುವರೆಗೂ outpost ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೊರ ವಲಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅಶೋಕ:- ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದಯಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೀವು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅಶೋಕ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೇರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಬೇರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನೇ ಬೇರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪೊಲೀಸ್ jurisdiction ಬೇರೆ, confuse ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು confuse ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮದ್ದೇ ಆದಂತಹ ಒಂದು jurisdiction ಇದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಊರು ಇದೆ. ಬ್ಯಾಡರಹಳ್ಳಿ ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಗಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ crime ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳೇನಿವೆ, ಮತ್ತೆ confuse ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸುವಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿಯವರೇ, ನೀವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿ:- ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಯ: ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಜೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಂಡಕ್ಕಿ ಉಪಹಾರ ಸೇವಿಸಿ 3 ಜನರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದು, ಇನ್ನಿತರರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಯವನ್ನು waste ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಓದುವುದು ಬೇಡ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಬೇಡವಲ್ಲವೇ? ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಲಿಂಬಾವಳಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಓದಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಜೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಂಡಕ್ಕಿ ಉಪಹಾರ ಸೇವಿಸಿ 3 ಜನರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದು, ಇನ್ನಿತರರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಕುರಿತು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ ರವರು ದಿನಾಂಕ: 20-7-2012ರಂದು ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಕುರಿತಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆ:

ದಿನಾಂಕ: 14-7-2012ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 8.30 ಗಂಟೆಗೆ ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಜೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಮುರ್ತುಜ ಎಂಬುವವರು ಸದರಿ ಸಾಹೇಬಗೌಡ ಎಂಬುವವರ ಕಿರಣಿ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಮಂಡಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಂದು ಸ್ವತಃ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ, ತಾನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರ 7 ಜನರ ಪೈಕಿ 6 ಜನರಿಗೆ ಉಣಬಡಿಸಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30 ಗಂಟೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಂತಿ, ಭೇದಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಸದರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ರೋಗಿಯ ಸಂಬಂಧಿಕರ ವಿನಂತಿ ಮೇರೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸದರಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಜೇವರ್ಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.30 ಗಂಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಜೇವರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕರ್ತವ್ಯನಿರತ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಸದರಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸದರಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ವೆಂಟಿಲೇಟರ್ ಹಾಗೂ ಐ.ಸಿ.ಯು. ಸೌಲಭ್ಯ ಅವಶ್ಯವಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಬಸವೇಶ್ವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸುಮಾರು 11.50ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಅಂದು ಅಪರಾಹ್ನ ಸುಮಾರು 1.50 ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಮುರ್ತುಜ ರವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜೇವರ್ಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಜೇವರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿ ಹಸೀನಾ ಬೇಗಂ ಎಂಬ ರೋಗಿಯು ಸಹ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೇ ಬಸವೇಶ್ವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: 14-7-2012ರಂದು ರಾತ್ರಿ 8.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಕೆಯ ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಸವೇಶ್ವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕುಮಾರಿ ತೈರಾ ಬಾನು ಉರುಫ್ ಹುಸೇನಬ್ಬಿ

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನ್‌ರವರೇ, ಇನ್ನೂ ತಮಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಉಳಿದಿದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಶಶಿಲ್ ಜಿ. ನಮೋಶಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ...

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನಮೋಶಿಯವರೇ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನ್‌ರವರು ಮುಗಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸತ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ?

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ, ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ಸಹಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಸದನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮೋಶಿಯವರೇ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಶಶಿಕಲ್ ಜಿ. ನಮೋಶಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ break ಮಾಡಿದೆ. ನಮೋಶಿಯವರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ನಿಯಮ 68ರ ಮೇರೆಗೆ

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಜನ ಹಾಗೂ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಶಶಿಲ್ ಜಿ. ನಮೋಶಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Water Management ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದು sprinkler irrigation ಇರಲಿ, drip irrigation ಇರಲಿ, ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ. ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆ ಸೆಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ರೈತರಿಗೂ ಕರೆದಿದ್ದರು. Agriculture College ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕರೆದಿದ್ದರು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನೂ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ಅಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಿಂದಿನ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಅಲ್ಲೇ scientist ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಈ ತೊಗರಿಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ experts ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ experts ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೂ ಅವರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ

ಎನೂ communication ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಆ communication ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖಾಂತರವೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ communication ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ ನಾವು ಇಸ್ರೇಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದರು ಎಂದರೆ ಈ expertise ಅನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ expertise ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಚಾರ, ಪಾಠವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಹೌದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. But there is lack of communication. ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ ಬೇಕು, ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೈತರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು micro irrigation system ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಮುಖಾಂತರ micro irrigation system ಅಳವಡಿಸಿ, 25 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಅಂದರೆ Jain Irrigation Systems Ltd. ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಲಗಾಂವ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಜೈನ್‌ನವರೆ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನ್, ದಾನ್ ಮತ್ತು ಜೈನ್ ಇವರು ಮೂರು ಜನ ಸೇರಿ ಆಧುನಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ

ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರು ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಜಳಗಾವ್‌ನ ಜೈನ್‌ರವರು ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನ್, ದಾನ್ ಮತ್ತು ಜೈನ್ ಈ ಮೂರು ಜನ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹದ್ದೇ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಜಲಗಾವ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. Jain Farm ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಲಗಾವ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂತಹ, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರನ್ನು ಚೈನಾ ಮತ್ತು ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂತಹ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಚೈನಾ ದೇಶಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಲಗಾವ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ:- ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಏನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನರ್:- ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಚೈನಾ ಮತ್ತು ಇಸ್ರೇಲ್. . .

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಶ್ರೀಯುತ ಸಜ್ಜನರವರೆ, ದಯಮಾಡಿ, ಚೈನಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಒಂದು farm ಅನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಕೃಷಿ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನರ್:- ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಮತ್ತು ಡಾ: ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡರವರು ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಚೈನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Jain Farm ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರನ್ನು ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಚೈನಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾವಿರ ಜನ ರೈತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರೈತರು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಕ್ಕಲುತನ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಲಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರನ್ನು Jain Farm ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನೀರಾವರಿಯ ನೀರನ್ನು ಸದ್ವ್ಯಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು drip irrigation ಮುಖಾಂತರ, sprinkler irrigation ಮುಖಾಂತರ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರೈತರನ್ನು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎರಡು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹೂಳನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹೊಳೆಗಳಿಂದ ಆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸಿದರೆ ಇಂತಹ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ ಇರುವಂತಹ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು recharge ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಬರಗಾಲ ಬರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ

ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಇವತ್ತು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲುವೆಗಳು ಇವತ್ತು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತು ಜಮೀನು ಸವಳು-ಜವಳು ಆಗುವಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿ concrete ಕಾಲುವೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು concrete ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸವಳು-ಜವಳು ಆಗುವಂತಹದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀಯುತ ಸಜ್ಜನ್‌ರವರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನ್‌ರ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. N.R.E.G.A. ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹವರಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು, ಮೂರು ತಿಂಗಳು, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಹಿತ ಹಣ ಬಟವಾಡೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ, ಹಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗದಗ ಭಾಗದಿಂದ ಇವತ್ತು ಮಂಗಳೂರು, ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ, N.R.E.G.A. ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿವಾರ ಹಣ ಸಿಗಬೇಕೆಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಈ cement work ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ N.R.E.G.A. ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ಗೌಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಸಹಿತ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ಕಟ್ಟುವುದು ಇರಬಹುದು, ಕಾಲುವೆ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು ಇರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ N.R.E.G.A. ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಯುತ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ನಮಗೆ ಇಬತ್ತಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಯಾರಿಗೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದರಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರೂಪಿಸಿದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದಂತಹ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಉದಾಸಿಯವರು ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀರಾವರಿ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀಯುತ ಸಜ್ಜನ್‌ರವರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಮಯ ಮುಗಿಯಿತು. ಸಮಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನ್‌ರ:- ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಪಂಚಾಯಿತಿ headquarter ನಲ್ಲಿ Tele-metric Rain Gauge ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಆ treasury bench ನಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ತನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ್ ಸಜ್ಜನರ್:- ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಮನವಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಮೇಲಿನ ಕಾಳಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರೀ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎರಡು ಮುಖಗಳು. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಹಿಂಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪೂಜಾರರು ಮಳೆಗಾಗಿ ದೇವರ ಮೊರೆ

ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೇವರು ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪಗಳೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿ ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಹಿಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹೂಳಿತ್ತುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕೊಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಬರಗಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ 2011-12ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಹುದ್ದೆಯಾದ ಆಯುಕ್ತರ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದೇ ಹುದ್ದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಈ ಒಂದು ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೈತರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ 4 ಹುದ್ದೆಗಳು

ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ 107 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ 26 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಈ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲವೂ “ಎ” ದರ್ಜೆ ಹುದ್ದೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 140 “ಎ” ದರ್ಜೆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೈತರ ಬವಣೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಂದು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರುಗಳು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುವ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಸಡ್ಡೆತನವನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಬ್ಬ ರೈತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವನಾದ ನನಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1064 ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿಕರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 141 ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 141 ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ 106 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ್ಯಾವುದೋ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿಶನ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬರಗಾಲ ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದಾಗ ರೈತರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅಂದರೆ ಈ ಸದನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ

ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಆನೇಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರ ನೆರವಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 2008-09 ರಲ್ಲಿ 16 ಹುದ್ದೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 3 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇತ್ತು. 2009-10 ರಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು ಭರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ 6 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. 2010-11 ರಲ್ಲಿ 16 ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ 8 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. 2011-12 ರಲ್ಲಿ 8 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. 2012-13 ರಲ್ಲಿ 9 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ 6 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಹುದ್ದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇದ್ದು ಆ ಪೈಕಿ ಮೂರು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 8 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ ರೈತರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೃಷಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ರೈತನಾದ ನನಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ

ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗಾಗಿ 16,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಪೈಕಿ 8000 ದಿಂದ 9000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿ ಯೋಜನೆಗೆ 1000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 372 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶ 139 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಪೈಕಿ 124 ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 2011-12 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅಷ್ಟಾದರೂ ರೈತರ ನೆರವಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಾವು ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ನಾವು ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಹ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋವಿನ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇದೆ ಎಂದು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 17 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಯನ್ನು ನಿಮಗೋಸ್ಕರ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಬರಗಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನೋವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲದ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ರೆಡಿ ಇದೆ ಮಳೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ರೈತನಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಬಂದಿರುವುದು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ನಾನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಳೆ ತಡವಾದಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು, ನಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಆ ಬೀಜವನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ನಾಟಿ ಪೈರನ್ನು ತಂದು ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಅಮತರದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಕೂಡ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇತ್ತು. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಬೀಜವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹುಳ ಬೀಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬೀಜವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ ಜಾಗಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಪೈರನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ವಲಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗದಿ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 2400 ರಿಂದ 300 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಮೂಲಕ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ರೀತಿ

ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತು ರೈತ ನಂಬಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ತಡವಾಗಿ ಮಳೆಯಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರೈತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ಏನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ರೈಲು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಕೂಡ, ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ಹುರುಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಉಪ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇನಿವೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಈ ಮೂಲಕ, ಬೆಳೆ ಮೂಲಕ ಏನು ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕುರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥದ್ದು, ಮೇಕೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥದ್ದು ಆಗಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ರೈತರ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೂಡ

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಿ ರೈತರ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಸಂಕೇಶ್ವರ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ದೈವ ಅಂದರೆ ನಾನು ರೈತ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಲಾಭ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವೊತ್ತು ಮೂರುವರೆಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಮನ್ನಾಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೆಳಗಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ Walkout ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ಅಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಕೊಡಿ, ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಚೀನಾದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಜ್ಜನ್‌ರವರು ಜೈನ್ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಲೂ ಜೈನ್ ನೀರಾವರಿಯವರು ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ನಾನು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಲೆಂಡ್‌ನ ದಂಪತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ತುಬಚಿ ಎಂದು ಯಂಕನವಾಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು organic farming expert ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಿಗೆ

ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅನೇಕ product ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ farm ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಕಲಿತು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ procedure ಬಹಳ simple ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಪೂಜಾರಿಗಳು, ಭಟ್ಟರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸಮಯ ಹಾಗೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಗೋವುಗಳ (ಕುಳ್ಳು) ಬೆರಣಿ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ಎರಡು ಅಕ್ಕಿಕಾಳು ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯ ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ನೀವು ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಎಂದು ಬಹಳ ಜನ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಮಾಯ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರನ್ನು ನಿಮಗೆ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'Agnihotrhi' is profession. ಮೊದಲ ರಾಜಮಹಾರಾಜರು ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಎಂ.ಪಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಾರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗಿಡಗಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೋಗಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಆಗ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಘ ಪರಿವಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯರು ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಎನ್ನುವವರು ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಮತ್ತು ದೇಶಿಯ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ನೂರು ಕಿ.ಮೀ. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳು ಆ ಹುಳುಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ನಾಶವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವರ 8 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಹಚ್ಚು ಹಸಿರು ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಯುರೋಪದಿಂದ 10-15 ಜನ ಬಂದು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತರಬೇತಿ

ಎಂತಹದ್ದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಹಳೆಯ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು 2-3 ತಿಂಗಳು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ luxury ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗುಡಿಸಲು-ಶೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ವಿದೇಶಿಯರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ 2-3 ತಿಂಗಳು ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಎನ್ನುವವರು ವೆನಿಲಾ ಬೆಳೆದು export ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಲಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲೆಂಡ್ ದಂಪತಿಗಳು ಇಂಡಿಯನ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿವನ್ನು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ಕಲಿತು ಹೋದರು. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಉಟೋಪಚಾರ, ಬಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇಂತಹ simple remedy ಯನ್ನು ನಾವು ಅಳವಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿಂಧನೂರಿನವರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು ಅವರು ಕೂಡ ಶೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು organic farming ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ತಾಪತ್ರಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೂಡ ಒಂದು ಟೆಂಪೋ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ಒಂದು ದನ ಸತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹೂಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗು ನೂರಾರು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಕೇವಲ ಚೀನಾ, ಅಮೇರಿಕಾ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ವಾಕೌಟ್ ಮಾಡಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸದನದಿಂದ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಶೂನ್ಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಸದನವನ್ನು 3 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು 2 ಗಂಟೆ 18 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ ಭೋಜನ ವಿರಾಮದ ನಂತರ 3 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

(ಸಭೆಯು ಭೋಜನ ವಿರಾಮದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆ 48 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು, ಉಪ ಸಭಾಪತಿ (ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾಗೌಡ) ಅವರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗ ಶ್ರೀಯುತ ಪಟೇಲ್ ಶಿವರಾಂ ಅವರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿಯಮ 68ರ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆದ ಚರ್ಚೆ

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಜನ ಹಾಗೂ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ಶಿವರಾಂ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಬಂದು ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಯಾದಂತಹ ಆಲೂಗಡೆ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂಗಮಾರಿ

ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದು ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಚಿವರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣನವರು ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಈ ಬಾರಿ ಇಂತಹ ಅನಿಷ್ಟಕರವಾದಂತಹ ದಿನಗಳು ಎದುರಾಗಿವೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. 1965-66ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿತ್ತು, ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದಂತಹ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಯಾದಂತಹ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಭಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹನಿ ಮಳೆ ಕೂಡ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಟ್ಟು 8 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು 6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೂಡ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಆದರೆ ಆಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ಮಳೆ ಕೂಡ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಕೂಡ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಲೂರನ್ನು ಸಹ ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬರಪರಿಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೇವನ್ನು ವಿತರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ರೈತರಿಗೂ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು

ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಗೋಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗದೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ರೈತರ ಬಳಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲಾದರೂ ತುರ್ತಾಗಿ, ಇರತಕ್ಕಂತಹ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನೊದಗಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳಷ್ಟು ಕ್ಷೀಣಿಸಿದೆ, ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣನವರು ಅರಸಿಕೆರೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ನೀರು ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ಯುಕ್ತ ನೀರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ವಿಷಯ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾವಹಿಸಿ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಶುದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ ಈ ಮೂರು ಜಲಾಶಯಗಳಿದ್ದು ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ಯಗಚಿ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಆ ಜಲಾಶಯದಿಂದಲಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದನಕರುಗಳಿಗಾದರೂ

ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು, ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗತಿಯೇನು? ಇವೋತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ಮಳೆ ಕೂಡ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಲೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣನವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಆಲೂರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿದ್ದು ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಲ್ಲ, ಹೋಬಳಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾರಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲೇಶಪುರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದು, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಬರಪೀಡಿತ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಮಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್ ಶಿವರಾಂ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೂ ಪಟೇಲ್ ಶಿವರಾಂ ಮಾಡ್ಡೇಕಲ್ಲಾ, ಮಾಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ಶಿವರಾಂ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ರೈಲು ಬೆಳೆದಂತಹ

ಬೇಳೆಯೇನು ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೂಡ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ₹ 25,000/- ವರೆಗಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವೊತ್ತು ಬರಗಾಲ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ರೈತರು ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವೊತ್ತು ₹ 25,000/- ವರೆಗಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇವೊತ್ತು 'ಬಂಡರು ಬದುಕಿದರು' ಎನ್ನುವಂತೆ, ಕೆಲವೊಂದು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ₹ 25,000/- ರವರೆಗಿನ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಪಡೆದ ಪೂರ್ಣ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನವಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಂತಹ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ

ರೈತರ ಸಾಲ ಸುಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸುಸ್ತಿಯಾದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 12.5ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಡ್ಡಿ ಯಾವುದೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೊಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಬಹಳ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬರ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೈತರ ಹೊಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಪರಿಹಾರ ನೀಡತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ರೈತರ ಪೂರ್ತಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಲವಂತವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನೇನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರಬಹುದು, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿರಬಹುದು, ಅವರು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸುಸ್ತಿಯಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು, ಅದರ ಚೊತೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶಿವರಾಜ ಸಜ್ಜನರ್‌ರವರು ಇಸ್ರೇಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೆತ್ತುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. 'ಈ ದೇಶದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ, ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕೈಚೀಡಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ಈ ಬರಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಈ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದಲ್ಲ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ 6 ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಆದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನೊದಗಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳಿದ್ದವು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳೇನಾದವೋ, ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು 500 ಅಡಿ ಕೊರೆದು, 1000 ಅಡಿ ಕೊರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂತಹ ಲೋಪಗಳು ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಬರಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಈ ಸದನದ ಶಾಸಕರ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನೆಂಬುದು ಕೂಡ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಸಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ಊರಿಗೆ ಕೊಳವೆಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಟಾಸ್ಕುಪೋಸ್ಟ್‌ಸಮಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬರಗಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಜನರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಬರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಾವು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬರಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ನಂಟು ಇದೆ. ಬರ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು Drought Prone Area Programme ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ವಿಶೇಷ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ 30 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 24 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವತ್ತು ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬರ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೇನೂ

ಬರವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಹಣವಿದೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಬರ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲವೆ? ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಭಾಗದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ long range plans ಆಗಿ ಎನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ? ಸರ್ಕಾರ ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಏನನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ 1,0,2000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು 16,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದು, ಅದು ಕೂಡ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಕೇವಲ 5% ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಬರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಕೂಡ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಸಿದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು 1995ರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ 10.84 ಮೀಟರ್ ಇದ್ದಿತು, 2000 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 13.04 ಮೀಟರ್, 2005ರಲ್ಲಿ 19.52 ಮೀಟರ್ ಇವತ್ತು 2012 ರಲ್ಲಿ 20.02 ಮೀಟರ್ ಆಳಕ್ಕೆ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಇಳಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಏರಿಕೆ

ಆಗಿದೆಯಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 'ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಅಂತರ್ಜಲದ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಕುಸಿತವಿದ್ದು ಏರಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕರೆಕಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆರೆಯ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಹ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ecological imbalance ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು? ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಹಾರ, ಮೇವು ನೀಡಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ? ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 25,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಲೋನ್ ಪಡೆದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಡಿಸಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಯ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗಲೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಸಹ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಹಂತಗಳಿರುತ್ತವೆ. We have got three stages. Short Term Plan, Medium Term Plan and Long Term Plan ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಬರ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ

ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶೋಭಾ ಕರಂದ್ಲಾಜೆಯವರು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆನು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 432 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ 283 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೇಟ್, ಫ್ಲೋರೈಡ್, ಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅವರು ನೀಡಿದ್ದರು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂಗವಿಕಲರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 2 ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲವಣಪೂರಿತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಅಂಗವಿಕಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನಾನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 15,000 ಅಂಗವಿಕಲರು ಬಂದು ಕೃಷ್ಣಾರವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಚಿತ್ರಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವೈ ನೀರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಯರಗೋಳು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಗೋಳಾಗಿ ನಿಂತೇ ಹೋಯಿತು, ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿದರು, ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚಾನೆಲ್ ಸಹ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ 4-5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿದು 1200 ಅಡಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಸಹ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಂದೆ ಎಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದರೆ ಕುಡಿಯಲು ಮಿನರಲ್ ವಾಟರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಿನರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂದರೆ 1200 ಅಡಿ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಯುಕ್ತ ಮಿನರಲ್ ವಾಟರ್, ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪಕ್ಕದ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ಸಲುವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ

ಊರಿನಲ್ಲಿ 14 ಬೋರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ನೀಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕರ್ ನೀರಿಗೆ 3000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ; ಎಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯ? ನೀರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ? ಮಾನ್ಯ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ 5000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು earmark ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಏನಾಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿ maximum utilization of water ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ವೈ.ಎಸ್.ಆರ್. ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಜಲಯಜ್ಞ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ಪಾವಗಡದ ಮಡಕಶಿರಾಕ್ಕೆ ನೀರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾವಗಡ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೃಥಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಕೋರ್ಟು-ಕಛೇರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ, ಭದ್ರಾನದಿಯ, ಕಾವೇರಿ, ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ

ಮೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ನದಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ interlinking of rivers ಮಾಡಲು ಏನು ತೊಂದರೆ? ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರು ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. 2002ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿರುವ 250ಟಿಎಂಸಿ ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಖುಷಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಜಯಚಂದ್ರರವರು ಶಿರಾದಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಬೇಸಿನ್ ನೀರನ್ನು ಭದ್ರಾ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಕನ್ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ... ಬೇಸಿನ್ ನೀರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಜಯಚಂದ್ರರವರು ಅದನ್ನು ಕನ್ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಶಿರಾಕೆರೆ, ಮದಲೂರುಕೆರೆ ತುಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ತುಂಬಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಆಚೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ನೋವಿನ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಗಾರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕೆನಾಲ್, ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಕೆನಾಲ್‌ನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನೀರು ತರಲಿಲ್ಲ. ಜೆಡಿಎಸ್-ಬಿಜೆಪಿ 20-20 ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಭದ್ರಾನದಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಇಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ತಿಪ್ಪಾರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಯೋಜನೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೊರಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎತ್ತಿನಹೊಳೆಯ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ಶಿವರಾಂ:- ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರೆ, ನಿಮಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೋಲಾರ ಡಿಸಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೂ

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸಾರಿ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸವಲತ್ತು ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡಿ ರಿಯಾಯಿತಿಯು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನನ್ನ ಆಸೆ ಇಷ್ಟೆ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ನಾನು ಇದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. Interlinking of internal rivers ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಇನ್ನೊಂದು inter basin utilization of water ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಮೂರನೆಯದು, ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ರಾಜಕೀಯ ದಾಳಗಳಾಗಬಾರದು. ನಾವೂ ಮನುಷ್ಯರೇ; ನಮಗೂ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬಜ್ಜೇಗೌಡರು ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಬಜ್ಜೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಆಗಿದೆ ಇವತ್ತು ನೋಡಿ. 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರೈತ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಗರಗಳಿಗೆ ಬಂದು ವಾಚ್‌ಮನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆ, ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಕಟ್ಟಲು ಆಗದೆ ಇವತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಚ್‌ಮನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಆಗದೆ ರೈತ ಇವತ್ತು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ರೈತರು ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬರ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು

ಎದುರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದೆ, ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಮೇವು ಒದಗಿಸಿ ಹಸುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇವತ್ತು Drought prone Area Development Programme ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲ DPAP ಮೊದಲೇ ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಬರ ಬರುತ್ತದೆ. ಬರ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಸದನ ಸೇರುತ್ತೇವೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ನಂತರ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ನೀವು ಒಂದಷ್ಟು ಕಾಸನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ನಂತರ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಎಲ್ಲ ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ forecast ಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮಳೆ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ದಯಮಾಡಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಎರಗೊಳ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಇರಲಿ ದಯಮಾಡಿ ಬದುಕಲು ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲರ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಉಪ್ಪಿಗೆ ನಾವೇನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ನಾವೂ ಅಷ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹರಿಹರ-ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಹೊಂದಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದರೆ ಹರಿಹರ. ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಇಬ್ಬರು ತಿಪ್ಪಟೂರು ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ನೀರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿ ಸವಕಳಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನೀರನ್ನು ನೋಡಲು ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ರೈತರ ಭಾವನೆಗಳು ಹೇಳತೀರದು. ಆದರೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಇನ್ನು ದಂಗೆ

ಎಳಲಿಲ್ಲ, ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದಂಗೆ ಎಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿ, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರೆ, “ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆಗೆ” ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ಮೇಡಂರವರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತೀಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರೆ, ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು?

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು, ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದಾ?

ಶ್ರೀ ಮತ್ತೀಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರೆ, ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತೀಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ನಾನು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಇರಲಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪು ಸಂದೇಶ ಹೋಗಬಾರದು. ಆಗ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೂರುವರೆ

ಲಕ್ಷ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾಂಡ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದವರು ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಈಗಲೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿ, ಈ ವಿಚಾರ ಮೊನ್ನೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಬೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಬಾಂಡ್ ಕೊಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ (ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ಣ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಎಲ್‌ಐಸಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಣ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ ಬೇಗ ಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಅದು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕು. It should reach the beneficiary.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಬೇಗನೆ ಬಗೆಹರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರ ನೆನಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು, ಸಂತೋಷಪಡಿ

ನೀವು, ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಆನಂದವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಹಳೆಯದನ್ನು ಏಕೆ ನೆನಪು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ತವರು ಮನೆಯ ನೆನಪು ಅವರಿಗೆ ಸದಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಆನಂದವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತೀಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಗಂಡನ ಮನೆ, ತವರು ಮನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ, ಸಂತೋಷ. ಯಾರು-ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ನೀವು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇರಿ, ನಾವು ಆನಂದವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಆಶಯ.

ಶ್ರೀ ಕವಟಗಿಮಠ. ಮಹಂತೇಶ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ-ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬರ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಯುದ್ಧೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿದ್ದರೂ ನೀರು ಸಿಗದೆ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2005 ಮತ್ತು 2006ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಗೆ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಜನರನ್ನು ಬದುಕಿಸಲು

ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಪ್ರವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಳೆ ಹೋದಾಗ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ, ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರು ಇದ್ದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡದೇ, ನೀರು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಲಾಂಗ್‌ಟರ್ಮನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಇಸ್ರೇಲ್ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಷ್ಟು ಇದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವತಿಯಿಂದ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗುವುದು 10 ಇಂಚು. ಆದರೆ ಅದೇ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೋ. ಮುಮ್ಮಾಜ್ ಅಲಿಖಾನ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎರಡು ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಜಿಜೆಪಿ ಪಕ್ಷ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಬಿಜೆಪಿ, ಜೆಡಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:- ದಯವಿಟ್ಟು ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿ, ಅಂದರೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ invoice ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ 180 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ

ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಈ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ pool ಮಾಡಿ, ನೀರನ್ನು ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಳಸಲಿ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಆ ಜನರ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಊರು ಎಂದು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಆ ಊರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವ ಗಂಡಿಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಬದುಕಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. 1.02 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಬಜೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ಇದರಲ್ಲಿ 25% ನೀರಿನ ಸದ್ಭಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇಡಬೇಕು, ನೀರು ಕೊಡಲಿ, ಇನ್ನೇನೂ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಇವತ್ತು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ನಾಳೆ 3 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದಾಗಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು via ಮಾಲೂರಿನಿಂದ ಹೊಸಕೋಟೆ ಮುಖಾಂತರ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೇಮಾವತಿ, ಭದ್ರಾ, ನೇತ್ರಾವತಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಇವುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ತರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೊಸ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ earth moving equipment ಗಳು ಇದ್ದು, ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದಂತೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು

ಕಾಲಮಿತಿಯೋಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಕಟ್ಟಿದ 4,300 ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಇದ್ದು, ಅವುಗಳು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುವ ಮೈದಾನವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಾಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಇನ್ನೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಬರ ಪರಿಹರಿಸಲು ಶಾಶ್ವತವಾದ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಭಾಗದ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನಗನಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಒಡ್ಡಿರುವ ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಆಡಳಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಂಡರಿಯದ ಜಲಪ್ರಳಯ ಬಂದು, ಈಗ ಯಾರೂ ಕಂಡರಿಯದ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. 40 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬರಗಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದ್ದು, ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೆ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಕಂಡು ದೇವರಿಗೂ ಬೇಸರ ಆಗಿರಬಹುದು, ಜನರ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಕಾರಣ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅವರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮದುಸೂಧನ್:- ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ಕೋಟ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿಯವರು ಮಳೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ದೇವರಿದ್ದಾನೆಯೇ? ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ

ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ಅವರು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ನೀಲುವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ನಂತರ ಮೆಚ್ಚುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ನಂಬದೇ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ನಾಸ್ತಿಕರು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಐದೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋ. ಮದುಸೂಧನ್:- 43,450 ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಪೂಜೆ ಬದಲು ಹಸಿದವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ದೇವರು ಇರುವುದನ್ನು ಕೆಲವರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾಧ್ಯಮದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಅವರಿಗೆ ದೇವರೇ ಒಂದು ರೀತಿ ಸತ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಒಡ್ಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾನೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರ ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ಭೂಮಿಯೇ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಿಜ ಆಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಬಿರುಕಾಗುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಾನಂದಗೌಡರು ದಿನಾಂಕ 4/8/2011ಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ):- ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಏನೋ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಪ್ಪಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬರ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೇನೇ? ನಾನು ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಇದು ದೇವರ ಒಂದು ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ದೇವರಿಗೇನು ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ? ಜನರ ಶಾಪ ಕೂಡ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಹೌದು, ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಿದೆ ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋನಿಯಾ ಗಾಂಧಿ ಅಥವಾ ಶ್ರೀ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಬಹುದೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೇನು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಜನರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆ ಕೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮತ್ತೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರೂ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ಬರ ಎರಡೂ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ವಿದ್ಯುತ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು, 'ನೀವು ಅದನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾವೂ ಅದನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ' ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಕೊರತೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಬರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಉಳಿದಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಹಾಗಾದರೆ, ಯಾರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿಲ್ಲವೇ? ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ತಂಡದ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಈ ದೇಶದ ಶಾಪವಾಗಿರಬಹುದು. ಇವತ್ತೆಲ್ಲ ನಾಳೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ದಂಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲ. ನಮಗೊಂದು ಸ್ಥಾನಬೇಕೆನ್ನುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಬೇಕೆಂದು ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಇರಬಹುದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದೇಶಗಳು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಆ ವಿಚಾರದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂತಹ ಶೈಲಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ತರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಮಾತು ಮುಂದುವರೆದ ಹಾಗೆ ಖಂಡಿತ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತು ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಬರ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹ ಇರಬಹುದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಸುಮಾರು 60 ವರ್ಷಗಳು ಆದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವು ಏನು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ? ಆ ಬಡವರ ತಪ್ಪು ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬದುಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅವರ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಶಾಸಕ ಆಗುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರು ಶಾಸಕಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ನಾನೂ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಖಂಡಿತ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಕಳೆದ 5-6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೂ ಊಟವನ್ನು ಬಡಿಸಿದರು. ಒಂದು ದೊನ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ದೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಯಸವನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಊಟ ಆದ ಮೇಲೆ, 'ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. 'ಆ ದೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದೇ ನೀರು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ನೀರನ್ನು ದೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬದುಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ದೇವರು ಮತ್ತು ಜನರು

ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರವರ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆಗುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಆದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹ ಜಾಗೃತಿ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತಿನ ಈ ಚಿಂತನೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸತ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸೇರಿ ಈ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 31 ಕೋಟಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅವತ್ತು ನಾವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆವು. ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದು ಈ ದೇಶ ಇತ್ತು. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 60 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ವಿಶ್ವದ 10 ಬಲಾಢ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಒಂದು ಎನ್ನುವಂತಹ

ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ನಾವು ಈ ದಿನ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಚೈನಾ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಅತ್ಯಂತ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲತೆಯುಳ್ಳ ಮುನ್ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವಂತಹ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುವಂತಹ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬೆಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. “ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾಳೆ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವಂತಹ ಪೈಪೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಭಾರತದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಂದ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಾಧನೆಗಳು ಇವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಗಲ್ ನನ್ನ ಊರು, ಕೆರೆ ನೀರು ನಿಂತ ಹೋದರೆ ಬೆಣ್ಣೆಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳ ತೋಡಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚಿಪ್ಪಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೊಡ ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೂ ಆಗ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಡಂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಧನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯೆಡೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯೋಣ. ಇರುವಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಅನುಕೂಲತೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರ ನಂಬಿಕೆ ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಧುಸೂದನ್‌ರವರ ನಂಬಿಕೆ ಬೇರೆ. ದೇವರನ್ನು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ, ಅವು ನಮ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೃದ್ಧವಾದಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಮಾನ್ಸೂನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ನಿಸರ್ಗದ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನಾ ತಜ್ಞರು ಸಹ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇತರ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ನಮಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ನಮ್ಮಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನರಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು? ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿವರೆಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಎರಡು ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ಉಜ್ವಲವಾದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಇತ್ತು, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವ ಇತ್ತು, ಹೇಳತೀರದಂತಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇತ್ತು. ನಂತರ ಆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಸವಕಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಕಡೆ ವಾಲುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವಾದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಉಜ್ವಲವಾದಂಥ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ದೇಶಭಕ್ತಿ ಇದೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆ, ನಾನು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ, ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶ ಭಿಕ್ಷುಕರ ನಾಡಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, with due respects to the Chair. ಮಾನ್ಯ ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಈ ದೇಶ ಕಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಂಟಿಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ “India will emerge as power country in the world” ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದಂತಹ, ಸಮೃದ್ಧವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ 2020ಕ್ಕೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ America is very much afraid of India. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ‘Can India overtake America?’ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶವನ್ನು ಭಾರತ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವಂತಹ, ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಯುವ ಜನಾಂಗ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಸಮೃದ್ಧವಾದ, ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದಂತಹ ಪ್ರಚಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಜಿಕೆ, ಅಳುಕು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪಥದತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತ ದೇಶ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾದಂಥ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವತ್ತ ದಾಪು ಕಾಲು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಓಬಾಮ ಅಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ, ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಭಾವಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಉಜ್ಜಲವಾದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಈ ದೇಶ ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದರೆ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರೇ ನಾವು ನಿರಾಶರಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಬಸವಣ್ಣನವರು, ಲೋಕದ ಡೊಂಕು ತಿದ್ದಲು ನೀವ್ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಡೊಂಕು ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಡೊಂಕನ್ನು ನಾವೇ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಸರಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾವು ಭವ್ಯ ಭಾರತವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನೂ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ, ಗರ್ವದಿಂದ ನಾನು ಭಾರತೀಯ ಎಮದು ಹೇಳುವಂಥ ಕಾಲ ಬಹಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಹೆಚ್. ವಿಜಯಶಂಕರ್:- ನಾನು ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ...

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಸಮಯದ ಅಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇಡ. ನಾನು ಏನೋ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು, ಭಿಕ್ಷುಕರ

ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹತ್ತು ಹೆತ್ತವಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆತ್ತವಳು ಹೆರಿಗೆ ನೋವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ, ಆ ಕತೆ ನಿಮ್ಮದಾಗಬಾರದು. ನಾವು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ದೇಶವಾಳಿದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಿಕ್ಷುಕರ ನಾಡಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆಯಿತು ಬಿಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಬರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಕಾರದ, ಆಳುವವರ ತಲೆಗೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೇನು? 4.8.2011 ಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರು. 16.8.2011ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು, 99 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವಾಯಿತು? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಯಿತು? ಆಗ ಸರ್ಕಾರ, ನಮಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ Calamity Reserve Fund ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿತು. ನಿಭಾಯಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೋಡುವ ವ್ಯವಧಾನ ಯಾರಿಗಿದೆ? ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಟಾಸ್ಕ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬರವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಕತೆ, ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಚಿಲ್ಲಾಟ, ಇಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಸಂಕಟ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು.

ಸಭಾನಾಯಕರು:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಮೋಟಮ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಟೀಮ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿತ್ತು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ

ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ, ನೀವೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಸದಾನಂದಗೌಡರಿರಬಹುದು, ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಜಗದೀಶ್‌ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಕೆಡಿಪಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೇವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಜಗದೀಶ್‌ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ Video Conferencing ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೇ, ಶಾಸನ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಯಾವರೀತಿ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂರಿಸಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದೇ ದಿನ 138 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿಯಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮೋಟಿಮ್‌ನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬರವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ಆಗಿರಬಹುದು, ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿ

ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ನೀವು, ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಚ್ಚೇಗೌಡ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿ ಮನಮೋಹನ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸುಮಾರು 7 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಸೇರಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ರಾಜಸ್ಥಾನ್, ಹರಿಯಾಣ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 7 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷವೂ ಮುಂಗಾರು ಕೈ ಕೊಟ್ಟಿತು, ಈ ವರ್ಷವೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೈ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರುಗಳು ಎಲ್ಲೂ ಓಡಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಟಾಸ್ಕ್‌ಫೋರ್ಸ್ ರಚಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಿಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅವರು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ

ನಿಭಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕುರ್ಚಿಯಾಟ ಆಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸದಾನಂದಗೌಡರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಆಯಿತು. ಎರಡು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಆಗಿ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮೊದಲ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲೇ ನಾವು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಲೇಬೇಕು, ಹೇಳಲಿ. ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಇದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 4 ರಂದು 21 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 70 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರ ಇದೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 7 ರಂದು 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 14 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 15 ರಂದು 6 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ನವೆಂಬರ್ 8 ರಂದು 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 9 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ 2 ರಂದು 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 24 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಅಂದರೆ, ಒಟ್ಟು 156 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣವೆಷ್ಟು? ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣ 394.23 ಕೋಟಿ ರೂ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡಿ.ಸಿ. ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಜಮೆ ಆಗಿರುವುದು 199.25 ಕೋಟಿ ರೂ., ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ.ಆರ್. ಇಲಾಖೆಗೆ 175 ಕೋಟಿ ರೂ., ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಿಂದ

ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವುದು 169.1 ಕೋಟಿ ರೂ., ಕೇಂದ್ರ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಿಂದ 70 ಕೋಟಿ ರೂ., ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು 283 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಗೋಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎರಡು ಸಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಗೋಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲ, ಗೋಶಾಲೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಸ್ಥಳ ಗೋಕಟ್ಟಿ, ಗೋಶಾಲೆಗಳು ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ:- ವೀರಣ್ಣ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯವರೇ, ಅಂತೂ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಥ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಥ. ಗೋಶಾಲೆ ಎಂದರೆ, ಮೇವು ಹಾಕುವುದು, ದನ ಕಟ್ಟುವುದು. ಗೋಕಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ, ದನಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಡುವಂತಹ ಕಟ್ಟಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮೋಟಮ್ಮನವರೇ, ಏನಪ್ಪಾ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿಯವರ ಗತಿ? ಎಂದು ನನಗೂ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಮೋಟಮ್ಮನವರೇ, ನಾವು ಹೇಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆಯೇ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೇವು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಬೋನ್ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಗ್ವಾದಲಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಕಟ್ಟಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಹಾಕುವುದಿದೆ, ನೀರು ಕುಡಿಸುವುದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗೋಶಾಲೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಹಳ್ಳಿಯವರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗೋಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ದಿನಾಂಕ: 21-10-2011 ರಂದು ಆವತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ದಿನಾಂಕ: 29-10-2011 ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾ, 40 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲ ಕಾಣಿಸಿದೆ. 14 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ 15.17 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. 2.19 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಬರ ಮತ್ತು ನೆರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 21 ಕ್ಕೆ 85.25 ಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಸದಾನಂದಗೌಡರು ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈಗ 137.30 ಕೋಟಿ ಹಣ ಡಿ.ಸಿ.ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ತಕ್ಷಣ, ವಾತಾವರಣದ ವೈಪರಿತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯಲ್ಲಾ ಅದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಳೆಗಾಲ ಏನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಬರಗಾಲ ತೀವ್ರತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಈ ಜನರು ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ನನಗೆ ಇವತ್ತು ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಒಂದಷ್ಟು ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಜನರು ಆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಷ್ಟೂ ಜನ ರಾತ್ರಿ ತಾಳಗುಪ್ಪ,

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಹಡುಕಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ, ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪಾರ್ಕಿನ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಲಿ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಲಗುವುದು ಎಲ್ಲಿ? ಪಾರ್ಕ್ ಒಳಗೆ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ, ಊರಿನಲ್ಲೇ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜೆ.ಸಿ.ಬಿ.ಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ವಿಚಾರ ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಶಾಸಕರನ್ನು ನಾನು ಬ್ಲೇಮ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮೋಟಮ್‌ನವರೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್:- ಬ್ರದರ್ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯಷ್ಟೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮೋಟಮ್‌ನವರೇ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಜಿ.ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿವೆ. ಗುಳೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವರ್ಗ ಇದೆ. ಅವರು ಇವತ್ತು, ನಿನ್ನೆ ಗುಳೆ

ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ. . . . .

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಇವತ್ತು ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮೋಟಮ್ಮನವರೇ, ನಾನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಕೇರಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಊರಿನವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಿಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಒಂದು ವರ್ಗ ಇದೆ. ಅವರು ಗುಳೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಎಲ್ಲರೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಗುಳೆ ಹೇಗೆ ಶುರು ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಬಿಡಿ. ಭಾನುವಾರ, 27ನೇ ಮೇ 1964 ರಂದು ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ತೀರಿ ಹೋದರು. ಅವರು ತೀರಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಲಾಲ್‌ಬಹುದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು. ದುಡಿಯುವಂತಹ ಕೈಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಜನ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ ಅಂದಿನ ಅಖಂಡ ಬಿಜಾಪುರ-ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಥಣಿ ಭಾಗದ ಜನರು ಸಹ ಗುಳೆ ಹೋಗುವಂತಹದ್ದು ಇತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಅಂದಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಗತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುಳೆ ಹೋಗುವಂತಹದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕರಾಡ್, ಪುಣೆ, ಗೋವ, ಮಂಗಳೂರಿಗೆ

ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಕೆಲವರು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಗ್ಗಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಇರಲಾರದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗೋವ, ಮಂಗಳೂರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕರಾಡ್‌ಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸೋಲಾಪುರಕ್ಕೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇತ್ತ ಅಂದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯೇ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು, ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನವೇ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಬೆಳೆಯುವಂತಹದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ದುಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಎರಡೂ ಹೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ದುಡಿದರೂ ಸಹ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದೆರಡು ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಜೋಳ ಕೊಡಿ, ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ 4 ಕೆ.ಜಿ. ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಂದೆರಡುಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಜೋಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಂದು ನೀವು ಕೂಲಿಗೆ ಕರೆಯಿರಿ, ನಾವು ಅಂದು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, . . .

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:- ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳೋಣ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕಿ, ಅವರು ಕರೆದ ದಿನ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುಳೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ

ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು N.R.E.G. Scheme ನಲ್ಲಿ 155/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡಿಯುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರು ಗುತ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನ 300, 400, 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಇವತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಪುಣೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಕರಾಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಸೋಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿ N.R.E.G. Scheme ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೋಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. 10% ಜನ, 5% ಜನ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಯುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವರು, ದುಡಿದುಕೊಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರು ಗುಳೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬರ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನೀರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕೂಳು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಯಾರು ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿಗೂ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ. ಸರ್ಕಾರ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ (ವಿಧಾನಸಭೆ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾವು ಯಾವ ಬರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದರ

ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು, ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಗುಳೆ ಹೋಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ define ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಸ್ವಾಲ್ಪಲಂಬನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು, ಜನ ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಜನ ಈ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ, ಈ ಒಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆಗೆ ಗುಳೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ. ಎಂಎಲ್‌ಎ ಲೇಔಟ್‌ಗೆ ಬನ್ನಿ. ಅದು ರಾಮಯ್ಯ ಕಾಲೇಜ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಬಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸುಳ್ಳೋನಿಜವೋ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಗುಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ arguments ಬೇಡ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಗುಳೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಯಾರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಅವರ ಪದ್ಧತಿ, ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಗುಳೆ ಬಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮಾನಭಂಗವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ? ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಏನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆ ಬಂದು ನೋಡಿ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೇ ಅಂದರೆ ಎಂಎಲ್‌ಎ ಲೇಔಟ್‌ಗೆ

ಬಂದು ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನ ಎಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿಯಾದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಸುಮಾರು 6 ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಬಂದು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಕೂಡಲೇ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು.

ಎರಡನೆ ಬಾರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸುಮಾರು 3 ತಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಯುತ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಡ, ಡಾ|| ಜಿ. ಪರಮೇಶ್ವರರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಡ, ಹಾಗೂ ನನ್ನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 8-8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಗಳ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ verify ಮಾಡಿ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ತಿಪ್ಪಾರೆಡ್ಡಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ತಾವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತಾವೇ ಮಾತನಾಡಿರುವಂತಹದ್ದು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ

headlines ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬರಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಅದು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ, ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ. ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಹೇಳಿ? ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೆಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನವರ ಹತ್ತಿರವೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಡಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು supply ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಸನ, ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ “ನಮಗೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ, 50% ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪಟ್ಟಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು” ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ನಾವು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಮರೆತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಗುಳೆ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಏನು ಸತ್ತು ಹೋದರು, ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ನಾವು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಾದಗಿರಿಯ ಹತ್ತಿಕುಣೆ ಗ್ರಾಮ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ತರಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಓಬಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಅನ್ನೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಠ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಇನ್ನೊಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆವು. ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು

ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವೆಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ alternative ಬೋರ್ವೆಲ್ ತೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ, ಬೋರ್ವೆಲ್ ಅನ್ನು flush ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. “ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ 15 ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ”. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು, “No chance, no chance” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೇನೂ ಹುಚ್ಚೇ? ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು, ಕಂಡದ್ದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಒಂದು seriousness ತೋರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಗುರಿ, Musical Chair ಅಂದರೆ ಕುರ್ಚಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಿರಿ, ಈ ಒಂದು seriousness ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಯಾರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಯಾರನ್ನು ಕೂರಿಸುವುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ seriousness ಇತ್ತು. ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ seriousness ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ- ಸೂಚನೆಗಳೇನು, ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ದಯಮಾಡಿ 5 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ. ಇನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇದೆ. ಆದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನ ಮೆಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ

ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತೇ? “ಕರೆದು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಮಲರೋಗ ಬಂತಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಇವನು ಒಳ್ಳೆಯವನೆಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವನಿಗೆ Fits ಬರುತ್ತದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಹೋಗಲಿ, ಏನೋ ಬಿಜೆಪಿಯವರು ಹೊಸದೊಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏನೋ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ, ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದೇ? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬಹುದೇ? ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತೇ? ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ನೀವು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕರೆದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ? ಜನರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾ?

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ತಾವು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ. ಮಾನ್ಯ ಮೋಟಮ್‌ನವರೇ ತಾವು ಬೇಗನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ. ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್:- ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರ ಬಂದಿದೆ. ಬರದ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ serious ಆಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏನೋ hotchpotch ಆಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೊ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಟಾಸ್ಕ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರೇ ಹತ್ತಾರು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣನವರೇ ತಾವು ಹೇಳಿ. ಯಾವ್ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ

ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಇದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಹತ್ತಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ರಾಜ್ಯದ 26 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೇನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ. ಹೇಳಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಟಾಸ್ಕ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಶೇಕಡ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು. ಕೊಡಗು, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಗಾರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಯಾರು ತುಂಬಿ ಕೊಡಬೇಕು? ಈ ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ “ರಾಜ್ಯದ 713 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ 250 ವಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ 1200 ಟ್ಯಾಂಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 1.40 ಕೋಟಿ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮೇವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಶೇಕಡ 42.02 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 176 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ 157 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 70 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶ ಪೈಕಿ 20 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆ ಆಗಿದೆ”. ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೀವ್ರತೆ ಅಥವಾ ಹಾಹಾಕಾರ

ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಹಸಿವಿನ ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು 25,000 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೈತರು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 10,000 ಕೋಟಿ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿಲ್ಲ. . . . .

(ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಕೆಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಮತ್ತಿಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ನಿಯಮ 308 ಅನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ: 'No speech made in the Assembly shall be quoted

in the Council unless it is a definite statement of policy by a Minister' ಎಂದು ಇದೆ. ಸಚಿವರು ಕೆಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬಹುದೇ ವಿನಃ ಕೆಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ

ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ಅದನ್ನೇ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನಿನ್ನೆಯೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ನೀವು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ defamatory ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋವು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ defamation ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದರೆ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸದೀಯ ಪರಂಪರೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ?

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ಇಲ್ಲಿ defamation, ಕಿರುಕುಳ, ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. Derogatory Statements ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ತಮ್ಮ ನಿಕಟಪೂರ್ವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಕನ್ಸರ್ನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು. ಖಂಡಿತ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಬೆಳಗಿನಿಂದ 20 ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಯಾರೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ನಿನ್ನೆಯೇ ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ವೀರಣ್ಣ:- ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ.

ಡಾ: ಎ.ಹೆಚ್. ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ:- ನಾವು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುತ್ತೇವೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕು. ಮಾನ್ಯ ಮೋಟಮನ್‌ನವರೇ ತಾವು ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮನ್:- ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೀರಿಯಸ್‌ನೆಸ್ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು seriousness ಇತ್ತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ

ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿನ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು avoid ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಟರ್ ರಿವರ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಗದಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು “River Osmosis Plant” ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏಕೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. Hydro fracturing machine ಹಾಕಿ ಕೊರೆದಂತಹ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಏನು failure ಆಗಿವೆ ಅದನ್ನು ಡ್ರಿಲ್ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. Reverse Osmosis ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಟಾಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಲ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣ ಯಾವ್ಯಾವುದಕ್ಕೆ ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿದೆ ಅದು ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದು ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಟಾಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಆಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಿರಿಯ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಚಾಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶಾಖೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆ ರೀತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೇವು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಮೇವನ್ನು ತರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸವಲತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಈ ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಮೇವಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ, ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ಮೇವು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ತಾವು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಿರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ನೀಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಆಯಿತು, ಹರಿಯಾಣ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ನೀರು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. Water supply scheme ನೀರು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನೀವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೋರವೆಲ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಕೆ ಬೇಕು. Watere supply scheme work ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಕು ಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಏನು ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು supply ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆ supply ಅನ್ನು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ sacrifice ಮಾಡಬೇಕೆಂದು convince ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು watershed scheme ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಈ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಭಗವಂತ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಕುರ್ಚಿಗೋಸ್ಕರ ಕಷ್ಟಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಇನ್ನು ಅದು ಒಳಗಡೆಯೇ ಹೋಗಿಯಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ತೆರೆ ಎಳೆದುಬಿಟ್ಟು ಜನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಮುಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 5 ಗಂಟೆ 20 ನಿಮಿಷ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನದೇನು ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು 40 ನಿಮಿಷ ತಾವುಗಳೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರ 30-40 ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಶ್ರೀ ಫೋಟೈಕರ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರವರಿಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- 5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮುಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡೋಣ. ಇವೊತ್ತು 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸದನ ನಡೆಸೋಣ. ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ನಾಳೆ ಕೊಡಿಸೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು clarification ಕೇಳಲಿ. ಉತ್ತರ ಅವರು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಶ್ರೀ ಫೋಟೈಕರ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರವರಿಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅವರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಸಮಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಾನು ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ 10-15ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಇದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೂ 10-15 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಸರ್ಕಾರ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗಲೂ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು 4 ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಘೊಟ್ಟೆಕರ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿವೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕಾಳಿ ನದಿಯೂ ಸಹ ಮೂರನೇ ಕಣ್ಣು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಕೊಡುವಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದರೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ. ಆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಏನು Castlerock, ಎರಡನೇ ಚಿರಾಪುಂಜಿ ಎಂದು ನಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜೊಯಿಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುಲ್ಮಿ ಜನ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ನಾಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಮಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಜನ ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಇದೆ. ಈ ಜೊಯಿಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ

ಎಂದು ಜನ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಜೊಯಿಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಜೊಯಿಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು, ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ಇದೆ, ಇದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಜೊಯಿಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಗುಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ನಮ್ಮ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಓ ಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬರದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿರುವ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾದ ಹಳಿಯಾಳ, ಜೊಯಿಡಾ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ, ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಭತ್ತ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ, ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಆದ ನಷ್ಟ ಭರಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮೂಲಕ ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ಆದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ನೋವಿನ ವಿಷಯ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಂತಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಬಿತ್ತಿದಂಥ ಭತ್ತವೆಲ್ಲಾ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಇರದ ಕಾರಣ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಬಿಳಿ ನೋಣ ಎಂದು ಒಂದು ರೋಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಿರಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳದ ಕಾರಣ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯ ಹೂವು ಸಹ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೋವು ಹೇಳಬೇಕೆಂದೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆ.ಡಿ.ಪಿ. ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆ.ಡಿ.ಪಿ. ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದನ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರು ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದಾಗ

ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಕೆ.ಡಿ.ಪಿ. ಸಭೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಸಚಿವರಾಗಲೀ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನೂ ಕರೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೋವನ್ನು ನಾವು ಯಾರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು? ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಯಾರ ಮುಂದೆ ಸಹ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು, ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸಚಿವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬಂದಂಥ ಅನುದಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಕಾರವಾರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂಕೋಲ ಹಾಗೂ ಸಿರಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ಧಪುರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಕಡತ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಒಂದು ಬೋರವೆಲ್ ಹೊಡೆಸಬೇಕಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಬೋರವೆಲ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು special package ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ action plan ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯ್ತಿಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗಿ action plan ಕೂಡ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು. “ಫೀ ಭಿ ಗಯಾ, ಕಟೋರಾ ಭೀ ಗಯಾ” ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ action plan ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ಕೂಡ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತು ಆ ದುಡ್ಡು ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಯವರೆ, ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರೈತರು ತಮ್ಮ ದನಕರಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಡ್ಯಾಂ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ಮತ್ತು ಚಿಗರಿ ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಅವುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವು ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕರಡಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಊರಿನವರಾದ ಮೂವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದೆ. ಒಬ್ಬರ ಕಣ್ಣು ಹೋಗಿದೆ, ಒಬ್ಬರ ಕೈ ಹೋಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಚಿಗರಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ದಾಂಡೇಲಿ, ಹಳಿಯಾಳ ಮತ್ತು ಭರ್ಚಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳು ಆ ಚಿಗರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿವೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಎರಡು ಬಾರಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರ ಹತ್ತಿರ ಆ ನಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಜೊಯಿಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಎಂದು ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಬಂದಂಥ ದುಸ್ಥಿತಿ ಎಂದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೊಳಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಇದೆ.

ಈಗ ನೀವು ಶೇಕಡ ಒಂದರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅವರಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ 3 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಾವು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಯಶಸ್ವಿನಿ ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಮೊದಲು 140 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಈಗ ನಾವು 640 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಕೂಡ ನೂರು ಜನರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ. ಈ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ

ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲಾಭ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಮುಂಡಗೋಡದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಇದೆ ಆದರೆ ರೊಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕತ್ತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿಯೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 10-11 ದಿವಸ ಅವರು ಹಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನುವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ನಾವಾಗಲಿ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವಂಥದ್ದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಶಾಸಕರು ಹೋಗುವಂಥ ವಿಧೇಶದ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ ಈ ಬರ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂಪತ್ತು, ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಏನಿದೆ ನೀವು ಈ ಟೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ಮೊನ್ನೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾರವಾರ್‌ದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಈ ಟೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಐದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಾರದ ಕಾರಣ ಆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೈತರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊರೆಯಲಿ. ತಮಗೆ ಏನೂ ಹೊರೆ ಆಗದಂಥ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಬರಗಾಲದ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 25000 ರೂಪಾಯಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರ ತೊಂದರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಶೇಕಡಾವಾರು ಶೂನ್ಯ ಫೋಷಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹಳೆಯ ಲೋನ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿ ಹೊಸ ಲೋನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು

ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಸಾಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಿ.

ಡಾ: ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ ನನಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಾನು ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ “ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕೂದಲು ಸೀಳುತ್ತೀರೆಂದು” ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

“ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕೂದಲು ಸೀಳುತ್ತೀರಿ”

“ಬೀಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬಡವರು,

ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲದವರು,

ನರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೊಂದವರು,

ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೊಬ್ಬವರು,

ಉರುಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಉಳ್ಳವರು,

ಬಡಕಲಾಗ್ರಿವೆ ದನ-ಕರು,

ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿವೆ ಜಾನುವಾರು,

ನೋಡುತ್ತ ಕೂಡುತ್ತೀರೇನು ಕಣ್ಣಿದ್ದವರು?

ಕಿವುಡರಾಗುತ್ತಿದ್ದೀರೇನು ಕಿವಿ ಇದ್ದವರು,

ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ನೀಡಿ, ಮೇವು

ಬದುಕಲಿ ದನ-ಕರು,

ಕೊಡಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು,

ಗರೀಬರಿಗೆ ಗಂಜಿ, ಮುದ್ದೆ ಸಾರು.

ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ

ನಿಜವಾದ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ

ಶಾಸಕರೆಲ್ಲಾ ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ

ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೊಂದೂರು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೆ, ಈಗ ಉತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಯ ಆಗಿದೆ, ನಾವು ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾದರೂ ನಮ್ಮ clarification ಆಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:-ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮೇಲ್ಮನೆ ಸದಸ್ಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿದೆ. ನೀವು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಮಾಡೋಣ. ತಾವು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನಗೆ ನಾಳೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಇದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಆಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಮಗೌಡರೆ 5 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ನ್ಯಾಮಗೌಡ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದು ಕಾಣದಂಥ ಬರಗಾಲದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರು ರೈತರ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಭೂ ಕಂದಾಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ತುರ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ 881 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 90 ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, 1580 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿ, ಮೇವು ಖರೀದಿಗೆ 800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿ ಯೋಜನೆಗೆ 125 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಜನಪರವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬರಗಾಲದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರು ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಸರದಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಆ ಭಾಗದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅವರ ಮನವೊಲಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. 'ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ಭೀಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬೇಡ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಿ' ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡೆ. ನೀವು ಪಕ್ಷಾಂತವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅವರು

ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೆಳೆಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರೇನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸರಣಿ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು, ರೈತರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಸಹ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆವು, ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಸಭಾನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು, ಅವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ನ್ಯಾಮಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಪಕ್ಷದ ಬೋರ್ಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ರೈತ ಮುಖಂಡರು, ನಾಯಕರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಈ ಶಾಸನಸಭೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ

ಮಾತನಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸೋಣ ಎನ್ನುವಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ರೈತ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಸಂದೇಶ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದು. ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಿಂದಲೇ ಜಮಖಂಡಿಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಎಂತಹ ಒಂದು ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೀಟ್ ಆಗಿಹೋಯಿತಲ್ಲವೆ, ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ನ್ಯಾಮಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಿರೆಹೊಳೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಪ್ಪರಗಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ನಿಂದ ಗಲಗಲಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ವರೆಗೆ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಹ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದಿರುವಂತಹ ಕಬ್ಬು ಸಹ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಗಲಗಲಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್ ಎತ್ತರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಎತ್ತರಿಸಿದರೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಗಿ, ಜಮಖಂಡಿ ಮತ್ತು ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ರೈತರಿಗೇನು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ಗಳಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ತೀರದ ಕೊಡತಿನಿಗಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಲಗಲಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇರೀತಿ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ನಿಂಬೆ ಮರಗಳು ಸಹ ಒಣಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ನಿಂಬೆ ಮರ ಫಲ ಕೊಡುವಂತಾಗಲು ಸುಮಾರು 5 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವೊತ್ತು ಆ ನಿಂಬೆ ಮರಗಳು ಸಹ ಒಣಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಹ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಆ ಭಾಗದ ರೈತರ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಿಂಧಗಿ ಮತ್ತು ತಾಳಿಕೋಟೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಕಳೆದ 3 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 35 ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳು, ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 30 ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತಹ ಒಂದು ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ಎರಡೂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಕಬ್ಬು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿನ ನುರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾರಣ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಕಬ್ಬು ಉಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭೀಮಾ ತೀರದ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಸುಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೇನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು ಆ ಬಾಕಿಯನ್ನು

ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅದೇರೀತಿ ಈಗ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಂದಿದ್ದು, ಆ ನದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ವಸತಿ ಇರುವಂತಹ ಸಾವಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತುಂಗ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಒಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 5 ನದಿಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಡೋಣಿ ನದಿ ಕೂಡ ಒಂದು. ನಾವೀಗ ಸಮಳು-ಜವಳು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಡೋಣಿ ನದಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿದ್ದು ಸಮಪಾತಳಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಧಾರವಾಡದ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜವಳು ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಆ ಜವಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಡೋಣಿ ನದಿಯ ಹೂಳೆತ್ತುವಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೈತರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ₹ 25,000/- ವರೆಗಿನ ಬೆಳೆ ಸಾಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇನು ಈಗ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಅದು ಹಿಂಗಾರು ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆದಂತಹ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕಟ್ ಬಾಕಿ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲ ರೈತರು, ಯಾರ್ಯಾರು ಖಾತೆಯನ್ನು

ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಖಾತೆಗಳಿಗೂ ₹ 25,000/- ಗಳನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ತಲುಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದನ್ಯವಾದಗಳು, ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು, ಆದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಹುತಾತ್ಮ ಯೋಧರಿಗೆ ನಮನ, ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಚಿವರು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಹ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾಳೆ ಸದನವನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆ 47 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು

ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ: 26ನೇ ಜುಲೈ 2012 ರಂದು ಗುರುವಾರ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

